

GYÖPRE MAGYAR!

**VÁLOGATOTT
KORTES-FOGÁSOK, NÓTÁK
ÉS
VÁLASZTÁSI TRÉFÁK.**

**VASVILLÁVAL ÖSSZEGYÜJTÖTTE
DUHAJ MARCZI
NYUGALOMBA DÖNTÖTT KORTES-VEZÉR.**

**KIADJA ÉS ELEJIBE CSÖRDIT
NÖMÖS MOKÁNY BERCZI.**

**BUDAPEST.
AZ ATHENAEUM R. TÁRSULAT KIADÁSA.
1879.**

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2014
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-615-5433-08-5 (online)
MEK-12339

TARTALOM

A KORTES.
VÁLASZTÁS ELŐTT.
VÁLASZTÁS UTÁN.
VÁLASZTÁSI TRÉFÁK.
TISZTUJITÁSI ADOMÁK.
ORSZÁGOS NEVEZETESSÉGEK.
KORTES DALOK.
VÁLASZTÁSI EPIGRAMMÁK ÉS ELEGIÁK
EZEK IS PROGRAMM BESZÉDEK.
MIS-MÁS.
KORSZERŰ HIRDETÉSEK.

Boldogok, a kiknek nem került pénzükbé, hogy megválasztattak; kevésbé boldogok, a kiknek pénzükbé került ugyan, de csak mégis megválasztattak; még inkább boldogok azok, a kik megbuktak ugyan, de nem került pénzükbé; de legboldogtalanabbak azok, a kiknek pénzükbé is került, hogy megbukjanak.

Szt. Bucatius.

Upre no, éldes hazám!

Azt nyögi az pojéta, hogy aszongya:

*Mútabda nincs öröm,
Gyüvödbe nincs remény.*

Hogy az gyüvödbe nincs remény, arrú mán tettek a te fináncz-kinsztlérid, külső bőr-ügyeidnek professzorai, belső nyavalya-ügyeidnek doktorjai, meg a többi gyenerális rangon lévő államfikáid.

De hogy mútabda ne vóna öröm, aztat én kereken tagadom; oan kereken, mint ahogy az én tüllem csak kitellik.

Mér mé ne vóna örömod az mútabda, ha elgondulod, mien boldog sora volt akkor a szittya magyarnak!

Aki paraszt, cigány, meg jordány vót az országunkba, az mind uralta az ü kegyes gazdáját, ha néha szelességbül a fölső czifferblattjához törüte is oda a keze-fejit, vagy az alsó popográphiájához röndöt is meg vagy 25 lenyomatot.

Hejh, azok az ősi vármegyei restórációk! Azok a csatányi verekedések!

Sahaj, hogy ebbe jaz uj alkotmányos rabszógaságba semmit sem menthettük átal! Aki azelőtt jogunk vót, ammost kutya-kötelességünk lett, veszejteném meg maszlagos borral eztet a peczér-politikát!

Csak még egy van, ammi az hajdani sürü dicsősíget nem bírta még meghigítani - az *kortés-íletet!* Lehet nímet ennek az országnak a magyar istene is, lehet jordány az első hazai nömös, lehet cigányba ójtott üveges tót az palatinussa, méter a rüfe, liter az itczéje - de a korteskodást a véle járó bunkós kapacitációval, csimbókos argumentummal, vasvellás ékeszöllással, karczos logyikával, faggyús taktikával és csiger stratégiával ki nem szoríhatta még ebbül az honybül.

Rég főfordút akkoráig minden hires hadfírernek még a rézbálvány monumentoma - és *Duhaj Marczy* kortesünk nagy harc-míveletjeit még mindétig fogja emlegetni, nem a Klijó vaslapja, köpné be a' llégy - ha jaz ellenalfél lapja. Oda bé vagyon gravérozva a könyérmezeji dijadal, a kolompéri gyözedelem mög a lörei dücsösség, mer főleg e döntött.

És Nyusták böllé né rég az ótvaros kalbásszajit takargattya mán bele az Vörös Marczy, Kispető fia Sándor meg a többi kádencziátul kehes, rigmusöntő pojétának a sanyaru válogatott munkájiba - mikor a *Duhaj Marczy* nótáját még furtonfurt fogják zöngedezni az drága hazának minden szerény lebuj hajlokában, ahun az igaz érzéssnek csak egy igaz böffenete kívánkozik kifele az teli bensőbül - szörnék elejibe hamut.

Azért is aszondtam Marczinak, hogy uri portámba hajtotta be ütet az inséges szünet, hogy mit nem áll közibe ü is annak a sok mihaszna könyvedző literátoroknak, mikó hát mindenki azzá lesz, ha valami böcsületös mesterséget nem tanút - és bökje ki az piacra a tudományát!

Fogta hát Duhaj Marczy az pihenő vasvelláját, emlékezettyinek istállójából kikapargatta aki még alomvót benne, ha' llögyék irodalom és hordja összvel egy szép trágyaaszttagba, érleltesse is e'kkicsit, tapossa is ki jóizüven, vagdossa takaros koczkákba és a Küfferle csokoládé-táblák mellé lödditsa ki jaz fórumra! Vagy peig csak ugy nagyjából rakogassa bele jaz kasba, ugy is elkél az a többi magyar keserü literaturával.

Itt az gyűjtemény - ahun éred, ott az java - és óvass belülre magadba annyit, hogy új erő dagassza a mellyedet meg az mócsingjaidat, mikor újabb választáskor megest szerteharsog a szép szózat:

Gyöpre magyar!

M. B.

A KORTES.

Ébredj magyar, tegyen ki tenni képes,
Föl tette most minden derék magyar!
Követjelölttől hegy, völgy, utcza népes;
Ki a hazának mindig csak jót akar.
Kinek nem kell stempli, fináncz se zsandár,
Az oly jelöltet megbuktatni nagy kár.

Programmot irnak oly csomót, mint egy ház
Mindent ígérnek: nem lesz több adó,
Ki a hazáért telt torokkal lármáz,
Az oly jelölt mind követnek való.
Sőt azt is megválasztják a ki hallgat,
Ha jó - s a mennyi kell, annyi bort ad.

Boldog világ. Széles magyar hazában
Tenger gyanánt elárad a mi jó.
Egyenjogu tót, rácz, oláh s javában
Virágzik az emancipáció.
Fogadd be mind te jó magyar felednek,
Te jó vagy és türd el, habár kivetnek.

Ím visszatért a régi jó kor ismét,
A csákánynak dicső nagy korszaka,
Lecsákányozzuk a ki bár nem is vét,
Ha tolla nem látszik jól éjszaka
Fejér vagy zöld, kék, sárga? ősz fejére
Hadd fösse tollát, üss, hadd fösse vére!

Dicső szabadsád! Éljen a jelöltünk!
Igyunk, igyunk, éljen hős Pártosi!
Föl a kupával, mit ingyen üritünk,
Az ellenfélnek sirban vánkosi.
Együnk, igyunk, s ha nincs más, üssük egymást,
Elérte már hazánk a fölvirágzást.

Mi kell egyéb? Szabadság és fain bor.
Ingyen jutunk mind a kettőhez el,
Csaplárosunk elülhet már a jámbor,
Egymáshoz a tisztujítás közel.
Követjelölt terem ma mint a gomba
De nem ültetjük őket mind vagonba.

Föl a kupával és ólmos botokkal!
Minden jó honfi fel, fel tette hát!
Hagyjunk föl a bú, gond és bánatokkal,
Mentsük meg újra a dicső hazát.
Engedjünk át keservet, bút azoknak.
Kik a választásoknál rendre buknek.

VÁLASZTÁS ELŐTT.

Ki is az idei év naptári istene: *Jupiter-e* vagy *Mars*?

Azt hiszem *Bachus*, mert idén lesz az -
uj követ választás.

Somogy megye M. kerületében Niczky volt a követ, ki az országgyűlésen nagyon kevés vizet zavart, választóinak tett ígéreteiből, - az urak földjeinek felosztása, stempli eltörlése, a pénzügyeknek pokolba kergetése, adómentesség - egyet sem tudott beváltani; ezért a következő követválasztáskor a leghatalmasabb kortesek sem tudtak csak jelöltetéséhez is egy pár szavazót megnyerni.

Azért le is mondott; azonban ajánlotta maga helyett *Jezerniczkyt*.

De bizony erre a választók azzal replikáltak, hogy *egy niczky* is hogyan megcsalta őket, hát még *ezer niczky*.

Igy lett aztán egy harmadik népboldogító a követük.

*

A 61-ki országgyűlésre T... pesti ügyvéd is lekocsikázott egy nemzeti színűre festett kocsin Jász-Berénybe, hogy ott föllépjen.

Föl is lépett.

Volt szép számu hallgatóság.

Amint aztán elkezdé a beszédét e szavakkal:

- Tisztelt polgártársaim! El kell valóban keserednem, mikor rajtatok végig tekintek...

Erre közbekiált egy jászkún:

- Az még nem baj, ha te elkeseredel; hanem ha én elkeseredom.

S azzal ugy hajította föbe egy félvályoggal, hogy rögtön vége volt a programbeszédnek.

Híres kortes volt a száraz völgyön a maga idejében az öreg L. Illés bácsi. Híres volna ő e téren még maig is, ha az urnak keze oly súlyosan nem nehezedett volna ránk, de mi haszna, ha oly két csapást mért ránk hamarosan, Illés bácsinak, de még vele sok másnak is nagy bánatjára, t. i. a választási törvényt, meg a kolerát.

Ez a kettő aztán ugy bedolgozott neki, hogy azóta legfelebb a másvilágon énekelgeti, hogy:

»Rózsa mellett, rózsá mellett,
Szép a piros tulipán.«

Ő volt az, ki - mint híres szónok, - egy »pártértekezlet« alkalmával, a jelöltet közkívánatra imígyen köszöntötte föl:

- »Minthogy pedig mivelhogy minekutánna, de sőt inkább annak felette, rettenetes képen, a ránk következő éjnek borzasztó homályában a tekintetés urat, uriatyafiságát, meg a környül állási eszközöket is, az én Uristenem, - szívemből kívánom!«

*

Balogh Gábor híres kortes volt a hatvanas években. Baloldali, volt még pedig a javából. Nem engedte magát eltántorítani sem édes szóval, sem ígéretekkel.

- Ugyan édes barátom, mondja neki egy befolyásos ember, nem fáradt el a sok ellenkezésben?

- Nem én - felelé Balogh, s azt hiszem nem is fáradok el.

- S nem jönne át semmi módon a *jobb oldalra*?

- Nem uram, mert már a nevem is *Balogh*, tehát magam is csak *balfelől* maradok.

*

Megtörtént, hogy Udvarhelyszéken a választási heves mozgalmak alkalmával Orbán Balázs baloldali jelöltnek egyik buzgó ellenfele, kinek szereplése három mázsás terjedelmével együtt még a Schmerling-korszakból datálódott, kortesi dühtől izzadva állt föl a napokban néhány szám elcsipett »Igazmondó«-val egyenesen a fő királybíró elébe, s a corpus delicti felett elkeseredve, nagy szavakban ajánlá föl további hü szolgálatát a jobb pártnak életre halálra, mondván:

- Ha kell én legyek *az első áldozat!*

Erre egyik jelen volt pártjabeli góbé röviden azt a megjegyzést tette, hogy Székelyföldön már lejárt az *ököráldozatok* kora.

És lőn homéri kacaj!

*

Beszédet tart a követjelölt az összegyűjtött választókhöz, kezdve saját becses személyét ajánlani; azonban a szónoklás nem lévén kenyere, csakhamar átengedte a szót mellette álló kortesvezérének, ki fakundusabb orátor lévén, jelöltjét magasztalva ajánlá a polgárok figyelmébe. A dicsérés bevégeztével előáll egyik józan gondolkozású választó és eként szól az ajánlott jelölt urhoz:

- Hát bíz a nagyon szép, hogy a tens ur követ akar lenni. De egyet mondok, ha meg nem sérteném: Hát aztán Pestre is fölvinné az ur majd ezt a másik urat, hogy helyette beszéljen?

*

A követválasztások alkalmával Z. megye egyik választókerületében L. városka nagyobbára földmives lakosaiból alakult kisdud éneklőkar is részt vett a korteskedésben. Az inkább temetési mint világi énekekkel foglalkozni szokott tagok több ízben lelkesülve indultak el a választó kerület egyik kitünős honfiu érdemekben megöszült jelöltje A. ur részére toborzani. Midőn egy ily alkalommal a városka végén levő állás-korcsma felé tartanának A. jelöltet éltetve látják, miszerint B. ellenjelölt javára ennek főkortese pártot gyűjtendő, épen akkor hevenyészett a korcsma előtt asztalokat és padokat a körulte hevert deszkákból. Mikor a kántorok a korcsma előtt haladtak, rájuk kiált B. ur főkortese:

- Hová, háová, kántor uraim? talán valami jó zsiros temetés akadt a város végén?

Erre egy szántó-vető ember, az énekkar tagjai közül egész őszinteséggel felel:

- Csakugyan temetni indultunk tekintetes uram, miután mindenfelé azt hallottuk, hogy B. jelölt úr meghalt; s most látván a koporsójához szükséges deszkákat, még inkább meggyőződünk haláláról; - hát már kérem alássan el is temetjük tisztességesen.

Amint hogy B. ur csakugyan nem is lett követ.

*

Azt tudva, hogy a Maros monitornak az ágyuja hátrafelő lőtte el magát, már most egészen igazoltnak látszik ez a következő választási adoma is.

Mikor W... képviselő választása volt, a színhelyre katonaságot állítottak föl sorrendbe, s annak a háta mögé helyezték el W... választóit; jámbor békeszerető tót hazafiakat.

Egyszer valami istentelen báránybőrbe öltözött farkas a tulsó pártból odafurakodik közéjük, mintha hozzájuk tartoznék. Kis idő múlva el kezd feszengeni, hogy ő itt nem jól érzi magát.

- Mi baj?

- Hát az a baj, hogy ezeknek a katonáknak, a kik itt előttünk állnak, hátul töltő puskáik vannak. Már most, ha az ellenfél valami verekedést kezd, ezek kilövik a puskáikat, a puska mind a hátrafelé sül el, s minket lő meg!

Nem is maradtak azok ottan! S ime a tapasztalás bizonyítja, hogy igazuk volt.

*

A k...i kerületben a választáskor nagyban folyt a jobboldal és szélső bal között a korteskedés. A szélbali főkortes, azelőtt a város számadó gulyása, így térítette a jobb oldalról a hiveket:

- Barátim, mért tartjuk a nyájnál a kutyát? Ugy-e azért, hogyha a nyáját kerülgetik, és meg akarják lopni, hát ugasson. Magyarországot kerülheti a német és hányszor meglopták? Vakkantott-e csak egyett is a mi képviselőnk? Azért válasszák meg a mi képviselő jelöltünket; tudom, hogy a ki rézcsillaga van annak a németnek, kiugatja még az országból is.

A jobboldali kántor azzal replikázott az intrasigens gulyásnak, hogy »még rosszabb az a kutya, a melyik mindig ugat; mert az olyan nem hagyja pihenni sem a nyáját, sem a pásztort, s ha igazi farkas jön, sem hisznek neki; azt gondolják a holdat ugatja«.

*

A kortes beszédében fejtegetve helyzetünket és jelen viszonyainkat, így akarta kapacitálni polgártársait:

- Ha rendkívül sokkal nem dicsekedhetünk is, de hosszas küzdelem után elültettük az alkotmány fáját!

- El biz azt - szólt közbe egy derék csizmadia mester, de nem oltották be, s most oly keserü és fanyar a gyümölcse, hogy torkán akad az országnak.

No hiszen beoltották most a bécsi alkudozások!

*

A szélbali trombitások összekürtölték a t...i választókerületet egy szép vasárnapra képviselő jelölés végett. A pártfőnök, ki szerette volna saját magát jelöltetni, kifogadta a nagygyűlésre a városi táncztermet, még ki is meszeltette. S ime megjelent a kitűzött napon tizenhat polgártárs a népgyűlésre. Nem sok ugyan; de tekintélyes szám. Az elnök fölhívja a gyülekezetet, hogy ajánljanak jelöltet. Fönláll egy polgártárs és szól:

- Én legjobbnak találnám, tekintetes Tisza Kálmán miniszter urhoz, az legjobban küldene valakit.

- Tisza Kálmán! - riad föl az elnök. - Hisz akkor kend szabadelvü párti!

- Igenis, mink azok vagyunk a komámmal.

- Hát akkor mit keresnek kentek itten! Takarodjanak innen! -

Azok elmentek. Szóljon már más.

Fölemelkedik egy másik polgártárs:

- Hák mink odalenn abban volnánk, hogy legjobb lenne nekünk a K...i plébános ur!

- A plébános! Az ultramontán! Hiszen kentek Senyey-pártiak!

- Hát mi csak azt szóljuk, amit a főtisztelendő ur mond. -

- Akkor takarodjanak kentek innen! Ki hitta ide!

Maradtak még tizen; az is szép szám.

- No hát önök igaz független pártiak, ugy-e, mind? No hát mi nézetben vannak önök? -

- Hát mi belőlünk bizony az néz ki, hogy elfelejtettük jókor befizetni az adót, aztán kimaradtunk a lajstromból, hát azt szeretnők tudni, hogy mi tévők legyünk?

- Hát akkor kentek nem is szavazók! Jaj, menjenek haza Isten hírével. -

Az elnök maga maradt, a népgyűlés, hogy kijelölte-e magát? nem tudható, mert jegyzőkönyv nem vétetett föl.

*

Nyiregyházán a Lónyaisták azzal csufolgatták a Vidlicskaistákat, hogy lófejet hordanak kalapjukon pártjelvény gyanánt, nekik emberfej kell!

Mig azután meg nem felelt erre egy választó polgár:

- Már hiszen, megkövetem, inkább a kokárda, a mit viselnek, legyen ló, mintsem a fej, a ki viseli!

*

Az e...i plébános mosolygósan közelített a baloldali Mihály gazdához, kinek volt annyi esze, mint plebános uramnak. A plebános mindjárt a földosztással támadta meg polgárunkat, és még arra is vetemedett, megkérdeni tőle, hát neki mennyit és hol szakítanak ki a helyiség határában?

- Már hogy mennyit szakítunk ki tisztelendő uram számára, - felelt nyugodtan Mihály gazda, - azt majd meglássuk; de arról kezeskedem, hogy azt a darab földet csak tisztelendő uram halála után szakítjuk ki - a temetőben.

*

Az országgyűlés »jobb oldal« gyűjtőnév alá foglalt részének eddigéig is sokféle elnevezése divott e párt különböző árnyalatai szerint, ugymint: Deákpárt, kormánypárt, széljobb, mameluk, ultramontanreakzionarius, szavazzunkpárt; hanem a mult korteskedés idején még egy czifrább titulus is ragadt rájuk:

»A *haluska* párt.«

Ugyan is Barsmegyében először is fejenként 30 frt judáspénzt ígértek az átpártolóknak; másodsor pedig, mikor kevés sikerét látták a megvesztegetéseknek, a barsiak kedvenc ételét, a *haluskát* használták csalétkül az eltántoritásra.

Hanem biz ott kudarczot vallottak, és senki nem akarózott a jussát egy tál Ezsau-lencseért eladni. Inkább csináltak egy nótát s azt fütyölték ad majorem partis haluscae gloriam:

Hej választó, lévai választó,
Nesze itt van harmincz forint bankó,
Megveszem a szegénységet tőled,
Cserébe add lelkiismereted!

Ha ez a pénz volna csak foglaló,
S ezer annyi volna borraivaló,
S *haluskát* adnátok ráadásnak:
Szavazatom adom csak balpártnak!

*

Választások idején még a gyerek is kötelességének tartja színt vallani. Így volt P. uram kis fiával is, lévén apja szörnyüség jobboldali.

- Papa! küldje el a zongoramestert, - mond erélyes hangon a gyermek.
- Miért kedves kis cukkerlim? - kérdi apja.
- Mert baloldali.
- Honnan tudod?
- Mindig a baloldalt zongorázza!

(T. i. négy kézre való darabot tanultak s a hangjegykönyv egyik lapjára »baloldal« volt írva (contra basso) másakra »jobb oldal« (primo) s a zongoramester játszta a contrabassót.)

*

A sz. I. n. k...i érdemes városbíró a Deákpárthoz tartozott; hanem aztán, mikor a bizottsági tagok lajstromára került a szavazás, ő a maga szavazatát az ellenzéki névsorra adta. Mikor aztán azért megtámadják a pártfelei, azt feleli nekik egész páritán nyugalommal:

- Hiszen csak nem lehettem olyan szemtelen, hogy a saját magam pártjára szavazzak! -

*

Baloldali hiveit szörnyű mód rettentgette a plebános mind ezen, mind a másvilágon levő históriákkal, de csak nem birt a megcsöknyödöttekkel boldogulni. Egykor aztán apostoli szent buzgalmával azt mennydörgé a megtérítettlen hivek fülébe:

- Valamint szent Mihály küzd az ördögök ellen (azok is baloldaliak!) ugy fogok én is a baloldal ellen küzdeni, még a választás helyszínén is.
- No hát plebános ur, - szólt egyik paraszt ember, ki sokszor vitte fuvarba a papot, - minthogy kigyelmed szent Mihály ellen harczol, hát ő kelme ugy is otthon marad, fogassa be majd plebános ur a szent Mihály lovát! -

*

Kérdik a lévai járásbeli embertől, ki hát a vivát?

- *Pólya* kell nekünk! volt a felelet.
- Látszik, hogy politikailag kiskorúak vagytok, s nem tudtok a magatok lábán járni, azért kell nektek *pólya*!

*

A választások alkalmával a veszteségeket látván, ily párbeszéd keletkezett két atyafi között!

- Nem jó világot élünk, édös komám.
- Bizony nem, édös komám, mert *ócsó* embör igen *derága* kezd lenni.

*

Választó. Há istáлом mikor utazunk immár masinával a Maroson?

Követ. Talán megunták kentek a tutajt?

V. - Unást nem untuk, hanem azt métóztatott vót igirni, hogy futó masinával huzzuk ezután Gyergyóból a deszkát.

K. - Hagyják el kentek a gőzhajót, mert az ország is »futó masinával« ment a veszedelembé, s most jó volna egy tutaj is, mivel kigázolhatna, de nincs!

V. - Már akkor dejszen megmaradunk a tutaj mellett.

*

A 72-diki választás után néhány nappal találkozik egyik vidéki egy esztergomival.

Kérdi ez utóbbit a vidéki:

- Hogyan nem lett most követ Besze Esztergomban?

- Mert a Szamárhegyben kevés termett gomba, - felelé emez rögtönözve. NB. Szamárhegynek neveznek egy Esztergom közelében fekvő erdőcskét, mely kedvenc kirándulási helye nyáron át a városiaknak.

*

A jobboldali képviselő jelölt cifra magyar dictiot eresztett meg a sváb választóknak. Mikor töviről hegyire elmondta, a mi szívét nyomja, azt kérdi befejezésül a figyelmes hallgatóságtól:

- Hát megértettetek?

- Jo, jo! - feleltek a svábok. Éljen der Potai Pista pátsi! -

*

A választásokat megelőző »ivodalomban« a zsidó választópolgár is részt vett. Izlett is neki a bánat üző egri veres, és másféle Noé által feltalált ital, úgy hogy határtalan jó kedvében a cigány felé kiáltott:

- Ne ezt a nuthát huzd moré, hanem az én khedves dalomat; »Szároz ágon khis gerlicze thubákol!«

*

Borbély Miska mint szellemdús joviális ember, ismeretes volt Szabolcsban, Hevesben, Bereghben. Mind e megyékben birtokai lévén, szeretett a megyék ügyeibe beavatkozni, s kinek Borbély Miska volt a kortes vezére, az ehetett, ihatott, alhatott lelkének egész nyugodtságában, mert megválasztatása több volt, mint bizonyos.

Egyszer N.-Kállóba vezette vagy két száz szekeren a választókat, s midőn az akasztófa alatt haladtak volna el, leszállítja Borbély Miska az ő bocskoros nemeseit, s őket a vesztőhely alá vezérelvén, komoly pathosszal imigy szól:

- Czimborák! tartsátok fel jobb kezetek három ujját.

Az atyafiak hiven engedelmeskedtek.

- Esküdjetek meg nekem, - szólta Borbély mély kenetteljes hangon, - itt e szent helyen, hol őseitek dicső hamvai nyugosznak, hogy nekem minden tekintetben engedelmeskedtek.

Légrázó »esküszünk!« - dörgött el az ajkak százairól.

- No most már folytathatjuk utunkat, - szólta Borbély s az atyafiak könnyekig érzékenyülve kapaszkodtak föl szekereikre, »Éljen a mi vezérünk téns Borbély Mihály ur.« - kiálták valamennyien, s ahogy szegték volna esküjüket!

*

Egyszer Beregszászba vitte Borbély Miska bocskoros hadát. Midőn a Tiszához értek, imigy szólott hiveihez:

- Fiaim! Ha vannak köztetek netalántán olyanok, kik egyszermásszor tréfából egy kis *gatz vetettek* a más ember holmijára, vagy teszem egy pár tinócskát, csikócskát nem a saját ólaitokból hajtottatok »tévedésből« a vásárra: csak térjete vissza szépen tüzhelyeitekhez, mert nem szeretném, ha egy-két emberért az egész kompaniánk becsülete csorbát vallana. -

Néhányan egyszerre csak kikerekedtek nagy megilletődéssel az atyafiak közül s egymásután párologtak el a Tisza-partján levő csalitosba, onnan nézve, hogy szállítja át hadát »Miska téns ur« a kompon győzelemre.

*

A sárvári kerület képviselője beszédet tartott választóihoz. A többi közt ezeket mondá:

- Tisztelt választók! A következő képviselő választás alkalmával olyan képviselőt válasszanak, a kihez teljes bizalmuk van, s a ki képes legyen önöket tökéletesen s lelkiismeretesen képviselni.

Fölsóhajt erre egy választó:

- Hej uram! hiszen ha akadna olyan! -

*

Alsó-Fehérmegye egyik kerületében követjelölt az alispán volt.

Beállit az oláh paraszt szavazni.

- Dá pré csinye vrei? (kire szavazol) - kérdi a választmányi elnök.

- Dá pre *domnu vicispánu* - dummerel szel aldujaszke!- (hát az *alispán urra* - az isten áldja meg,) - volt a paraszt részéről az egyszerű válasz.

A jegyzőkönyvbe aztán be kellett igtatni, hogy Domnu Vicispanu ur kapott egy szavazatot. Mi a lapokat is rendre járta.

*

- Van-e a követjelölteteknek készülete? - kérdi az egyik székely választó a másiktól.

- Van - a magyarkáján! - viszonzá ez.

*

Az 1873-iki választások alkalmával a kővárvidéki oláhok, miután illető jelöltjük nevét nem tanulták meg, így szavaztak;

»Gyorgyie care nio dat pani (arra a Gyurira, a ki nekünk pénzt adott).

Meg így:

»Gyorgyie care a fi domne mare (arra a Gyurira, a kiből nagy ur (miniszter) lesz).

Vala pedig ez a Gyuri, a ki pénzt adott, s a kiből miniszter lett, a köztiszteletü s hosszú periodusu Bartal György.

*

A kaposvári kerületben sok volt a jelölt. Ennek a kerületnek egy nagy kortese találkozik a korcsmában egy oly kerület választójával, hol a jelölt ellenjelölt nélkül állt. Oda megy hozzá, s részvétteljes arczzal megrázza kezét.

- Sajnálom kendteket.

- Miért?

- Hát hogy az idén szomjan maradnak.

*

A n-i kerületben a jobboldali választók ingyen ebédet és vacsorát kaptak heteken át, s ezt nagy zajjal, mulatozással költötték el.

Józsi bácsi, idős választó polgár azonban meguntta ezt a zajt, s kijelenté a jelöltnek, hogy ő nem megy többé azon zajongók közé, hanem ha szavazatát akarják, hát neki az ebédet és vacsorát küldjék - haza.

Ezután Józsi bácsi nem is ment a választók közé, hanem a töltött káposzták és turós csuszák közt otthon egymagában gyakorolta legszebb polgári jogát.

*

- Az sem rossz, a mit Kerkapoly ellenjelöltjének kortesei tettek!

- Ugyan?

- Összevásárolták a legirgalmatlanabb trafikszivarokat, és azt osztogatták a nép között.

- Ez már csakugyan gyilkos eljárás volt a baloldaltól!

*

- Hová mész, pajtás?

- Vidékre.

- Képviselőjelöltnek?

- Nem, korcsmárosnak.

*

Az x-i kerület jelöltje egy gorombaságáról ismert mágnás volt.

Hanem eddig rezonirozott a választók közt, hogy bizony neki is kellett egy pár erős szót hallania.

- Iszonyu, - förmedt föl erre, - hogy milyen arisztokrata egy némely paraszt!

- És iszonyu, - egészíté ki az ellenfél kortese, - hogy milyen paraszt egy némely arisztokrata!

*

A hatvankilenczediki pesti zajos választáskor történt.

A ferenczvárosi iskolában kérde a tanító egy kis tanítványtól a felköszöntőt.

Az el is mondja szépen, a végét is így:

»Szivből kívánom szülémnek
Hogy Vidacs napokat éljenek.«

- Hogy-hogy? - kérde a tanító.

A fiu ismétli:

»Szivből kívánom szülémnek
Hogy Vidacs napokat éljenek.«

S így elmondta vagy tizszer, s csak nagy nehezen lehetett a fejébe verni, hogy szüléi nem Vidacs, hanem vidám napokat éljenek.

*

Elég *csattanós* példáját láttuk már a fejbeverősi választásoknak, lássunk most egy ellenkező genret.

X. 61-ki képviselő ellen föllépett Y. környékbeli hatalmas földesur és elkezdett erősen traktálni.

X. pedig még akkor sem traktált.

Egyszer a többek közt Q-falvi hiveinek három mázsás hizott disznót küldött Y. a földes ur.

Nagyon jól esett az nekik, leölték, megtisztították, felét elkészítették mindenféle alakban s még azon éjjel el is költék nagy vigassággal.

És a mikor már jól föl voltak készülve, akkor föllállt a padra egy öreg kortes és így szókokolt:

- Urak! Mink jól ettünk és ittunk jelöltünk egészségére. Vagynak pedig még ebben a faluban más párthoz tartozó hazafiak is, a kik bennünket csufolnak azért, hogy eszünk és iszunk. Én azt indítványozom, hogy kerekednénk föl rudakkal és dorongokkal, de nem azért, hogy amazoknak a fejeit beverjük, hanem hogy azt a megmaradt fél disznót rudakra fektetve, vinnők el közéjük, hogy ők is részesüljenek az alkotmányosság malaczaiban, és minket többé ne gunyolnának, hogy csak magunk eszünk és őket nem kínáljuk!«

Az indítvány közfölkialtással elfogadtatott, és az Y. ur által ajándékozott fél sertés X. jelölt ur udvarába átszállítatott- és azontul a Q-falviak valamit csak Y. urtól kaptak, azt X. párt feleivel is mindig hiven megosztották.

Y. ur pedig még most sem tudja, hogy mind a két pártot ő maga traktálta.

*

X-en volt egy bárgyu követjelölt, kit a nép alsóbb osztálya holmi éretlen ígéretései után fölkarolt. Ezzel egy tiszaszabályozási gyűlésen következő eset történt.

A gyűlésen, hol a megye értelmisége kiváló többséget képez, ezen követjelölt urat, hogy talentumait próbára tegyék, az igazgatóság elfogadásával kinálták meg, sőt erőltették, hogy fogadja el.

Követjelölt ur kinyilatkoztatta, miszerint nem érzi magát képesnek ez állomás betöltésére; nem ért semmit, az értelmiség csak erőltette, míg végre követjelölt ur egyik kolompos párt-hive föllállott, s így szólott:

- Ne erőltessék a tekintetes urak N. urat, mert minden számár érzi a maga terhét!

Ez ékes nyilatkozattól áthatva egy másik szinte kolompos pártvezére követjelölt urnak az igazgatóságtól megmentésére így szólalt föl:

- Ne bántsák kérem alássan, hiszen tetszik látni, hogy N. N. ur most is csupa nyomorék.

*

Egy képviselőjelölt nagyon kapacitálta a jámbor biharmegyei román hazafiakat, hogy csak őt válasszák meg.

Azok nem akartak épen gorombák lenni s azt mondani neki, hogy választottak már derék, szabadelvü hazafit, hanem csak azzal háritották el maguktól a csábitgatást, hogy már leköttették a szavukat másnak.

Erre ily metáforához folyamodott a jelölt.

- Lássák kendtek; ha kendtek kimennek a baromvásárba, aztán meglátnak ott egy szép ökröt, aztán megalkusznak rá, paroláznak is rá; hát akkor megvan az alku; hanem ha aztán egy még szebb ökröt látnak meg az előbbinél, ugy-e hogy akkor még is csak ahhoz állnak aztán?

Az ellenfél kortese ekkor megszólal.

- Már mi uram - csak embert keresünk, nem ökröt!

*

Egy képviselőjelölt azt magyarázta az egybegyűjtött népségnek, hogy ne válasszák meg azt a tudóst, a kit eddig akartak, mert annak semmije sincs. Az olyan ember nem is képviselheti az országot, a kinek semmije sincs, abban nem is lehet bizalma senkinek, az nem is jóra való ember. Lám ő nagy ur, elég biztosítékot nyújthat, nem valami jött-ment ember.

Végig hagyták beszélni, akkor egy vén kortes azt mondja neki:

- Lássá, nagyságos uram! Krisztus urunk még szegényebb volt; hanem azért mi még most is csak őt tiszteljük.

*

Kortes élcz.

»Annyit ért X. X. az országgyűléshez, mint az egér a kalendáriumhoz, t. i. megrágja.

*

Kortes válasz.

- Fölszólitott a tekintetes ur, hogy lennének H... ur mellett hazafiságból. Szép az a hazafiság, csakhogy olyan forma, mint a hur, ha nem pengetik, hallgat; azért tessék küldeni ahhoz való szert: spiritust és bort; azután a vivátban egy szál hiba sem lesz.

*

A programos időszakban, midőn egyik jelölt a másik után azt nyilvánította, hogy mindenben Deákat követendi. X. uriember boszusan jegyzé:

- Mégis kevesen vannak, kik saját eszük után indulni mernének.

- Ne bántsá öcsém, nyugtató őt, D... régi kortes a javából, egy nagy fejen sok hajsza megfér.

*

Belényes vidékén Sz. Dávid összetalálkozván egy román pópával, kérde Dávid, vajjon a k...i birtokos nem lép föl országgyűlési követnek?

- Az nem, - mond a pápa, - mert annak van mit enni. -

*

A k-i követválasztáskor, a harmadik követjelölt önként visszalépett, és párthivei többnyire B-i zászlói alá csalattak át.

Midőn szavazásra került a dolog, Ch... egyik párthive átkiált a tulpárt közé.

- Ha majd B. nem beszél úgy, a hogyan nektek tetszik, kinek a pajtáját gyujtjátok föl?

*

M... vármegyében egy követjelölt a választók közt pénzt osztogatott hat perczentes kamatokra, ha megválasztják egy évi, ha nem választják három havi terminusra, s azonfölül bizonyos részletekben pálinkát, a kik pedig nem ittak, azoknak per két krajczár dohányra, de a pártján nem volt csak egy uri egyéniség. Ha kiosztott pénzét még be nem hajtotta, kérdés: több adósa van-e mint választója volt? és hányan kaptak dohányt, hányan pálinkát?

*

- Hallja-e komám? A mi követünk ám a derék ember, azt mondja magáról a programjában, hogy ő *egy nyílt könyv*.

- Igen ám, nyílt könyv, de még oly új, hogy tán *fel sem vágták*.

- De hát *még felvágthatják* ha nem vigyáz magára.

Ez a mádi választó kerületben történt, a hol mindig verekedtek.

*

Egy képviselő következő beszédet tartá 1866-ban a rézaljai választókhoz:

»Édes fiaim, tanuljatok, hogy meg ne csalhasson benneteket a zsidó; miveltségre kell törekednünk, hogy mi csalhassunk meg másokat, ne pedig mások minket.

*

Történt egyszer - többször is megeshetett biz az, - hogy a választás előtti napon már nagyon sokat bevettek a jóból az egyik fél választói, széles nagy kedvükben aztán még késő este is elindultak a székvárosban *tünetni*. Sötét volt már, mikor a fekete kutya fogadót elhagyták - oda voltak szállásolva - megmutatják ők még ma a nagy többséget a másik csöndes félnek, hadd ijedjenek meg előre.

A fő kortesvezér maga is nagyon bevett állapotban volt a sok kínálgatás, kocsingtatás következtében, és biztatta az övéit:

- No barátim, atyámfiai! menjünk, de vigyünk magunkkal *lámpásokat* is.

Az elmés tanács követve lón, mindenki fogott a kezébe egy tele itczés üveget, némelyik mindkét kezébe egyet-egyét, hogy az egyensúlyt jobban föntarthassa.

Jártak aztán utczáról-utczára, kurjongotva, éltetve *boradójkokat*, de végre is nyugalomra vágytak, hanem a nagy sötétben sehogy sem bírták magukat tájékozni a fekete kutya felé, magukkal vitt lámpásaik tartalma kifogyván, csak a fejüket illuminálta és nehezítette.

- Haza találok én! - biztatta zugolódni kezdő csapatját a kortesvezér, nagyon elázott hangon.

- Hova igyekeznek atyafiak? - szólitotta meg egy kézi lámpáskájával hazafelé ballagdogáló, tréfában gyöngörködő uri ember az elbódultakat.

- Haza találok én! haza találok én a fekete kutyába, - szólt a válasz.

- No hát én majd világítok ezzel az én kis pislogó lámpásommal, csak jöjjenek utánam, el-kisérem én odáig. -

A kíséruül ajánlkozót nagy örömmel fogadták és egy hatalmas vivátot kiáltottak neki, aztán pedig biztonságuk érzetében is, de meg mivel már bele voltak gyakorolva, hát csak elkezdték éltetni az ő jelöltüket - tekintetes nemes borádi ur ő nagyméltóságát. Vivát! vivát! - ordították rekedt torkuk szakadtáig.

- Dejsz, ha nektek Borádi ur a vivát, nem is leszek én akkor nektek vezetőök a fekete kutyához - gondolta magában a lámpásos fiúnak fölcsapott uri ember, - sokkal közelebb érem én a vörös keresztet. -

El is érték a vörös kereszt fogadót, hol a józan párt hivei már mind mély álomnak örvendettek, néhány komolyan tanácskozó vezetőiken kívül.

- Itt vagyunk atyafiak - szólt a vezető mámoros csapatjához - majd én befordulok a korcsma ajtón és kinyitatom a kaput, aztán csak szép csöndesen nyugodjanak le, ki hol helyet talál, ne háborgassák a már alvókat, nehogy azt találja még valaki mondani: hogy részegek. -

- Ki is merné azt állítani? szeretnék én annak a szeme közé nézni - hetvenkedett a hazataláló kortesvezér, míg vezetőjük bennt járt a fogadóban és néhány szót váltott az ott tanakodó uri emberekkel. A kapu megnyílt, a csapat bevonult, a kapun belül pedig nem igen keresték, hol puhább? hanem a biztonság érzetében ki hol eldült, el is aludt.

Mikor másnap fölocsudtak, alig volt egy kis homályos emlékezetök a mult éjjel történt be-cseréltetésökről, de az ő kortes vezérökben több az önbecsülés, mintsem azt bevallotta volna, hogy ő nem jól talált haza; a kinek meg ő volt a feje, azok a maguk fejét nem igen törték semmiféle rejtély megfejtésén és a mily buzgón kiabálták tegnap: vivát Borádi! épen oly hatalmasan kiabálták a választás napján: éljen Áldomási.

*

A németi kerületben Ivánka és Zsembery követjelöltek álltak egymással szemben.

Egy Zsembery-párti kortes a választókat következőleg kapacitálta:

- Hát, micsoda az az Ivánka? még csak nem is Iván, hanem csak Ivánka, annak is csak az apraja. De Zsembery, az az ember! Még ha az elejéből egy zs-t, a végiből egy y-t elvisz is tőle Ivánka: akkor is *ember* marad.

*

A mint az a...i tót atyafit beirták a szavazók sorába, egész bizalommal fordul az összeíró bizottmány elnökéhez:

- Ale, pán velkomoznji, - most már talán jó volna ide adni azt a czédulát, a melyikre majd egy kis pálinkát kapunk.-

*

I. kortes. - Kicsoda nálatok követjelölt?

II. kortes. - Ivánka.

I. kortes. - Dejsz akkor a mienk *főbb ember*; mert az *Itatvánka!*

*

Belép X. X. gróf követjelölt a csapszékbe olyan faluban, a hol az ellenpárt választói iddógal-tak.

- Hogy gebedne meg X. X. gróf! - kiált neki keseredve egy bekapott választó.

- Hát miért kívánja azt nekem, hallja kend, ismerem ám én kendet, de nem haragszom rá, - ripostiroz a nemes gróf leereszkedéssel.

- Én is ösmerem gróf uram kendet, azt is tudom még, mikor a muszkáknak kalauza volt, - vág vissza a kortes, kimozdulva az ivó asztalnak könyöklő positurájából.

*

Az X. viz mellékén X. X. község követjelöltje választói előtt bizalmas beszélgetés közt így nyilatkozott:

- Én vagyok a ló, az a másik követjelölt még csak számár én mellettem, igaz-e biró gazda?

- Való igazságot tetszett mondani, - felelt vissza a biró furfangosan mosolyogva.

*

Egy Rába melletti választókerületben az a mulatságos eset történt, hogy az egyik jelöltnek volt 1200 választója a Rábán innen, a másiknak pedig 800 választója a Rábán innen, s 800 a Rábán túl.

- A választás napján X. jelölt 1200 választója szépen beszavazott, Y. választói közül pedig csak 800 jelent meg, a többi nagy lassan hullongott ötével, hatával, míg a szavazás befejeződött. - Oka ennek pedig az volt, hogy X. választói éjszaka szétszedték a Rába hidját, s Y. választói kénytelenek voltak egy halász lélekvesztőn átszállingolni a vizen s elvégre is túlrekedtek. Az ilyen esetekről nem gondoskodik előre a törvény.

*

Hát az olyan mulatsághoz mit fognak szólani, a milyen volt a s.-n-ai , ahol a választási elnök, meg az egész választmány várnak reggeltől délig a kitűzött helyen; nem jön semmiféle választó: várnak estétől reggelig; de csak nem mutatkozik senki, utoljára ők is megéheztek, hazamentek. - Hát a tréfának a kulcsa az, hogy a t. n. i. választók jelöltje visszalépett, ezek aztán, hogy az ellenfélnek se legyen öröme, kiálltak a falu végére, s a mint egyenkint érkeztek a többi községek választói, azokat külön-külön mind haza kergették.

*

Szavaztak erősen odabenn a teremben X. és Y. követjelöltek tisztelt választói; odakinn pedig con amore verekedtek.

Mind a két jelölt jelen volt maga is a szavazásnál, s leste a szavazás eredményét.

Mikor aztán X. jelölt vette észre, hogy Y. jelölt szavazatai az övéin fölül szaporodtak, akkor fölkiáltott: »protestálok a választás ellen; az én embereimet az ellenfél erőszakosan üti!« -

Mikor megint fordult a szerencse, egy kis idő múlva viszont Y. jelölt szavazatai maradtak hátra, X. került felül, akkor megint Y. jelölt ugrott föl: »protestálok! törvénytelen a választás; odakinn verekedés van.« -

Ez aztán így folyt estig. Hol X. kelt föl az ablakon átvizsgálni a verekedőket, hol Y. Mind a kettő leste a protokollumot, valjon protestáljon-e a választás ellen?

Utoljára azt mondja nekik az elnök:

- Ti most úgy vagytok mind a ketten, mint nekem volt egyszer egy vizslám. Az egy cserkészlet alkalmával fölvert a bokorbul egy nagy kigyót. Én aztán elnéztem sokáig: hol a vizsla állta a kigyót, hol meg a kigyó a vizslát.

*

Egyike a megbukott jelölteknek előbb nagy lakomát rendezvén, ott három híres sánta kortes volt jelen, míg egy negyedik már a lakoma kezdetén elázva feküdt az asztal alatt. - E pillanatban érkezvén oda a főfő kortesvezér, nagy örömmel kiált föl: »három *sánta* meg egy *disznó*! de már így nekünk bizonyosan nyernünk kell!

*

Az ungmegyei fölvidéken Csik Andrást léptette föl maga a nép, melynek tetemes többsége keleti szertartású orosz emberekből áll, s mint ilyenek a választási időszak alatt adventi böjtöt tartának vala. Ezen vallási buzgóságot tiszteletben tartandók, az ellenpárt kortesvezérei az ital mellé egy két hordó *héringet* szállítottak a kerületbe. Az egyszerű választók azonban azzal utasították vissza az ajánlatot, hogy ő nekik *nem kell héring: nekik csak Csik kell!*

*

Szörnyen deklamál a piac közepén az összegyűlt népség előtt a demagok követjelölt; ígér nekik napot, holdat, ha megválasztják képük viselőjének; egyszer csak elkezd a piacon egy kertész embernek a szamara iszonyu hangon szelet kiabálni.

Erre egy stentor hang onnan a tömeg közül földördül rendre utasítólag:

- Egyszerre csak az *egyik* beszéljen!

*

Toasztot akart mondani a kortes vezér, s minthogy félig-meddig szokott egyetmást hébe-hóba olvasgatni, tehát kezdé szépen deákosan:

- Ezennel emelem poharamat alkotmányos pártunk derék *veterináriusáért*, N. N. urért. -

(*Veteránt* akart mondani az emberséges ember.)

Oda sug neki a szomszédja:

- Azt sem tudtam még eddig, hogy a pártotok »baromorvost« is hord magával! -

*

Egy alföldi városban egy szép reggelen négy követjelölt zászlói lengettek szerteszét a háza-kon. Valami szenvedélyes kortes nem röstelte bejárni a várost utczáról utczára, s megszámlálni a kitűzött zászlókat.

Rettenetes!! a zászlók száma 48! mint a villám terjedt és csapott szét a városban e forradalmi hír. A balpárt tapsolt, a deákpárt meghökkent, és rögtön választmányi gyűlést tartott, melyben elhatározták, hogy a deákpárti zászlók számát egygyel szaporítani kell. Ekkor lépett be a deákpárti követjelölt és elförmedve figyelmezteti párthiveit, hogy ezáltal még veszedelme-sebb szám áll elő; hanem ő inkább azt tanácsolja, hogy a város végén egy zászlót rögtön le kell venni s kivinni messze messze, a várostól hét mértföldnyire a pusztai választókhoz; így a szám ellen még a magas klerusnak sem lesz semmi kifogása.

Megtörtént.

De nem oda Buda! A balpárt sem aludt ám, hanem másnap már a Deák-párti zászlótól meg-fosztott házon ki volt tüzve a balpárti zászló 48-as számmal; a pártja által magát sértve érzett polgár ugyanis boszúból, a miért a zászlót épen az ő házáról vették le, átcsapott az ellenfélhez, és maga kérte a 48-as zászlót.

A Deák-párt ismét tanakodott, és hogy a 48-as zászló számot végkép megzavarja - a mint a hír levele zörög - rábeszélte egy jámbor embert - a ki azt álmodta, hogy ő szélsőbali, - hogy lépjen föl, tüzze ki zászlóit. Az alku megkötött - amint a hír szája mondja, azon föltét alatt, hogy a Deák-párti jelölt nagy kisebbségben találna lenni: a Deák-párt át csap a szélsőbali táborba, csak hogy a gyűlölt balpárti képviselő megbukjék.

Ebből meg az jött ki, hogy most már a lobogók száma meg épen 61.

*

X. kerületben pártonként történvén a szavazás, a napnak nagy része lefolyt már és még mindég az első tábor szavazott. Este felé egy kortesvezér megpillant néhány asszonyt a második tábor körül, odasimul hozzájuk, s egy-két itcze pálinkára valót nyom a markukba, nem mulasztván el a következő atyai intést is hozzácsatolni:

- No most már menjetek, hijjátok haza uraitokat is, mert itt az éjjel olyan verekedés lesz, hogy pataként foly a vér.

Nem kellett több a szegény asszonyoknak, kik úgy is csak azért jelentek meg, hogy veszedelem esetben férjeiket elvonják a csatától.

*

Az volt a fölséges követválasztási jelenet, a mi Bodajkon történt. A két párt szemközt állt egymással; de köztük állt két század chevali gyalog kirukkolva, mondott a két párt egymásnak minden keresetlen titulusokat, a mik csak - zengzetes - magyar nyelvünkön kifejezhetők; de a kapacitatio kézzel foghatóbb neméhez, persze a katonák miatt nem nyulhatván, a glédán által *köpködött egymásra a két ellenséges tábor.*

*

Tabon az a komikus eset adta elő magát, hogy Z-nek hivei - valahol egy élni megszűnt macskát találtak s egy hosszú póznára kötve, oda állt egy szálás legény a zászlók közé s az ellentábor annyira megharagudott érte, hogy haragját csak a 40 csendőr fékezte, a ki a két tábor között állt, s akár hány embernek megpuhogatták azután a fejét azon inpertentiáért, hogy mikor elmegy a Z. pártbeli az ellenjelölt hive mellett, a helyett, hogy köszöntené magyar szokás szerint, azt mondja neki: sicz! -

*

E... városban a méltóságos grófi jelölt emberei számára terített asztal volt rendezve a nagy vendéglőben. Belépti jegyül egy kis fehér toll, a párt jelvénye szolgált. Szavazott a grófra 800 ember, a korcsmáros pedig igen szigorú ellenörködés mellett 1200 emberrel számolt be. Hát biz az csak úgy történt, hogy a fehér tollasok eleinte 2-3 hatosért adogatták el fehér tollaikat, persze jóllakás után. Később a vérszemet nyert ellenpártiak, egész udvariassággal elvették a fehér tollakat, föltűzték kalapjukra, s elmentek vele traktára s aztán visszamentek szavazni a saját jelöltjükre. - Jó lesz ezt tanulságul följegyezni a jövő időkre.

*

A terézvárosi választás alkalmával sehogy sem birt a vasas németnek fejébe férni, hogy ez a roppant néptömeg miért sűrög-forog olyan nagyon, mit szorong, éheznek, izzad, fut és fárad itt két nap és egy éjjel? s így kiáltott föl:

- Wenn sie a Deputirten brauchen, warum lassen sie sich nicht anen vom Kaiser ernennen? -

*

- János gazda! Melyik párthoz tartozik? - kérdi a szolgabíró?

- A jobb párthoz! - felel az atyafi.

- Hiszen balpárti követre szavazott kend!

- Persze, a feleségem azt mondta, ha nem balpárti követre szavazok, nem győzünk. Bánom is akármelyik párt, csak győzzünk!

*

Az X-i követválasztásnál az az eset adta elő magát, a mi ugyan, elég sajnós, mindig előfordul, hogy egyik kortes a másikat czudarul eltángálta. De a pandurok elfogták az erősebbet és másnap a bíró még a kihallgatás előtt mondá neki:

- Kend Föld Jancsit tegnap éjjel *előtt* megverte; ez büntetést érdemel.

- Tekintetes bíró ur - válaszolá a deliquens, ha ezt tudtam volna, akkor éjjel *után* vertem volna el.

*

- Mi különbség van bátya az idei és harmadévi bortermés közt? kérdi egyik kortes a másiktól.
- Hej bizony nagy különbség van; harmadéve a bajuszunkat töröltük meg ivás után, most meg a szemünket.

*

Fuvarosra volt szüksége B. uramnak, a ki nagy kortes a maga kerületében. Jól szokott fizetni, hát ajánlkozott egyszerre három is.

Hanem B. uram nem mulaszt el egy alkalmat sem s az elsőhöz fordulva, mielőtt fölfogadná, megkérde tőle, hogy ki a vivát?

- A baloldal! - feleli nagy büszkén a fuvaros.
- No hát akkor nem utazunk, - mondja B. uram, - menjen isten hírével.

Meghallja ezt a másik fuvaros; odahajtott a szekerkéjével, s azt mondja B.-nek:

- No hát akkor viszem én az urat! -

B. uram nem gondolkozott tovább, meg volt győződve, hogy ez az ő embere, s fölült.

Mikor már vagy egy órányira hagyták a várost és vagy egy órányira lehettek a következő helységtől, akkor hátra fordul a fuvaros:

- Hát az urnak ki a vivát?
- Hát természetesen a jobb oldal! - feleli B. uram.
- No hát akkor nem utazunk tovább, - mondja a fuvaros, - tessék csak kiszállani, mert én jobboldalit nem viszek senki fia kedvéért!

*

Pest egyik választókerületében összegyűltek a *jobb* választók a képviselőjük által rendezett bankettre.

Volt pecsenye, sütemény, drága étel-ital mindenkinek, a mennyi csak a bőribe fért.

Az ebéd vége felé kötelességének tartotta az egyik főkolompos poharat emelni a követjelöltre. El is kezdte szépen:

- Meine Herrn! -
- Ohó, - kiáltott közbe egy másik egész ijedt arczczal, - megálljon, hisz én még nem kaptam csukát. -

E megjegyzés aztán egészen elrontotta az előre várt effectust. A vendégek nem birtak többé a komolyság azon magaslatára emelkedni, melyet a percz ünnepélyessége megkivánt.

*

Dessewffy Ottónak Frater Pál volt annak idejében ellenjelöltje.

Az előzetes értekezleten a következő intermezzo történt:

Kérdik a palóczot, hogy hát ő majd Fráterre adja-e szavazatát? ez pedig egész indignatióval fordult el:

- Moá, hogy annám ien a vorstomat a fráterre a ki koledá; ha pap feéleére akarok vorstonyi, hoát vorstolok igenyest a gárdiányra. -
- Van-e Karczagon sok Deákpárti? - kérdezték Gábor bácsitól a tősgyökeres Deákpártiak az 1869-iki választások előtt egy multságban Kunhegyesen.

Gábor bácsi gondolkozott, s nem tudott felelni; a bajból azonban kiszabadította egyik jó barátja, mondván:

- Most nincs Karczagon egy sem.
- Hogy-hogy? - kérdik.
- Mert Gábor bácsi egyedül van azon a párton, ő pedig most Kunhegyesen van.

*

Ujságot olvasott a zsidó. Jön a jegyző.

- Ejnye Mózes, de nagy politikus lett; talán csak követ akar lenni?
- Miért ne, sok országatya üll ott fönn, a ki annyit se ért a pulitíkához mint én. -
- Aztán ha ugy véletlenségből megválasztanák, melyik párthoz szegődnék?
- Hát ahoz, a melyik megválasztana!

Ez legalább őszinte programm.

*

Választási jelenetek.

- Hej, hej! Ne taszigálódjék az ur!
- Nem taszigálódom én, csak föllépek.

*

A kortesek keményen agyabugyálnak egy embert.

- Minek ütitek azt az embert? - kérdi egy arra menő.
- Nem ütjük, csak kapaczitáljuk.

*

A két párt kortesei pityókosan találkoznak.

- Te az én jelöltemnek jobb bora van.
- De biz az enyimé jobb.
- No ezen ne vesszünk össze, holnap cserélünk és meggyőződést szerzünk magunknak.

*

A kortesek betörnek egy földszinti lakás ablakán.

- Héj segítség, segítség! Mit akarnak?
- Csak a szavazatát kérjük.

*

1861-ben egy zarándi paraszt kérdi a zsidó korcsmárostól:

- Mózes gazda! Miért nincs maguknak megengedve követet választani?
- Kendtek küzvetlen választhatnak, de mi adjok huzzá a pálinkát, s így mi közvetve gyakorol-jok azt, mihez khentek nem érthenek.

*

- Hallja bátyó mi az a restoracio?
- Olyan fogadó, a hol többet esznek, mint isznak.
- Hát e szerint a követválasztás is restoracio.
- Nem, az csak csárda, a hol többet isznak, mint esznek.

*

Az első választás verekedés miatt széteszlott. A második választásnál a szavazáskor kérdezi az elnök egy főfő kortestől:

- Van-e választói jegye?
- Van há! - mondja ez, s oda mutat a fejére, egy nagy dagadásra.

Ezt értette választói jegynek.

*

Egész Vajka Apponyi György pártján állott, csak egy uri család volt Olgyay ellenjelöltén; oda küldte valami ügyben a hadnagy az öreg 80 éves becsülettudó tizedest, (ki másképp nagyon jó kedvű furfangos eszű ember). A két vidor házi kisasszony mindjárt körülfogta és megkinálták egy pohár borral, mit Olgyay egészségére ki kellett innia; aztán még hogy egészen Olgyaysta legyen, egy Olgyay-féle *papírvirágokból* készült bokrétát tüztek kalapjára, de midőn a biróhoz ment vissza, az letette vele, és keményen meghagyá neki, hogy föl ne merje tenni többé.

Néhány nap mulva véletlen találkozik ismét az öreg tizedes a kisasszonyokkal, kik már távolról rákiáltának:

- Hej, Ferencz bácsi! hát hol az Olgyay-virág?

Az öreg becsülettudó tizedes pedig, nem akarván compromittálni magát, hamarjában azt felelte:

- Meg van kisasszonyom! meg van, otthon van, friss vízbe tettem instálom, hogy el ne hervadjon! -

*

Föllépett valaki az utolsó nap a már bizonyosan megválasztandott jelölt ellen, s szerzett is magának nagy hirtelen *tizenöt* szavazatot.

Akkor odamegy az ellenfeléhez, s azt mondja neki:

- Nekem van tizenöt szavazatom. *Jogom van* szavazást kérni. Ha föl nem lépek e jogommal, akkor önt általános fölkiáltással választják meg képviselőnek, ha pedig föllépek, végig kell szavaztatnia mind a három ezer emberét, s az eltart holnap délig, s ön kénytelen lesz a választóinak ebédet, vacsorát adatni, a mi belekerül legalább két ezer forintjába. Fizessen nekem ötszázat s akkor nem kérek szavazást. -

A megtámadott mit tehetett? kénytelen volt alkuba ereszkedni, s elvégre is megkötötte a békét kétszáz forintban, a mit az ellenjelölt, mint becsületes nyereményt, szépen zsebre is dugott.

*

Tolnában az utolsó követválasztás alkalmával egy öreg bikficznek mondják a jobboldali kortes ifraimék:

- Aztán bácsi, számítunk az ön szavára, hogy majd velünk tart. -

- Ne féltsenek önök engem, - biztatja az öreg, - hiszen tudják, hogy én egész életemben pecsovcics voltam. -

*

Udvarhelyszéken az 1869-ki követválasztás alkalmával Szolga M. jobboldali jelöltnek nagy zajjal egy zászlót készített X. Mathild urhölgy. Sokat dolgozott a zászlón; szép is volt nagyon. Hanem azért aztán a választás után ezt a nótát fújták a székelyek a szép zászlóra:

Megbukott a Malvin dolga
Nem lett képviselő Szolga.

Nagyban magyarázza a jobboldali kortes a szürös atyafiaknak, hogy tudják kigyelmegek, nem lehet ám egyszerre mindent megnyerni, mert lássák csak a toronyba sem ugrik föl az ember, hanem lassanként megy a garádicsokon, s csak úgy ér föl.

Erre aztán egy hallgató szörnyü jámbor pofával azt mondja:

- Hej nagy jó uram, csakhogy kirothadna a garádics, mire fölérnék, ha ilyen lassan haladnánk tovább is, mintahogy neki indultunk.

*

A fővárosban az 1867-ki választások alatt egy czizmadia Sz... grófnak egy pár uj topánt vitt haza.

A gróf boszankodott, hogy oly sokáig kellett várakoznia.

- Bocsásson meg méltóságod, mentegeté magát a csizmadia - a választási bajok sok időmet elrabolták.

- Hogyan, ön is választó?

- Szolgálatjára méltóságodnak. Én választóképes, sőt megválasztható vagyok.

- Ön megválasztható? Ugyan mondja meg csak nekem barátom, ha megválasztanák, melyik oldalra ülne?

- Melyikre? Azt kérdezni sem kell. A jobb oldalra.

- A jobbra? Na ez derék! Ez becsületére válik. És miért a jobbra, ha szabad kérdenem?

- Mert tudom, hogy nincs elegendő eszem és készségem arra, hogy a baloldalra üljek.

*

Kardszagon egy követjelöltet szónoklata elején fél téglával föbe dobtak. Erre fölugrik egy fiskális kortes és így szól:

»Ez, uraim, nincsen rendén! Hiszen Angliában is szokás meghajigálni a követjelöltet, de nem féltéglával, hanem érett turóval, krumplival, s más eféle *alkotmányos projectilékkal*; a mi aztán a megtisztelt szónoknak alkalmat nyújt rögtönzési tehetségének bemutatására. Így, mikor Feargus Oconnor föllépett valahol, mielőtt megszólalhatott volna, egy nagy darab *érett turót* vágta a szájához; ő kibontakozott a turóból s így szólt: »jól tudom, hogy vannak, kik szeretnék a *számat betönni*, de én azért nem szünök meg a szabad szót kimondani;« - ekkor egy *vadalma* koppant meg a fején. Megismerte a kopanásáról s így felelt rá: »Tudom, hogy *savanyu alma* hazánk keserveit emlegetni, de én azért e savanyu almába beleharapok;« - ekkor egy *krumpli* röpült felé, azt elkapta s sóhajtván mutatá föl: »oh szegény hazám, Irland, meddig fogsz még e *sótalan eledelre kárhoztatva lenni?*« - S ezzel úgy lefőzte a publikumot, hogy vivátot kiáltoztak neki, s megválaszták követnek, *De féltéglával!* Köszönöm. Ott extemporiszáljon a fránya!

*

»Ma az én rovásomra minden választó, a ki X. urra szavaz, ingyen fekete kávé kap,« - mondja a kortesvezér egy külvárosi kávéházban. Kaptak rajta. Neki ül egy jámbor polgártárs is onnan a tót fertályból, s kéri a feketét. Elhozza a pinczér.

»Egészen feketét hozz nekem, - riadt rá János, - tudom én, hogy milyen az uras.« -

A pinczér bámul; hisz az *egészen fekete*.

»Nem, nye tak; *czukrot* is feketét nekem!« -

*

Megitták a kortesvezér borát a v...i svábok, és szavukat adták, hogy most már X. jelöltre fognak szavazni. Megbánták azonban a dolgot másnap reggelig, s a szavazáskor Y jelöltre tértek bizalmukkal.

- A bizottmány asztalánál ellenőrködő kortesvezér aztán rájuk förmedt, hogy hát így tartják meg a szót?

- Ja wissens was, - szólt a jámbor bíró, gné Herr! az igaz, hogy mi tegnap *megittuk a bort*, hanem hát ne haragudjék ránk, - *megadjuk az árát*.

És azzal szépen mindenik nyult a zsebébe, kivette az öt garast a tegnapi borért, letette az asztalra és szavazott Y-ra.

*

Jókai Mór 1861-ben Baranya megye egyik kerületében lépett föl. A választások alkalmával egy kortes így köszöntötte föl!

- Tudjuk azt, hogy a mi jelöltünk Kakas Márton; azt is tudjuk, hogy a mi vármegyénk egyedül *nőnemű* az országban, már tudniillik *Baranya*, ami annyit jelent, hogy »Bor anyja.« Illő tehát, hogy e tisztes anyának öt »jérczéi« közül a »siklosit« adjuk hozzá az ország kakasához.

*

1872-ben Lónyay estélyén találkozott gróf Andrássy Gyula Horváth Elek képviselővel.

A gróf emlékszik rá, hogy képviselő, de nem jut eszébe, hogy melyik oldalhoz tartozik, sőt Horváth Elek csöndes egyéniségéből következtetve, azt hiszi felőle, hogy jobboldali.

Miután egy ideig beszélgettek, a gróf bucsut vesz, s kezét szoritva mondja Horváth Eleknek:

- Szerencsés új megválasztatást! -

- Hiszen baloldali! - sugja Andrássynak valaki, ki éppen ott állt.

- Azaz hogy... - fordul vissza a gróf - csak szerencsés utat akartam kívánni.

*

B. S. Lajos találkozik egy volt képviselővel, kinek kerülete éppen azon vidékre esik, melyet ő felsége akkori utjában érinteni szándékozott.

- Hogyan állasz kerületedben? - kérdi emettől.

- Erős vetélytársam van! - tréfál a kérdezett. - Ugy hallom a király megy le kerületembe s május 4-én fejti ki programját.

- Ne félj semmit - mond S. Lajos, - vele lesz a miniszter is, majd *depopularizálja*.

*

A győrmegyei téthi járás fiatal jobboldali képviselője nagy tüzzel mondott programbeszédje folytán szörnyen megizzadt és egyre törölte homlokát. Midőn beszédjét elvégezte s a közönség oszlófélben volt, M., ki hires baloldali és nagyon élczes uriember, megfogta kezét és így szólott:

- No már öcsém, én hallottam Deákot, hallottam Kossuthot, de úgy, mint te, egyik sem - izzadt.

*

1861-ben egyik felső megyénkben a derék tótajku, de magyar érzelmi választók közakarattal ismét 48-ki követüket választották meg képviselőül. Akadt azonban egy hetyke urfi, ki itatással és nagy ígéretekkel pártot akart maga körül csábitani, persze sikertelenül; - de még sem sikertelenül; mert a választás előtti estén összebeszélte a fiatalság, hogy »divat és alkotmányos szokás szerint« - *macskazenét* adjanak neki. Minthogy azonban a concertadás kivitelének praxisában még nem valának, az *etymologia* nyomán indulva azt gondolták ki, hogy vagy ötven darab macskát in natura zsákra szednek, s éjszaka az ablaka alatt *magukat a macskákat* indították, gyöngéd farkcsavarás segélyével, harmonikus éneklésre, végül, hogy megtisztelt kétségben ne maradjon a concert neme felől, a művészi lelkesedésbe hozott énekeseket behajigálták az ablakán át a szobájába. Igazi amerikai ötlet.

*

Mikor arról tanácskoztak, hogy az abonyi választókerületben feledhetlen emlékezetű gróf Teleky László helyett új követet kellene választani, többek közt valaki Kossuth Lajost is ki akarta jelöltetni a követi állomásra. Fölkel erre egy érdemes civis s ily módon kezd okoskodni:

- De uraim! noha megboldogult gróf Teleki László követünkhez, tán Kossuth volna csak fogható, mégis én azt hiszem, nem jó volna nekünk Kossuthot megválasztani. Mert ha megválasztjuk, vagy be sem jó, vagy bejő, - s ha nem jó be, nem értünk vele semmit, - ha bejő, én nem tudom ugyan gróf Teleky Lászlóval, hogy esett, de megtörténhetik, hogy - a mitől Isten mentsen - ő is úgy jár, - már pedig nagy kár volna érte. Hanem én azt tanácslom, válasszunk egy olyat, a kiért *nem volna kár*. - Válasszunk meg Sz. B.-t.

*

Követválasztás volt K. megyében. Az alsó kerület választóit Gyuri bácsi vezette be a városba, egy rozsz gebe hátán emelve a nagy nemzeti lobogót.

A főispán ablaka előtt megállítá a csapatot és talpra esett beszédben üdvözlé őt.

Mindenki meg volt elégedve Gyuri bácsi beszédével, és sietett is, - a ki tehette, meglegedését dicsérő szavakban fejezni ki. Minél fogva könnyen képzelhetni, mily nagy szemeket meresztett az a-i papra, midőn ez így szólítá meg őt:

- Na, Gyuri barátom, ugyan gyenge alapja vala beszédednek.

- Hogy, hogy?

- Az a szegény gebe, majd hogy ki nem dőlt alattad. -

*

Hont megyében történt.

Midőn az ipolyi választókerület országgyűlési képviselője Barsmegye főispánjává neveztetett ki, a megürült képviselői helyre új választási készültek történtek.

- Hát ki lesz a vivát? - kérdi valaki Gy. község előljáróságát, mely a korcsmában egy ital löre mellett deliberált az ország dolgai fölött.

- Nem tudjuk még, kérem alássan, - felelt a bíró, a falu bölcse, - mert még nem kaptunk a *főispán urtól rendeletet*.

*

1865-ben F-án követet kellendvén választani, a négy jelölt közt történetesen egy gymnasiumi tanár is volt, ki programjában oly kifejezéssel élt, hogy elég erősnek véli magát e fontos állás *tökéletes* betöltésére.

Persze, hogy lett e kitétel ellen elég kifakadás. A többek közt egy társaságban erősen beszélt valaki, hogy Deák Ferencz úgy szólt programjában, hogy csekély tehetségéhez képest iparkodik állásának megfelelni és e fiatal ember meg *tökéletesnek* érzi magát minden esetre!

- Jaj barátim, - szólalt meg egy flegmatikus öreg ur, azon ne csodálkozzanak, hogy a két program úgy eltér egymástól; hiszen Deák Ferencz még csak *Deák*, de az ur meg már *tanár*; nem csoda hát ha többet tud nála.

*

Bizonyos Bachista főbíró, ki magyar ember létére Geringer, Attems és több ily forma jóakaróink teljes meglegedésére osztrák érzelmeket és a német nyelvet igyekezett köztünk meghonosítani, a viszonyok fordultával 1861-ben egyszerre csak mint képviselőjelölt kezdvén szerepelni, oly csábítólag predikált demokratikus szelleméről, hogy sikerült neki a pinczék körül néhány választót kortesül megnyerni, kinek élén nagyobb föltűnés okáért aztán végig járta zenebandával a hetivásárt, s midőn javában szónokolt, egy vidéki paraszt igen találó megjegyzést tett, ekként szólván komájához:

- Ejnye, de nagyon megváltozott ez az ember; egykor elnyomta, most meg hirdeti a szabadságot.

*

- Hej, ki kell térni az utból, mert mi az uraság borát szállítjuk! - kiabáltak a kocsisok Sz... kortesvezérnek, ki éppen pityókosan ballagott haza az urasági korcsmából.

- Azért se térek ki! - kiált vissza Sz... - mert én is az *uraság borát* szállítom.

*

Képviselő jelöltségi nomen et omen.

Pest-Terézvárosban 1872-ben báró Liptay Béla is föl volt léptetve képviselői jelöltnek; az ezt hirdető nagy plakát előtt megáll két német ajku választó polgár.

- Du Szepl - szól az egyik - wer is' eigentl' dieser Liptaj? -

- Dos waas i' nit, - felel emez ex abruptó, - i waas nur, das a liptai is' a liptauer, liptauer is a Schmierkas, also éljen Jokkai! -

*

A derék Zlinszky Györgyöt egyszer képviselővé akarták választani.

Az ad hoc értekezletek javában folytak s egy ily alkalommal párthiveinek eszébe jutott, hogy színről-szinre látni akarja jelöltjét. Deputatusokat küldtek hát érte, és két izmos deputatus kötelességének tartotta őt »more patrio« vállalaira venni s úgy vinni be a társaság közepébe.

Az általános vivátot csakhamar általános »halljuk« váltotta föl. Az atyafiak nyilván azt követelték, hogy jelöltjük beszédet tartson. Ennek meg kellett lenni, habár emberünk nem volt is beszélő kedvében.

Mondá tehát eképen.

»Tisztelt választók! (Halljuk! halljuk!) Én különb vagyok Jézusnál; (Általános bámulás. Halljuk!) Mert Jézus csak egy számon ment be Jeruzsálembe; a (teherhordók ki akarnak ugrani alóla: de ő beléjük kapaszkodott) én pedig két becsületes emberen jöttem ide; (a szorongó szivek tágulni kezdenek), kiknek mindegyike többet nyom két számnál. (Éljen Vivat!)

*

A m...i követválasztáskor kiáll egy poczakos választó seregük élére és nagy hetykén átszól az ellenpártiakhoz, kik között csak egy-két uri ember volt.

- Már hogy is nyernétek ti, jó emberek! Mi van nálatok, mi? A hetes, nyolczas, kilenczes és egy-két tizes; mikor, ide nézzetek - a pártjabeli uri népre mutatva - itt az alsó, felső, király, disznó! Éljen!

*

1865-ben Losonczon követválasztás előtt, a választók összeírása alkalmával az összeíró bizottmányi elnök azon kérdésére, hogy »kézműves-e?« egy magát beiratni akaró becsületes polgár és csizmadia mester azt felelte:

- Nem, kérem alássan, én *láb*műves vagyok.

Összehívatta a salamoni plébános a község valamennyi szavazó polgárát az ottani iskola-házba, hogy visszatérítse az eltévedt juhokat arra az igaz politikai hitvallásra, melyet azok jónak találtak ott hagyni. Baloldaliak lévén mindnyájan.

Meg is jelentek, illedelmesen helyet foglaltak, a kinek t. i. jutott az iskola padjain, egyrésze azonban hely hiányában állva volt kénytelen hallgatni az épületes tanítást.

A tisztelendő ur által hatásosnak hitt szentigék elmondása után, a melyek szerint még a pokol volt a legtisztességesebb hely, a melyre az istentelen baloldaliak számot tarthattak, fölhívta a jelenlevők közül azokat, kik az egyedül boldogító jobboldali hitvallást követni akarják, hogy megtérésük jeléül álljanak föl. S ime horrendum diktó ülve maradt az valamennyi mintha leszegezték volna.

- Bizony kevesen vagytok atyámfiak! - fordult most a tisztelendő ur a hely hiánya miatt állva maradtakhoz, - kevesen vagytok, kikben még meg van a javulás csirája.

- Dejsz tisztelendő ur - felelének az extra dominum maradtak egyhangulag - mi sem a magunk jószántából álldogálunk ám, hanem mert nem jutott hely. - S nehogy további félreértésekre szolgáltatassanak alkalmat, lekuporodtak a földre mindnyájan, egyedül hagyván álldogálni a tisztelendőt.

*

Két kortes találkozik vasárnap az utcán.

- Sógor volt-e ma a templomban? - kérdi az egyik.

- Voltam biz én, el se tudnám mulasztani.

- Hát engem látott-e?

- Nem szoktam senkit keresni.

- Hát iszen tudja, melyik székbe járok, mért nem arra nézett, vagy nem tudja?
- De igenis tudom.
- Hát melyikbe?
- A csapszékbe.

*

Sz... megyében Sz... falu felé utazott a képviselő jelölt. Szemközt jött vele az ellenfél kortese.
- Jól megyen ez az ut Sz...re földi? - kérdi a képviselőjelölt.

A kortes végig méri és így szól:

- Ez az ut uram nem megyen sehová sem, hanem az ember megyen rajta.

*

M. Szervus Lajos, hogyan állsz?

Cs. Brillanter pajtás. Szörnyen megszerettek.

M. Ne bomolj! Igazán? Hogy történt?

Cs. Hát képzeld annak a furfangos kortesnek mi jut eszébe, - kiad a Kossuth Lajos fiának.

M. Biz az jeles taktika. Aztán te magad mit teszel, hogy elhigyjék ezt a bolondot?

Cs. *Tagadom* pajtás.

*

A. Te, azt mondják, hogy a szentendrei kerületben Y. követségéért a papok miséket és imádságokat rendeznek.

B. Szegény Y.

A. Már mért volna Y. szegény?

B. Szegény biz az, barátom, ha képviselőségében csak az imádság tartja már a lelket.

*

A. Igaz volna, hogy X. képviselő fölakasztotta magát?

B. Szó sincs róla, csak a képviselőséget *akasztotta szegre*.

*

Rusznyák Ferke kedélyes uri ember és nagy retonent, ki minden időben és minden körülményekkel elégedetlen; a jelen választási mozgalmak alatt is megtartotta e részben sajátosságát és szidta úgy a bal-, mint a jobb-oldalnak tényezőit, valamint törekvéseit.

Egy alkalommal megszólítja őt egy jobboldali votum-kupecz.

- Ugyan mondja meg az ur már nekem bizalmasan, hogy hová *tartozik*?

- Barátom - volt a rögtöni válasz - ha már olyan kíváncsi, megmondom: tartozom a takarékpénztárba, az iparbankba, N. N. materialistának, meg J... szabónak.

Ezzel az illetőnek hátat fordítva, otthagya a faképnél.

*

Az 1872-ki választások alatt, következő távirat lön föladva:

»A pozsonyi Deákpárt elnökének.«

Rendeljék a kivilágítást. Nyiregyházának választó polgárai nem irigykednek önökre, s azért nem akarják a pozsonyiakat megfosztani azon szerencsétől, hogy mindkét kerületük miniszter által legyen az országgyűlésen képviselve.

*

A következő telegrammot pedig úgy irták, de nem adták föl, a mennyiben a távirdai hivatalnok szörnyen könyörgött, hogy annak föl vételét ne követeljék, mert fél, hogy azon esetben, ha elfogadja, hát kicsapják. A telegramm ez volt:

An Herrn Direktor des ungarischen National Casinos Herrn Anton Grafen v. Szapáry. Pest.

Allgemeiner Jubel! Graf Melchior v. Lónyay ist mit 150 Stimmen gegen den Oppositionellen Vidlicskay - durchgefallen.

*

1872-ben mint tudjuk, szörnyen megszorodott a jobboldal. Akkor történt ez. Két jobb oldali találkozik.

- Hát mit mondasz erre a sok győzödelemre?

- Én nem igen örülök.

- Megbolondultál?

- Nem én.

- Nos hát?

- Barátom, ha pártunk ilyen rettenetesen szaporodik, nagyon el fog oszlani a dividenda, concessió és a többiféle »sáp« s együnk-együinkre aztán igen kevés jut.

- Rectum habes.

*

Két képviselőjelölt.

- Hogy *készítik* nálatok elő választásra a szavazókat? - kérdi egyik jelölt a másiktól.

- Sehogys sem, mi *készen vesszük*.

*

A Terézvárosban.

- Smüle, kire szavazol?

- Kire? Auf den Herrn von Jókai.

- Smüle Bruder, mondok neked valamit. Jó, ha az ember nagy ornak tesz egy kis szolgálatot. Weist du, man kann nicht wissen. Gyere át mi hozzánk, csapj föl a Liptay párthoz.

- Aber Jainkef, um Gotteswillen, mit csinálsz? ulyan nagy goj lett belüled? hát elfelejtetted, hojd a zsidónak pecsenye után tilos a - liptai?

- Hát motass nekem előbb pecsenye.

*

1872-ben körutat tett a fejedelem. Vele volt a miniszterelnök is.

- Milyen itt a politikai érzelem? - kérdezé a miniszterelnök a tisztelgéseket néző városi polgártól.

- A lehető *legjobb*.

- Tehát jobboldali? - mosolyog kezeit dörzsölve a miniszterelnök.

- Oh nem, baloldali.

- S ön is az?

- Biz én is az vagyok.

- Alászolgája.

- Hasonlóképen.

*

A Terézvárosban.

- Mit gondol Kobi bátyám, ki lesz a vivát a mi városrészünkben.

- Entschieden Jóкаи.

- Nix Gewisses kann man nix wissen. Gondolja meg csak, hogy a mult választáskor is csak egy hajszál hiányzott és Gorove a győztes.

- No látod, du Dummkopf, akkor is, mikor Jóкаи még kopasz volt, a győzelmi hajszál nem neki, hanem másnak hiányzott. Hát még most, mikor a feje tele van hajszálakkal.

*

A. Most olvasom, hogy X. képviselő választókerületében sorsjátékot rendez a tűzkárosultak javára.

B. Megládd barátom, hogy ott a választók fognak kijátszatni.

*

Két választó.

- Mi minden képviselőnkkel szerencsétlenek vagyunk.

- Hogy-hogy?

- Az első minisztertanácsos lett, a második meghalt, a harmadiktól meg nem tudunk menekülni.

*

A kortes tanyán javában isznak. Arra megy a tisztelendő ur és így szól:

- Ugyan az istenért, hogyan ihatnak itt így; nem szégyellik legszebb polgári jogukat így áruba bocsátani?

- Kérem tisztelendő ur, ne *demoralizálja* az embereimet.

*

A Terézvárosban.

- Sarah leben, ich wähl' den *Radocza*. Nézd csak, milyen szép ember.

- Szép ember, leider szebb mint te, Jakob leben. Aber was kauf' ich mir davor? Mintsem ő viselje a te képedet, wär' mir lieber, ha - te viselnéd az ő képét. Bleib' nur bei der alten Kundschaft.

*

Egy helyen iszonyu sok borát megitták a választók X. jelöltnek.

- Már ez, emberek, mégis sok! - mondja a kortesvezér.

- Soknak bizony sok, de megérdemli ezt a mi derék követjelöltünk mi tőlünk.

*

X. képviselő az országgyűlés tartama alatt folytonosan otthon őgyelgett s így neve, természetesen, mindig a »távollevők« közt figurált.

Most választói hallani sem akarnak róla.

- Hja, iskolába nem járásnak *kicsapás* a vége, - mondta erre a falusi rektor.

*

X. kerületnek nem lévén jelöltje, a pesti központi kormánypárti választmányhoz irt, hogy ajánljon nekik egyet.

Ez egy ujságíróat ajánlott, kit az egész kerületben senki sem ismert.

Midőn e miatt a választmányi elnöknél többen panaszkodtak volna, ez ekkép vigasztalta őket:

- Tudják uraim, jobb helynek jobb kell, ide ez is jó!

*

Furcsa kifogás.

A sz...i követválasztáskor egy választó sehogy sem akart P...re szavazni.

- De mi kifogásod lehet ellene? Hát nem derék, okos ember?

- Derék is, okos is, kifogásom sincs ellene, csak épen hogy nem tartom egészséges embernek.

- Hogyan? Hisz olyan mint a makk.

- Az igaz, de mégis - *jobbaldali nyavalyában sinlődik.*

*

A Terézvárosban.

- Ni Smüle, itt adok neked egy photografia Radoczától.

- Nyű!... was hab ich davon? Nem kell nekem fotografia, mutass nekem *biografia!*

*

- Hát te kire adod voksodat a jövő követválasztáskor?

- Biz én X-re adom.

- X-re? Hiszen az nem valami derék ember.

- Már hogy ne volna derék ember, hát nem tudod, hogy megtámadta a »Borsszem Jankó.«

*

- Én Y-t igen tisztelem, *ennél fogva* arra fogok szavazni, a ki ellenjelöltje lesz.

- No már ezt nem értem.

- Pedig könnyü érteni. Mivelhogy nagyon tisztelem, hát nem szeretném degradálni. Már pedig azt minden ember tudja, hogy Y. a mostani országgyűlés alatt delegatus volt 10 frt napidíjjal. Most tehát öt frt napidíjjal ablegátussá tenni reá nézve degradáció lenne, degradációra pedig ez a derék ember nem szolgáltatott okot se nekem se másnak. Ergo nem szavazok rá.

*

Kortelkednek az X-i kerületben erősen. Egy uriembernek azt mondják, lépjen föl országgyűlési képviselőnek.

- Hát persze azután föl is lépett?

- Dehogyan lépett! Tetőtől talpig mérte embereit, azután vállat vonva ennyit felelt:

- Dejszen kérem szépen, ha csak az kell, tudok én helyet, a hol engem olcsóbban is megvernek.

VÁLASZTÁS UTÁN.

Őszi eső szép csöndesen
Szemereg,
Nem sokára megjönnek a
Követek;
De mivel csak jönnek még a
Követek:
Őszi eső igen véknyan
Szemereg.

No hogy ha majd itt lesznek a
Követek,
Őszi eső nem ily véknyan
Szemereg;
Nem szemergés, több is leszen
A jóbul:
Záporeső interpellá-
Cziókbul.

A kinek szerencséje van.

Az ó-besseneyői kerületben a választás után beállit Csokán egy béresné az ispánhoz:

- Igaz-e, ispán uram - azt mondják, hogy a mi földesurunkat olyan nagy szöröncse érte? Hallom, hogy *megfogadták* követnek, oszt *öt pengő forintot kap napszámra*, még amellet külön *kovártél-pénz* is jár neki, mint kommencio; csak burokban született a mi földes urunk.

*

Az elmult országgyűlés megnyitása előtti napon történt.

P-i képviselő, ki tudvalevőleg igen habari beszédü volt, a zsákutczában (cul de sac) összehalálkodik egy rég nem látott képviselő barátjával, s kezet szoritván vele, azt akará mondani:

- Fogadd baráti üdvözlésemet!

- De ehelyett azt mondá:

- Fogadd baráti *üdvölvésemet!*

S ugy lett.

Notabene: nem Paczolay volt.

*

A választás helyéről haza érkező megválasztott képviselő ünnepélyes elfogadása elhatározatván, a szónokul fölkerít X. a városház egyik oldaltermében magára hagyatik, hogy gondolkozzék.

Ezalatt gyorsan hire futamodik, hogy a követ a város alatt van, - a nép tömegekben nyomul a város vége felé, - a választók serege is megérkezik, de a szónok, az ünnepély hőse nincs sehol.

Később tünt ki, hogy a villámsebességgel rendezett fogadási ünnepélyhez a városházától is mindenki eltakarodván, bezárták a gondolkozó szónokot, s csak akkor szabadulhatott ki, midőn a szónoklatra már szükség nem volt.

*

- Mi baja a homlokodnak legény, mintha csak a tegnapi követválasztáskor kaptad volna friss sebedet - holott tegnap semmi ellenpárt és semmi verekedés sem volt? - kérdi a járását vizsgáló főbiró az előtte megjelenő nemes embert.

- Csekély, tekintetes uram, én nem is bennt a követválasztásnál kaptam, mert hiszen ott most mind egyet akartunk; hanem hát, hogy az a nagy nap egészen emlékezet nélkül ne muljon el: hát hazajövetben vetettünk számot egymással. -

*

Trencsénmegye N. mezővárosában az általános tiszteletben álló ottani magyar érzelmi posta- és polgármester X. ur ellenében egy hires panszláv agitátor Y. ur lépett föl ellenjelöltképen.

Egy izben, néhány nappal a választás előtt, tót beszédet tartván a népnek a cs-i hidon; a mint javában szónokol, egyszerre csak előbbre tolakodik egy szegény tót paraszt ember és ezeket mondja a követjelöltnek:

- Édes jó uraim! ugyancsak előttünk az ígéretei, mert 1848-ban *ugyanzezen helyről* Hurban is tartott hozzánk épen ilyen beszédet; aztán mi sült ki belőle?...

A választás napján, november 20-án pedig elindultak a választási helyre mindkét jelölt emberei; amint odaérkeznek, azon veszi magát észre a panszláv jelölt, hogy ellenfele pártján

közel 1000 választó áll, a maga részén pedig néhány férfiú és vagy 40 parasztság azon faluból, melyben ő született, tehát csupa rokoni pietásból. Ott állt a többi közt Z...i birónak a felesége is, maga a bíró pedig a magyarérmű részén állott. Ezt észrevette a z...i tiszteletes, ki maga is panszláv; hazaérkezvén, azonnal szemrehányásokat tesz azért a birónak. A jószívű tót falusi bíró végig hallgatta a jó ur dorgálását, s felelé rá, mondván:

- Nagytiszteletű lelki atyám! fáj nekem ezen kemény beszéd, mert én azt meg nem érdekeltem; hiszen én igazságos ember vagyok! mert igaz ugyan, hogy én magam X. ur részére szavaztam, hanem azért feleségemet elküldtem az Y. részére szavazni! -

*

X. városi követjelölt M. I. csupán azon okból nem választatott meg országos képviselőnek: mivel a K. városi plébános szakácsnéja *B. embere* volt s mellette korteskedvén - több votumot is megszédített, kik szavazásra elmentek; - »példa itt Delila, kinek a nyíla Sámson megvakította.« -

Később a választás után vizitre jött barátjához így szólt a plébános ur:

- Reverendissime barátom! *ha ő az én üszömön nem szántott volna, a mi mesénket el nem találta volna.*

*

Kolozsvár városában 1866. febr. 22. és 23-ikára volt a követválasztás kitűzve.

E városnak tizede Felek nevű közel fekvő kis oláh faluból áll, - volt belőle 75-80 választó jogosult, - a választásnap reggelén megjelennek korán, s amint a szavazatszedés megújított, azonnal beadták szavazataikat, s azzal távozva, nem messze a szózatoló helytől, az utcán tömegesen megállottak. Ezt meglátja A. F. sörházbérlő - ki J. B.-nek számára votumot vadászott, kedvező üzletnek remélvén az alkalmat a már szavazott F. polgártársakhoz fordul, s meghívja reggelire magához, kik el is mennek, s A. jól megreggelizteteti és sörrel megvendégli. Végre föl hívja őket, hogy menjenek vele.

- Hová? - kérdik az atyafiak.

- A városházához, - volt a felelet.

- Miért? - kérdik ismét.

- Azért, hogy szavazzunk, - s remélem, hogy csak velem szavaznak T. B.-re, - mondá A.

- Igaz uram, - de -

- Na - mi de?

- Az uram, hogy - hogy - mi már szavaztunk. -

A sörházbérlő le volt főzve, s végre a kikapásokkal és élczekkel szemben azzal vigasztalta magát: jó hogy meg itathatta sörét, mert már úgy is meg volt keseredve. -

*

Találkozik a X...i kortesvezér a kerület megválasztott képviselőjével Pesten; - jó reggelt köszönve a képviselőurnak, - ki is midőn nagy későre föl ismeri őt, kérdi tőle:

- Hát hogy vannak odahaza? - mit csinálnak a választókerületben? -

- Mán csak megvagyunk, - felel a vezér - olvassuk szorgalmasan az ujságokat! -

- Ugy, hát olvasták az én beszédemet is - és reményelem, csak meg voltak vele elégedve? -

- Tudja Isten! - mond vállat vonva a vezér.

- Hát mi nem tetszik benne? - kérdi a képviselő.

- Mán ha szabad a közvéleményünket egyenesen kimondani, - leginkább az nem tetszik, hogy a képviselő ur köpönyeget fordított. -

- Oh édes barátom, nagyon tévednek önök, ha azt hiszik; az én köpönyegem most is az, a mely 1861-ben volt.

- Hisz az ám - az ám - csak a csattja más! akkor a csattján Magyarország czimere volt, - most meg a mint látjuk kétfejű sas van rajta!

*

Az utolsó követválasztáskor három párt volt abban a megyében, melyre némelyek azonnal ráismernek; a három párt közül egy megbukott, s csak kettő maradt egymást elagyabugyalni.

Egyik este ugyan csak elkezd kiabálni az egyik párt:

»Éljen! nem kell nekünk az a másik, üsd! - és kezdődött a ribillió, az okosabbja eliramodott, amerre jobbnak látta. Egy ugyancsak jól megtermett urambátyám állt valamelyik kerítés mellett a népsokaság közt, ha akart volna, sem tudott futni, pedig ijedtsége nagyobb volt, mint ő maga; - mit csináljon, hova legyen - ezen vad disznók még itt meghuzzák, vagy ha nem, hát ráhuznak egynehányat, ahol legjobban fáj; ott áll mellette két izmos ficzkó.

- Barátim, édes barátim! - könyörög nekik, - az isten áldja meg édes barátim, lökjenek át engem ezen a kerítésen, oda abba a kertbe, megfizetek érte; az isten áldja meg magukat édes barátim, itt van egy pengő forint, csak lökjenek át. -

A két ficzkó megkapta urambátyámét, föltuszkolták a kerítésre, s úgy átbuffantották, hogy ha jobban megfizette volna, sem lehetett volna jobban átlökni; - nem is birt a maga lábán hazamenni.

*

- Nézd csak pajtás, N. N.-nek hogy meglapult a hasa, mióta követ.

- Nem csoda barátom, a hasából beszél.

*

Egy bántalmazott választó tanubizonysága:

»Alólirott minden *harag és keserűség nélkül* bizonyitom, hogy engemet az X. párt emberei a kocsimról lehúztak, a fejemen öt lyukat öntöttek, két oldalbordám beverték, csizmasarkkal üsszerugdaltak, három fogamat kiütötték, s lábamnál fogva meghurczoltak.«

Már azt mégis nehéz elhinni, hogy mindezt harag és keserűség nélkül bizonyithassa.

*

Az igazoló bizottmányokhoz beadott petitiókban néha igen mulatságos dolgokat olvashatni.

Ilyen az, mikor egy tanu előáll és következő bizonytságot tesz le:

»Alulirott hitelesen bizonyitom s hitemmel is megerősíthetem, hogy én *hét hétig* ittam az X-i korcsmában ingyen Y ur rovására, hanem a *nyolczadik hétben* lelkiismeretem fölszólt bennem, hogy nem illik a szavazatomat borért eladnom.«

Tehát hét hét kellett a derék becsületes ember lelkiismeretének hogy fölébredjen.

*

X. megyéből öt követ összebeszél, hogy együtt látogassák meg Deákot, de nem tudták hol lakik, hát fölkértek egy hatodikot, hogy vezesse el őket hozzá.

Az megteszi szívesen.

Deáknál ott találják még egy másik urat, a kit az *első öt* nem ismer.

Aztán diskurálnak egyről-másról.

Egyszer a hatodik előhózza, hogy milyen remek kortesdalokat csináltak X. megyében, azokat érdemes meghallgatni.

Erre az X. megyeiek nem várván több buzditást, rendre elszavalják Deáknak az elmés gunyverseket, a mik többnyire az N... megyei főispán ellen voltak intézve, ki nagy befolyást gyakorolt az X... megyei választásokra, s hogy ez idegen ur még jobban megértse, prózában is megmagyarázzák neki, hogy milyen ember az az N... főispán, hogy korteskedett az ellenük, de ők is, hogy torolták vissza.

Pompás multság volt azt végig hallgatni az embernek!

Mikor aztán elmentek Deáktól, kérdik a vezető jó baráttól:

- Ki volt az a nem ismert hazánkfia ott a pamlagon?

- Az ott, felel a kérdezt, átkozott flégmával - az N-i főispán volt maga, a kinek ti megmagyaráztátok, hogy milyen nótákat csináltatok *róla!*

*

Megválasztása után elbucsuzott a képviselő választóitól. Hazamenet a győztes kortes találkozik az ellenfél kortesével.

- Ejnye mért nem jött kend oda. Olyan ragyogó beszéd volt a!

- Mi történt? - kérdi a bukott kortes.

- Hát a képviselőnk most bucsuzott el nagyon szépen. Kigyelmedről is megemlékezett.

- Lehetetlen. -

- Pedig úgy van! - Azt mondotta egy helyütt, hogy - szabadíts meg minket a gonosztól!

Hanem amint ezt a kortes kimondotta, hát kereket oldott, mert a másik már hajítani valót keresett az uton.

*

Jó napot akart magának csinálni az X. városi megbukott képviselőjelölt: saját pénzén vett fáklyákkal és általa fizetett zenekar hozzájárultával fáklyászenés menet általi megtiszteltetést kívánt magának, hogy elzönghesse keble fájdalmait és talán hogy kárba ne vesszen az előre betanult beszéd. Görhes lovon érkezett be a város távolabb részén lakott egyik választója, de ki is tett magáért: minden egyes körmondát után áhitattal és kalap emelve kívánván »ugy adja isten,« - »ugy engedje isten.«

»Visszatérek csendes magányomba íróasztalomhoz, eddigi működésem félre eső zugában - mondja többek közt az ex jelölt, s lemondok a nyilvános élet zajos szinpadára lépésre irányzott minden törekvésről -

- Ugy adja isten!

»Én csak egy, a porba huzott vonal vagyok - folytatja tovább, melyet a szél elfúj és nyom nélkül betakar.

- Ugy engedje isten! szól a szives jó kívánó.

*

Ismerkedés a képviselői kasinóban.

- Hogy hívnak kedves barátom? -

- Én N. N. X. megyei képviselő vagyok.

- Én még Kuba nyitramegyei képviselő.

- Ejnye de kicsinyek nálatok a *kubák*, nálunk az ötkrajczáros nagyobb.

*

- Komám uram! Hát a kigyelmetek követe beszélt-e már az országgyűlésen?

- Nem szólt a komám egy szót sem; még azt is lassan mondta.

*

Az 18... országgyűlésen X-egyike volt a conservatív párt legerősebb támaszának. Elvéhez hiven annyira ragaszkodott a régiekhez, hogy még ruházatában is a »maradó« párt emberét árulá el, mennyiben az érdeemes követ ur keveset törődött vele, ha valjon kopott-e a kabátja vagy nem?

A többi között kalapja oly irtózatosan meg volt viselve, hogy csak is ő tőle telhetett ki olyannal járni az utcán.

Követtársai többször figyelmeztették, hogy tegye le már azt a régi kalapot, de ő mindannyiszor mosolyogva felelé:

- Jó az s-i követnek ilyen is.

Végre azonban, midőn jött a tavasz, követtársai megsokalták a dolgot, s összebeszéltek, hogy valamiképp letéssék vele hires kalapját, melyet a ruhatárból nem tudtak ellopni.

Megbízták K...t, ki akkor, mint távollevők helyettese volt jelen, és élczes ötleteiről általánosan ismerték. Ez tehát fogta magát és a terem fehér oszlopára jókora öreg betűkkel oda pingálta e kérdést:

- Mi az országgyűlés legsürgősebb teendője?

Alája pedig közvetlenül e feleletet:

- Az s-i követnek aláírás utján egy új kalapot szerezni!

Persze sokan bámulták ezt, és mivel folytonos csődület volt e helyen az s-i követ is látni akarta, hogy mi van ott.

No elgondolhatja az olvasó öregünk dühét, ki hamarjában egyebet nem tudott tenni, mint orrát vagy kétszer háromszor zsebkendőjébe trombitáltatta.

Másnap már szép, új kalappal jelent meg X. az ülésben.

*

A vasuti állomáson.

Vasúti pénztárnok: Hová tetszik, kérem?

Utazó képviselő: Pestre! Az országgyűlésre.

Vasuti pénztárnok: Oda és vissza, kérem?

Utazó képviselő: No nézd! Már ez is tudja, hogy petíció jön utánnam és *vissza fognak küldeni!*

*

Nagy komolyan olvassa a bukott kortesvezér a hirlapban az országgyűlési beszédeket, s a mint a kerület képviselőjének beszédéhez ér, és beszéde elején megpillantván ezen szavakat: »*kénytelen vagyok kinyilatkoztatni a ház előtt*«, nagy meglepéssel szólal ki az olvasásból, mondván:

- No ihol a kendtek hires követje, csak azt sem engedték meg neki, hogy *bent* mondja el a beszédjét, hanem csak kívül, a ház *előtt* lehetett neki lemorzsolgatni.

*

- Barátom, oly veszedelmes választás nem volt több, mint az enyém. Az ellenfél negyven ezer pisztolyt fordított ellenem! -

- Lehetetlen! Hogy volt az? -

- Hát ugy, hogy tizezer itcze bort fordítottak ellenem, s tudva van, hogy egy itczében van *négy pisztoly*.

*

- Szavaztál már, komám?

- Szavaztam, épen most.

- Laczházira vagy Csipkésre?

- Laczházira.

- Hát ismered?

- Nem én.

- Nos, mégis szavaztál?

- Hogyne? hiszen ismerem Csipkést.

*

- X. Mert ismerek embert, a ki száz akó bort itatott meg.

- Y. (fölpattan.) Ez sértés! Nem igaz!

- X. Tessék végig várni, hogy mit mondok: - a ki száz akó bort itatott meg az isaszegi ütközet után a honvédekkel.

- Y. Vagy ugy? Azt gondoltam rám tetszik czélozni. -

*

Midőn báró N. N. országgyűlési képviselőnek választatott, fényes küldöttség adta tudtára a nép rokonszenvének ezen nyilvánulását, - e küldöttségben minden osztály képviselve volt, - nem győzte kidicsérni magát, néhány alföldi atyafi, egyaránt magasztalták a háziur és nejének vendégszeretét, leereszkedését.

- Minden jól van, - szóltott egy végre közülök, - akár az égbe lettünk volna, csak a halottat volt kár vissza vinni a temetőből. - Értette ezalatt, hogy az asztalra rakott borokat nem kellett volna ebéd végeztével letakarítani.

*

Azon időkben, midőn szokás volt utasításokat adni az országgyűlési követeknek, történt, hogy X. megye követe báró Y. minden lépten nyomon talált alkalmat az utasítás mellett elszavazni, mert az ilyennek persze hézagai vannak, olyan ez, mint a háló, a min a csuka ugyan nem, de az egér mindenütt keresztül bujik. Ilyenkor aztán a tekintetes Rendek odahaza megharagudtak, összegyűltek, a támadt hézagot *záradékkal* betömték. Ez volt aztán »eső után köpönyeg.« Hanem a nemes báró még azt sem akarta megengedni, hogy megyéjéből ilyen »záradék« alakban menjen föl ellene holmi bizalmatlansági szavazat, s e végett utasítá kortesvezéreit, hogy majd a megyegyűlésen lássák el magukat czélszerű ellenszabályokkal. Minden megtörtént. A báró rendelkezése alatt állt egy igen nagy tömeg szláv ajku nemes atyánkfia; ezeket a gyűlés napjára mindenünnen fölterelték, jó eleve elfoglaltatták vele a termet, különösen a főispáni szék körül. Ezek persze nem sokat szándékoztak megérteni az előadandó szónoklatokból, hanem hiszen annál kevésbé leheté őket attól féltetni, hogy a báró ellenszónokai által elragadtassanak, kizárólag arra levén hivatva, hogy ezeket »leordítsák.«

Valami gonosz csont azonban az ellentáborból középük furakodott, s megmagyarázta nekik, hogy miért vannak most itt?

Erről van tudniillik a szó:

A báró a vármegye költségén éli Pozsonyt; vele van egy hajdu, egy szakács, egy komornyik, egy kocsis, egy lovász, meg négy jurátus, ezt mint a vármegye tartja. Most a báró még a *kertészt* is föl akarja vitetni magához s a vármegye urak ezt ellenzik a nagy költség miatt. Nem szép tőlük. Mi az az egy pár száz forint a vármegyének, ha már a báró ur ugy akarja?

Hívják pedig a *kertészt* szláv nyelven »zahradnik«-nak.

Tehát, a ki a báró követurnak hive, az rajta legyen, hogy a zahradnik fölmenjen Pozsonyba.

Alig kezdi tehát az ellenzéki szónok a beszédet, amint ezt a szót kitalálja ejteni »záradék« - rázudul a hallgatóság: »Zahradnik! Zahradnik!«

A kortesvezérek hanyattesnek ijedtökben, iparkodnak kapacitálni a fölzúdult tömeget, hogy nem jól beszél; de mind hiába, a zahradnikot nem lehet a fejükből kiverni, a zahradniknak föl kell menni Pozsonyba, s az lett a vége a disputának, hogy Y. báró követ kapott olyan záradékot az utasításához, amit nem tett ki az ablakába.

*

- Én, kedves komám! - szólt Csavaró Gergely, - nagyon féltém a képviselőnket, mert se mig oda fenn volt, se azalatt, mig itthon időzött, nem nyitotta föl a száját; talán már a hangját is elvesztette.

- Az mind egyre megy - válaszolt Sima András - majd meghalljuk, ha uj választáskor a pinczét kinyitattja. -

VÁLASZTÁSI TRÉFÁK.

Nem adom száz forintirt, hogy megbuktam; hajam minden szala, pedig paróka, felborzad ég feli, ha elgondolok, hogyan betelyesitetem volna in mindazt, mit megigirtem valasztó publikumnak? Szerencsimre elenfelem tuligirte rajtam is, nyakaban marata kipviselősig. Mikor népszerűsiglicitacion megjelenünk, aztan montak: ki *igir* többet irte? Hanem csak azt szeretnék inditványozni, hogy valamintsigesen minden licitacionnal szokas „banatpinzt” letenyi; talán jó volna, ha valasztasi licitacionnal izz legalabb a „kikialtasi ar” tiz perczentjit teni le minden licitans fél, mint vadiumot kisz pinzben vagy statuspapirokbán.

Tallerossy Zebulon

Gróf X. ki soha sem lakott a hazában benn, most egyszerre fejébe vette, hogy ő föllép követjelöltnek.

E végett egy falusi ismerősét fölszólítja, hogy auffirolja őt a választó kerület celebritásainál.

Legelőször is meglátogatják Igazmondó Sámuel urat, ki történetesen egy kicsit nagyot hall.

A jó barátja bemutatja neki a jövevényt, mondván, hogy ez gróf X.

Igazmondó ur rosszul érti meg, s a kinézéséből azt gondolja, hogy valami belga, a ki meg akarja venni a losonczi vasutat.

- Hát csak meglátogatják az urak is ezt a mi kis országunkat, ugy-e?

A bevezető megmagyarázza, hogy hisz ez az ur magyar ember és gróf.

- Ahán! No az már más.

Gróf X. aztán elmondja, hogy ő bizony azért jött be Magyarországra, mert úgy találja, hogy az állami átalakulás pontos procedurája, nála nélkül nem történhetik meg.

Igazmondó ur most megint rosszul érti a mondást, s azt gondolja, hogy a gróf vadászni jött erre a tájra, s felel neki eképen:

- Hja bizony, a mi tájunkon annyira elpusztultak már a *rókák*, hogy nemsokára úgy kell őket külföldről *importálni*.

A bevezető újra elkezd magyarázni, hogy a bemutatott képviselőjelöltül akar föllépni e vidéken, azért jött.

- Ahán! No az már más.

A gróf aztán előadja, hogy ő bizony azért akar itt föllépni, hogy neki is van itt egy kis birtokocskája; igaz, hogy most árendában van, holdanként öt forint évi bér mellett.

Igazmondó urnak fülét csak az »öt forint« ütötte meg, s felelt aztán rá ilyenképen:

- Igaz, igaz, hogy az az *öt forint diurnum is jó*. Az ember még félre is tehet belőle, ha jól gazdálkodik.

Nem kapacitálták aztán többet.

*

- Micsoda? - szól Besze János felförmendve; - még engem akarnak megbuktatni? engem? a ki két ezer embernek vagyok - keresztapja!

*

Grófi jelölt (békés indulatu férfi) komornyikja kortesvezéri szerepre vállalkozván, az uradalmi kertben dolgozó választó polgártársaknak a kastély pinczejéből borokat hozat föl, s poharat adván a lelkes választó kezébe, így fog hozzá:

- Igyék kend István, hadd töltöm tele a poharát; no hát kinek az egészségére iszik kend?

- Én? - Hát csak a magam egészségére. - mond István, s azzal felhörpenti a poharát.

- No ez nem jól van így István; kendnek velem kell kocczantani a mi követjelöltünk, a méltóságos gróf ur egészségére. No még egy pohárral! -

- Ahoz is értek. Nem vagyok én olyan buta paraszt. Hát »a méltóságos gróf urat, a kigyelmetek követjelöltjét az úr Isten sokáig éltesse!«

- Már így jól van.

- No már most meg maga kocczantson én velem. Próbáljuk meg egy harmadik pohárral.

- Tessék.

- Hát! - mond István gazda megtörölve bajuszát; - azt a mi régi követünket 61-ből az úr Isten éltesse! Mert az is derék ember ám! - szól a komornyik vállára veregetve a praktikus választó.

*

Egy 61-iki volt képviselő, ki liberális férfi és igen élczes ember, azt a tréfát gondolta ki, hogy egy nagyon liberális cikket küldött be egy nagyon konzervatív lapnak, gondolva, hogy majd mint megbosztantja vele a szerkesztőt.

Hanem a szerkesztő még élczesebb ember volt, s fogta a vörös plajbászát, kitörülgette a beküldött cikkből a liberális frazisokat, irt helyébe ultraloyalis mondásokat, s kiadta a Kurucz képviselő neve alatt a cikket, saját legklerikálisabb lapjában.

Most aztán a volt képviselőt mortifikálták mindenfelől a corpus deliktivel, s nem győzte magyarázni fejenként minden interpellatornak, hogy így volt, nem amugy! -

*

X. megyében, X. választó kerületben, X. képviselőjelölt, (de sok szép X!) ezt a manővert követte. Azon a vidéken 1865-ben sok széna termett, a pénz meg szűk volt. Tehát X. jelölt ur sorra járta a falukat, a falukon a gazdákat, minden gazdával megalkuszik egy szekér szénára, ad is neki egy forint foglalót rá; hanem azon kikötéssel, hogy a szénát csak akkor fogja elvitetni, ha megválasztják képviselőnek, különben ott vész az egy forint foglaló. - S mint-hogy az ellenjelöltnek nem kellett széna, messzebb is lakott, hogysesem ha még úgy kellett volna is neki, onnan elvitetheti vala, tehát mi természetesebb mint hogy X. jelölt, mint az X. kerület képviselője bejutott az országházba, még pedig - szénás szekéren.

*

Egy liberális gróf, meg egy prokátor léptek föl egy és ugyanazon választó kerületben. A fiskális urat kapacitálták, hogy lépjen vissza versenytársa javára. Utóljára hát kötélnek állt, s azt mondta: visszalép, de oly föltétel alatt, ha a gróf ur elfogadja az ő programját, mert már a mit ő a népnek megígért, azt a népnek meg kell kapni.

- Lássuk hát azt a programot! - monda a gróf.

Kezdi neki fölolvadni: »integritás,« - »autonomia,« - »nemzetiség,« - »méltányosság,« - »jogfolytonosság,« - »egyenlőség,« - »közoktatás,« - »csatorna,« - »vasut« - »az egyik kulcsa a közös ládának mi nálunk álljon.« - »szabad sajtó,« - »szabad kereskedés,« - »bor dézsma megváltás« - etcaetera.

Ez mind jó. (Ugy hiszem ez minden programban benne van.)

A végén aztán következik, hogy:

»A kerület községének pedig tiz esztendeig minden peres dolgát ingyen fogom vinni.«

- De már erre a mulatságra nem állok, - mondja a grófi jelölt.

*

Töredék egy 65-ben újra jelölt 61-iki képviselő beszédéből.

- Tisztelt választók! Hogy engemet mennyire szeret Deák Ferencz, azt mindjárt elmondom. Én minden gyűlés után almát szoktam venni a muzeum szögletén a kofától. Egyszer elfelejtettem venni, s a mint a vendéglőben összetalálkoztunk Deákkal, a nagy hazafi egy almát vett elő zsebéből és mondá:

- Láttam, hogy ma elfelejtettél almát venni, én vettem a számodra, s utánad hoztam. -

(Ellenjelölt jónak látta ily előzmények után visszalépni.)

*

X. választó kerületben egyedül állt a 61-diki közkedvességü képviselő. S nem is szándékozott senki föllépni. Annál fogva ott mély csöndesség vala.

Egy napon levél érkezett a jelölthöz, mely így szólt:

»Hallja kegyelmed!

A csak nem jól van, hogy kegyelmed ellen itt nálunk nem lép föl senki; mert mi így egészen szárazon maradunk. Másutt mindenütt isznak már, csak mi nem iszunk. Azért instáljuk kegyelmedet, hogy szerezzen ide mi hozzánk valami ellenjelöltet, aki itasson. Mert mi kegyelmedet egyhangulag megválasztjuk követnek, mert hát szeretjük; de azért jó volná ám, ha valaki idejönne itatni, a kit nem szeretünk.«

*

Ujdonat új ellenjelölt került a kerületbe, s összehívá a szomjas embereket a kocsmába, s miután jól megtraktálá őket, felköszönté az érdeemes társaságot, színe virágát a választó közönségnek, mire a választók legöregebbike válaszola neki, mondván:

- Mind igaz a! Nagyságos uram. Csupán azt az egyet röstellem, hogy a mint széllyel nézek, hát egyetlen egy jóra való embert sem látok társaságunkban.

*

Hires nemzetgazdász volt az egyik fővárosi választó-kerület jelöltje, kinek párthivei között erős kontingenst képeztek a helybeli favágók.

Az ellenjelöltnek egyik kortesvezére egy éjjel odalopózik a versenytárs tanyájára, s mint báránybőrbe öltözött farkas, elkezd a nemzetgazdász érdemeit magasztalni.

Miután földicsérte őt az egekig, utóljára megemlíti, hogy milyen jeles gépeket talált föl, és honosított meg a kitünő hazafi, a többi közt ő volt az, a ki föl találta és behozta a fővárosba a közkedvességü favágógépeket is, a mik annyi kézi munkát megtakarítanak.

A magasztalás eredménye az lett, hogy a favágó czéh átcsapott a tulsó párthoz.

*

»Polgártársaim!«

(Így kezdi a méltóságos jelölt, ki épen csak hogy most mult 24 esztendő.)

»Tizenhét év óta együtt szenvedtem veletek!« stb.

Másnap a casinoban összetalálkozik X. gróf az említett követjelölt ur atyjával, s mondja neki szemrehányólag:

- Soha sem hittem volna, hogy te olyan kegyetlen apa légy, hogy a fiaddal olyan rosszul bánjál, hogy gyenge hét éves korától annyit szenvedjen melletted.«

- Micsoda? Ki mondhatja azt? -

- Itt van nyomtatásban. A saját programjából olvasom, hogy tizenhét év óta szenved szegény fiu!

*

October 31-én egy tiszaparti városban a város dobosa hirdeté: »a ki követválasztónak magát beiratni akarja: jelentse magát a városházánál.«

Ezen hirdetést végig hallgatván M. Pál szolgálója, beszalad asszonyához és így szól:

- Ifjasszony! azt dobolják: hogy a ki követ akar választani, jelentse magát a városházánál; jelentsük mi is magunkat, mert itt a káposzta taposás ideje, én úgy hiszem, hogy káposztás követ osztogatnak a város házánál, nekünk pedig csak két káposztás kövünk van, - s minthogy az idén túl a tiszáni váltott földben sok káposztánk termett, - majd a harmadik hordóra nem kerül kő. -

*

»Halljátok Tik! Azért jöttem követnek Tikhoz (ti hozzátok), hogy válasszatok meg engem követnek Tik.«

Egy hang a választók közül:

»Hát válassza meg az urat követnek a *Tik!*«

*

Besze János meghallja, hogy egy főfür minden uton-módon agitál az ő megválasztatása ellen. Besze János nem röst elmenni hozzá és fölszólítani:

- Ugyan édes nagyságos uram, minek izgat olyan nagyon az én megválasztatásom ellen?

- Én? Ön ellen? - szól gonosz csodálkozással a főür. - Hogy tehetném én azt? hiszen, még eddigelé nem is hallottam, hogy valaki a város népe közül az ön nevét hangoztatná, mint követjelöltét. -

- Ugy-e? Hát nem hallotta még nagyságod? No hát ezen majd segítünk.

Azzal fogta magát Besze János, fölosztotta választói táborát decuriákra, s a naptól fogva az éjjel minden órájában megjelent szabályszerűen egy káplár allja választó a fenntisztelt főür ablaka alatt, s mikor az legédesebben szunnyadna, elordítja magát tiz torok: »Éljen Besze János! A mi kedves követjelöltünket Besze Jánost, az Isten sokáig éltesse!« Azzal mentek megint odább. Egy óra mulva jön másik tiz, s az veri föl álmából a főürat. És ez így ment három hétig, míg a választás meg nem történt.

*

Szolgabíró ur is nyakába ölté a járást, hogy majd legyűri ő a liberális párt jelöltjét, hiszen ha valaki, hát ő tud beszélni a parasztnak nyelvén; elégszer kapacitálta őket Bach és Schmerling urak áldott emlékezetű éveiben.

Föltüzte hát kalapja mellé a zöldágot, az ő jelöltjének a jelvényét, s megjelenvén a faluban, összehivatá a választókat a falu háza elé.

Mikor már jól együtt voltak, ő is kijött az ajtóba, s hogy annál familiarisabb legyen a megjelenése, kivonta oldalzsebéből tájtékpipáját, megtölté a kosnak bőréből dohánnyal, s hogy bebizonyítsa, mennyire magyar ember, kigombolta bekecsét, kitérta keblét, kivett a belső zsebéből egy nagy darab bükkfataplót, aczélt, kovát, belecsiholt a taplóba, betörte belőle az égő darabot, a többit megint eltette a belső zsebébe, jobbra balra gombolta mentéje zsinorjait, s leszoritva az égő taplót az ezüst kupakkal, félagyarára vágta a pipa csutorát, s bodor füstöket eregetvén, hozzá kezdé a népszerű dikciohoz.

Elmondá, hogy a liberális követ olyan öreg már, hogy beszélni sem tud; - hogy mindenét elpazarolta, koldussá lett; - hogy a papok jószágát el akarja venni, - hogy vissza akarja hozni a robotot, meg a füstpénzt; - hogy minden embert nemzetörré akar tenni; - hogy ő találta föl a

tagosztályt , - hogy az elcsapott nótárusnak atyafia; - s mikor mindez nem akart gyújtani, végre elővevé a legsúlyosabb argumentumot.

- Édes barátim, ki adhatná szavazatát olyan emberre, a ki nem más mint kikeresztelkedett zsidó, valóságos jebuzeus. Nem hiszitek? Engemet az ördög vigyen el ebben a nyomban, ha nem igaz; a mit mondok...

Abban a pillanatban melléhez kap a tekintetes ur, nagyot ordít, földhöz vágja magát, s elkezd irtóztató üvöltések közt rugkapálni, hentergőzni a földön a nép nagy bámulatára, míg végre birák uraimék fölgombolva öltönyeit, kiderül, hogy biz a bükkfatapló, melyet zsebébe visszadugott, más helyen is szikrát fogott, lassanként átégette a mellényét, a mit a szónok nagy hevében csak akkor vett észre, mikor már az elevenét érte.

Hanem a tisztelt választók fejéből nem veri ki többé senki, hogy a tekintetes urat, midőn épen nagyot akarván mondani, az ördögre apellált, ez a még nálánál is nagyobb tekintetes ur ragadta nyakon.

*

A piacon ácsorogtak B. izraelita boltja ajtajában a politikus atyafiak, ezek közt több zsidó és magyar - s tüzetesen politizáltak a követválasztás fölött. Egy zsidó a többek közt mondja:

- Helyeztessenek csak a zsidók a polgári jogok teljes birtokába, majd meglátják önök; hogy csak ezek lesznek még a dühös magyarok.

De már ezt nem bírta megemészteni sáfár uram gyomra, s teljes honfiui indignatioval kiált föl:

- Dejszen, azt soha sem fogjuk megengedni, - a mi *őseink* által szerzett *magyar szabadságot* nem fogjuk mi zsidókkal megosztani.

Erre felel B. izraelita tréfásan és nem is sejtve a következt, - mert S. urat ősz magyarnak hitte.

- Mit hadar maga ősi szabadságról? hiszen a maga ősei nem szerezték a magyar szabadságot; magának az őse német volt, és hihetőleg Schaffnernek hívták, ki csak úgy bevándorlott Magyarországra Flandriából.

Sáfár ur, kinek nyelve mindég előbb szokott járni, mint esze, - méltó gerjedelmében hirtelen reposztirosz:

- Az igaz, hogy apámat Schaffnernek hívták, de ő nem vándorolt be Németországból, hanem a Bánátból, hova még az apja vándorolt Bajorországból.

*

Jön a sváb kortes a kortesvezérhez.

- Herr Patroni! Még kell nekink két száz ló. Holnap aufzughoz, mikor gyün követ ur.

Kortesvezér megijed.

- Kétszáz ló! Hol a pokolból vegyen én nektek annyit! ha csak az egész svalizsér svadront ki nem arendálom. Aztán ki ül arra?

- Nem ülni rá, hanem fogni készbe.

- Úgy? hát zászló kell!

- Hiszen én is azt mondtalak.

*

Egy krispinyes, pantallós, zsiros téli sapkás sovány ember kis vékony rendetlen bajusszal, rövid vékony arccsal, midőn a szabadelvüségű képviselő ellen, s maga mellett korteskedett: krispinyét hátulról fölemelve, s bázisán kiszakadt inexpressiblejére mutatva, így szólt a perorálást hallgató publikumnak:

- Valamint én azért nem kellek a gazdagoknak és kabzsiknak, mivel 18 év óta otthon ülésben öltönyömmek ezen része ime elszakadt; nekem sem kell, nekünk sem kell a régi követ, mert ő meg igen is fényes kabátu, s inkább bárkit helybelit, csak ne őtet, mert ő csak házbért szedni jár hozzátok, ki húz, elszegényit benneteket! Én az ipar és szegénység barátja vagyok!

Erre egy hallgató azt a megjegyzést tette, hogy:

- Az igaz, hogy a t. peroráló ur 18 év óta egy kabátban jár, ezt is maga varrja, de még ezzel nem lehet az iparnak valami nagy barátja; azzal sem sokat segített a hazán, hogy 18 év óta félelmében otthon ül.

*

Az 1865-diki választások előtt az ó-b...i német sógor (K... párti) felesel komájával, (ki 1861-ben is Á... párti volt,) hogy melyikük jelöltje fog győzni?

- Na - szól a K... párti, - az idén kendtek fognak megbukni!

- Miért? - kérdi a másik.

- Hát csak azért, mert 61-ben a mi vezérünk volt suszter (H... pártiaké) s akkor mi buktunk, most pedig a kendteké suszter, hát az idén kendteknek kell bukni.

- Ja - a mienk nem *suszter*, hanem *csizmadia* - felel az Á... párti.

- Das ist allesans, - válaszol amaz, - *alle zwa arbeiten mit Pech!*

*

- Honnan jössz?

- Egy menaszériából.

- Mit láttál ottan?

- Egy *rókát*, a ki addig dicséri a varju éneklő hangját, míg az kiejti szájából a sajtot, aztán egy *másik rókát*, a ki savanyunak találja a szőlőt, egy *disznót*, a ki a sárban hever; egy *birkát*, a ki elhagyja magát darabszámra adni, aztán meg egy *szajkót*, a ki pávatollakkal kérkedik, s igen szépen eltudja mondani azt a sok szót, a mit betanult.

- Hát az én követválasztásomon nem voltál?

- Hiszen most mondom, hogy onnan jövök.

*

...n gróf nagyon számított arra a 900 választóra, a kik B... nagy helységből össze voltak írva, s előre lefoglalva, hogy mind ő rá fognak szavazni.

Azonban ...y, az ellenjelölt praktikusabb *sportsmann* volt nálánál: tudta hogy a vadat nem elég meglőni, azt még haza is kell vinni; csak akkor dicsekedhetik vele az ember, hogy szerencsével járt. Ő tehát csak elnézte, hogy a választás előtti utolsó napokig, hogy állítja föl a *hajtókat* az ellenjelölt, hogy fogja el előle a *szelet*; harmadnap a választás előtt aztán ...y egy szép este ott terem B...n, szekerre rakja mind a 900 választót, s elviszi magával *haza*. Mikor ...n gróf *falkárjai* egy nappal később megjelennek a »*halali*«-ra, bámulva látják hogy *a fővad* mind eltűnt az erdőből, nem maradt ott más, csak a *suták*.

Tanulság ebből az, hogy a magasabb *sportnak* ez a neme még nagyon sok tanulmányozásra nyújt alkalmat Magyarországon.

*

Nógrádmegyei N. D...cz jókora községben a helység bizalmát bíró A. J. hallva, hogy K...ka Ferencz vas- és üvegyár tulajdonos követjelöltül föllépett B...y Gyula ellen, ilyenformán kapacitált:

- - elmondva B...y érdemeit, folytatja: »hiszen édes atyámfiai jó becsületes ember s hazafi K...ka ur is, aztán nem vét az a légynek sem, de azt a bűnét az Isten bocsássa meg neki, hogy az itczét oly kicsire fuvatja. –

Lőn általános helyeslés.

*

G...sa községben ugyancsak a füleki választó kerületben beront 4 vagy 5 jókedvü választó a tanítóhoz:

- Kántram (kántor uram) hát már mi hogy leszünk?

- Mire nézve? - kérdé a tanító.

- Hát csak arra neezve, hogy a K...ka emberei már trafikot is kaptak, hát már mi mindenbeő kimaradónk. -

*

Egy palócz községben, a hol a neveket igen el szokták forgatni, két átutazóra rákiált egy kis csoport jó kedvü palócz: »éljen Polyka!«

Az utazók egyike a kocsiból visszakiált: kakas-e, vagy jércze?

- Kakas hát, - felelének a politikai érettség egész indignációjával; hanem az utasoknak is nógatni kellett ám a csikókat, mert különben a feleletet nyakuk közé is leteszik.

*

P...is községben a B...y kortes vezére 3 frtot hagyott a zászlószentelésre, mivel hogy a falu mind ezen a párton van.

Az érdekes község összegyült s elhatározta, hogy a 3 frtot a falu ládájába beteszik, de még öt forintig ki nem pótolják: addig szaó se legyeék a zászlaó főszentelésreő! -

*

- Jó estét Pali pajtás!

- Adj Isten.

- De régen láttuk egymást, pedig hogy össze voltunk szokva. No de segítünk rajta: ird alá ezt, be fér a te neved ide, sok becsületes ember van itten.

Pál bele tekint a névsorba, - az utolsó név *Labancz*.

- Már édes barátom az én nevem ide nem fér be.

- Hát miért nem?

- Azért, mert itten *labanczok* vannak, én pedig *kurucz* vagyok.

*

- Ugy-e, hogy az ön neve: Deák?
- Az ám.
- De igazán az-e?
- Hát mi a szösz volna más?
- Akkor bizonyosan aláírja ön ezt a névsort.
- Micsoda névsort?
- A Deákpártit.
- Köszönöm, hanem *én és a nevem nem vagyunk egy párton.* -

*

Hire járt, hogy a pest-kanizsai vasuton az országgyűlés tartama alatt felényi a menetdíj; s még egy vagy másfél forinttal olcsóbb, ha az ember úgy váltja jegyét egyszerre hogy p. *Keszt-helyről Pestig és vissza.*

Mindent megtudván a -i követválasztó, s eszébe jutván, hogy mily physikai és moralis nyomás miatt lett itt a kisebb párt jelöltje követté, azt a tanácsot adja a vasutra ülendő követnek; - jó volna ám azt a pár forintot is meggazdálkodni; váltson mindjárt ugy jegyet, hogy Pestig és vissza!

*

Az öreg M. hires kortes volt a maga idejében, nem is hiszem, hogy valaha nagyobb kópé élt volna a világon, mint ő, kinek ezer meg ezer tréfájáról még most is beszél egész V... megye. Sok csintevése közül egyet, melyet sokszor hallottam, talán érdemes lesz itt is elmondani.

Volt M.-nak két barátja, esküdt volt mind a kettő a megyénél, ezek mindig azt állították, hogy őket nem tudja megtréfálni M. - No hiszen nem kellett ennél több, megígérte, hogy már csak azért is, akármiképp kifog rajtuk, hanem aztán meg is tartotta szavát emberül. Egyszer az említett két ur elment hálásra M.-hoz, ki előre megtudta történendő érkezésüket.

A házi gazda tudván, hogy vendégei szeretik a bort, vacsoránál szorgalmasan töltögette a poharakat, de ha ő nem restelte a töltögetést, bezzeg nem restelték vendégei az ivást, minek természetesen az lett következése, hogy a két urivendég jól kikészítve mámorosan ment lefeküdni. M. bement velük szobájukba, s jó éjt kívánva nekik, magukra hagyta őket; de alig vette észre, hogy elaludtak, besompolygott szobájukba czimboráival, jó erős kötelekkel ellátva. Még nappal csigákat furatván M... ur a gerendába, most a kötelekkel pajtásai segítségével az alvó vendégek ágyait, jó egy ölnyire a földtől fölhuzta, s az ágyak függve maradtak. Éjjel az egyik vendég bizonyos elhalaszthatatlan dolga miatt le akarván szállni, - bizony egy kicsit nagyot lépve ért le a földre, mire torkaszakadtából kezdett ordítani, a másik segítségére akarván menni, persze hogy szintén ugy járt, ordítottak aztán most duettben, nem tudván elgondolni, mi történt velük; egy darabig csak mászkáltak a földön és keresték ágyaikat, de miután ezekre nem akadtak és különben is még mámorosak voltak; elaludtak csöndesen a földön. A mint M... a ki a dolog menetét este észrevette, hogy ismét horkolnak vendégei, belopózott megint hozzájuk, a pajtásokkal az ágyakat leeresztette, s a két mélyen alvót szépen megint ágyaikba fektette; fájt aztán ezeknek minden porcikájuk és emlékeztek is valami ördögi salto mortaléra, de mivel az ágyban találták magukat, nem mertek M.-nek semmit szólni, mert nem tudták magok sem hányadán vannak, s M... még jól ki is nevette volna őket.

TISZTUJITÁSI ADOMÁK.

Kukoricza szára
Fölléptettek máma,
Hanem bizony drága
Sok forint az ára.

Országos dal.

Micsoda most egy tisztujítás? Semmi!

A régi erkölcs, a régi szokás nemcsak hanyatlóban, de kiháló félben van, s a mostani restauráció csak úgy hasonlít a régihez, mint a mehalai oláh csász fekete gyűrű pipaszára Abdul Hamid szultán csibukjához.

Rövid harmincz év és mily nagy mérvü sülyedés.

Máskor fiskálisnak, doctornak elég volt a dolga, mert sem az egyik sem a másikra nincs szükség.

Sőt még a cigányokat, a hajdani restaurációk e mulhatlanul szükséges közegeit is elzárta már a civilizatio a kenyérkereset forrásától.

Ott áll a tér sarkán a primás, míg a többi dáde valamelyik közel korcsma üres asztala körül lógerezik, várva, hogy talán csak megjő a kedve a választó közönségnek és parancsol is paraszthajszálnyi Rákóczy indulót.

- Testáljon meg az ilyen választás, kiált föl végre a szárazfának kiéhezett kezelője. Hát ez is restauracio? Restauracio épen úgy, mint a hogy én jól vagyok lakva. Dikhez csalomáz! Mikor a Tormássy Misi, a Laczkovicsok, a Vargák választottak, akkor még a bőgő is kecségét evett. Jajajaj! De most? Most is van ugyan ott Varga, de hát csak Suszter? Hát ki volt az a bibászt, a ki ennek a parasztnak is voksot adott?

A szegény cigány elsompolyog.

Egy árva szál zászló hirdeti, hogy restauráció van, egyéb semmi.

Az emberek ép úgy mennek napi dolgaik után, mint máskor, és mintha semmi érdekes sem történnék. A nagy publikum ép oly közömbös, mintha csak azt hallaná, hogy a Steuer-Inspector elment.

Hej nem így volt az azelőtt, a fokosnak fénykorában. A ki meg akarja tudni, milyen volt, olvassa el, a mi itt következik és tudni fogja.

*

Tekintetes, most már Istenben boldogult Pecsovics ur, kiről azt tartja a világ, hogy ő volt egy nevére elnevezett párt vezetője, akármi volt egyéb, csak az nem, a mit ráfognak. Ő a szelid férfit nem volt más, mint gróf ...vics tisztartója, ki ura parancsából az *akkori* konzervatív párt kortesei számára *főzetett*. A kik tehát Pecsovicsnál vendégeskedtek, azokat úgy nevezték el *pecsovicsoknak*, míg maga a jámbor névadó oly ártatlan volt az egész politikai kérdésben, mint egy pohár víz. Még szebb azonban, hogy az ellenpárt hogy jutott a Kubinszki névhez? Az opposzió lehangosabb szavú vezére egy derék nemesi hadnagy igen nagyon hasonlított egy zalaegerszegi *timármesterhez*, kit Kubinszkinak hívtak, ezért aztán széltére Kubinszkinak tisztelték, pedig tán Tóth Mátyás vagy Varga Péter volt az igazi neve, s így rajta maradt az egész párton a Kubinszki csúfnév, míg a jámbor timár azt sem tudta soha, mi módon került bele a csávába?

*

A megye kulacsa.

Fülek várának 1553-ik évében történt elfoglalása után Gömörmegye is ki volt téve a török beütéseknek és pusztításoknak; e miatt eléggé biztos hely a megyében nem lévén, a megyei levéltár a szomszéd Borsodmegye Szendrő városába vitetett, s a tizenhatodik század négy utolsó tizedében e helyen tartattak a nevezett megye közgyűlései.

Az 1580-ik évi Orbán utáni napon itt ment végbe a tisztujítás, akkori szólásmód szerint székepités. Az alispán és szolgabírák megválasztása után, a megye jegyzőjének Géderi Pétert fogadta meg 200 frt, 12 szapu buza és egy skarlat köpönyeg fizetéssel. Ugyanakkor elhatározott, hogy Szendrő városának nemesei a gyűlésre jövő jegyző elébe, egy forint birság terhe alatt, egy-egy lovas katonát küldeni kötelesek, és hogy ezen katonák vezetője, hadnagya Dévényi Pál uram legyen, kinek szintén kötelességéül tétetett, hogy a megye két nagy kulacsát, megtöltve a szeghi hegyen termett jó borral, magával vinni tartozik: egyiket a notárius uram beneventációja, másikat a katonák refocillációja végett.

Első évben a megyei határozat szálhiba nélkül teljesített; a szendrei minden hiány nélkül kiállították a lovas csapatot, Dévényi Pál uram pedig mindig lelkiismeretesen a megyei határozat értelmében, a legjobb szeghi borral megtöltve vitte magával a megyei kulacsokat. De már a következő 1581-ik évben egy ideig - a hegyalján portyázó törökök miatt - Dévényi Pál gátolva volt a megyei kulacsokat szeghi borral való megtölthetésében; ez időben mind ő, mind a szendrői várparancsnok nagyságos Rákóczy Zsigmond, velők a vár őrizete kéntelenítették beérni azon tornai és szini borokkal, melyeket részükre Jebegri Borbála, Bánóczy Ferenczné, Szini Klára és Barakonyi Ferenczné küldözgettek.

Reminisce vasárnap utáni napon kellett Dévényi Pálnak a szendrei lovascsapattal a jegyző elébe menni; tudta, hogy Péderi a szini borral tölt kulacsot szó nélkül hagyni nem fogja; készen volt az öreg morgásait fogadni, készült az elleni védelemre.

Perkupa közt találkozott az öreg jegyzővel: kölcsönös köszönet és elfogadás után átadta a competens megyei kulacsot. Notárius uram az átvétel után tüstént igyekezett a kulacs tartalmával megismerkedni, de alig vitte szájához a kulacsot - még torkán a tojás nagyságu ádamcsutkája meg sem mozdult, - haragosan kapta vissza azt, mérgesen nézett végig a kulacsátadón és boszúsán szólott:

- Dévényi Pál uram, tudja-e hol vagyunk most?

- Perkupa közt, válaszolt röviden a kérdett.

- No, ha ezt tudja - folytatá Péderi, ugy azt is tudnia kellene, hogy anno 1219 ezen a helyen Csákán a Beke fia és Csobánka az Aba nemzetségből való, ivás közben összekoczódtak. Csákán, a jó borhoz szokott Csobánka kupáját valami ficzkóborral töltötte meg, miért Csobánka annyira megharagudott, hogy a kupát, mint illet, a Csákán fejéhez vágta. Ebből a kazusból pör keletkezett; a bírák, méltatlanul Csobánkára a »succubilus duelli poemat« kimondották; innen származott e hely »perkupa« neve. Hogyha azt tudná, könnyen meggondolhatná azt is, hogy mai nap is akadnak emberek, kik nem degeneráltak, kiknek elromlik gusztusok, hogy ha jó bor helyett rosszal traktáltatnak. Felőlem, ki a vidéken legjobb bor ismerő vagyok, azt tenni fel, hogy bor és bor közt különbséget tenni nem tudok, ez sértés Dévényi Pál uram.

Dévényi szólni, mentegetőzni akart, de Péderi szóhoz jöni nem engedte, folytonosan dörgött és morgott, végre is, mint a fiatal költő szerelme, az öreg ur boszúsága ilyen forma versben tört ki:

»Nem szegi bor, hanem színi,
Tudnék honn is ilyet színi;
Szine sárga, ize csömör
Derogál ez neked Gömör.«

Az egész uton csaknem hozzá férhetetlen volt az öreg. Dévényi többször szándékozott vele a beszélgetést megkezdeni, de az öreg jegyző vagy nem vagy röviden válaszolt; azon mentségre, hogy a hegyalján portyázó törökök okai annak, hogy a szendrei várból a szegi bor kifogyott, egész méreggel jegyzé meg.

- Hát miért nem verék ki kendtek onnan és az egész országból mind azokat, kik nekünk még abban is preskribálni akarnak, hogy folytonosan ne ihassunk abból a fajta borból, melyből őseink szerencsésen a nagy áldomást megitták; mért hordják oldalaikon a kardot? Tudnám csak én a kardot úgy forgatni, mint a pennát.

Péderi a következő gyűlésen az idézett megyei határozatot megújittatni kérte, indítványozva, hogy Dévényi Pál tizenkét nehéz márkára büntetessék, hogyha a megye kulacsát más, nem szegi borral tölti meg.

Ezek után a Dévényi Pál, Péderi közti pörpatvar közhírré lőn; érte - bár nagyon méltatlanul - a színi szőlőhegynek azon része, melyen a notáriusnak nem tetsző bor termett, lakolt meg, mai napig viseli a csömör nevet.

*

Vitte Egerbe a korteseket Borbély Miska 40-50 kocsijával a restellaczióra.

Beszállanak egy pártbeli gazdag uri emberhez éjszakára. A kaputos rend a kastélyba, a bocskoros rend pedig a színek, istállók és más alkalmas helyiségekben szállásoltatott el.

- No Miska! Ellopják ezek a szemünk világát is az éjszaka - aggódik a házi ur.

- El-e? Azt szeretném én látni, hogy csak egy csibeszi is elveszszén! Hát nem tudod, hogy ezek nekem szót fogadnak? Majd mindjárt kiadom nekik az ordret, te csak adass nekik enni, inni eleget, a többit bizd reám!

Miska aztán kiadta nekik az ordret; hanem azért vacsora után, mikor az új termésű muskotály dohányt meg akarták kóstolni, az öreg János hajdu egy füzért sem talált már a szinpadláson, - eldivitálták biz azt a nemes atyafiak!

Borbély Miskának volt aztán mit hallani, szófogadás, ordre kiadásról sat.

Mikor már megunta a leczkézést, azt mondja:

- No hát majd megmutatom, hogy ezek nekem csakugyan szót fogadnak, s ha csakugyan ők tették félre a dohányt, én tudok nekik olyan *erkölcsi argumentumot* mondani, hogy reggelre mind fel lesz aggatva a dohány a szinpadlásra, - jertek velem!

Lemennek a sokaság közé. Miska föláll az asztalra és elkezd dikciózni ekkép:

- Nemes barátim! Valami hunczut akasztó fára való az urak közül odabenn azt mondá, hogy ti itt zshiványok vagytok, mert negyven füzér dohányt elloptatok a széna padlásáról. Én azt feleltem erre, hogy hazugság! Azonban magam szememmel győződtem meg, hogy a dohány csakugyan nincs helyén! Már most azt mondom, hogy az a dohány reggelre ott legyen föl-aggatva a szinpadláson, mert ha nem lesz, teremtuuscse nem isztok velem többé egy kulacsból.

Az *erkölcsi argumentum* használt. Reggelre a dohány hiány nélkül helyén volt!

*

Bácsmegyében történt a legujabb tisztujtási mozgalmak alkalmával, hogy a k-i plébános is fölvetetett a virilisták közé, beutazott a megye székhelyére, a közgyűlésre, ujdonatuj jogát gyakorlandó.

Este törtévéén megérkezése, a jó barátok elfogták, hogy menjen velök a bankettra, melyen egyuttal előértekezletet is tartottak, s a pártok saját embereiket illő pohár-köszöntések és harsány »éljen« kiáltások közt kijelölték.

Az új virilis lelki atya azonban a szónoklatokat, éljenzéseket stb. magának a választási ténynek vévén, másnap jókor reggel requasi bene gesta haza ment és első dolga volt P... orvos nejének tudtul adni, hogy férjét nagy lelkesedéssel kerületi orvosnak megválasztották.

A plébános ur csak akkor hüledezett, mikor egy délután érkezett sürgöny tudatta az orvos nejével, hogy a másnap tartott választásnál P... megbukott.

*

Ugyane megyében történt a választások előtt, hogy a szobiak P...vits gyakorló ügyvédet, valószínűleg boszúból - nyilt utczán agyonlötték. Az újabb választásnál ugyanazon kerületbe, a szolgabirói állásra egy hasonnevü másik P...vits kanditáltatott, mely ajánlatra egyik rácz pap egész nyugodtan közbeszólt: *Azt agyonlöttük.*

*

Alispánságra aspirált Z. megye egyik köztisztelőben állott férfia, az örökké friss kedélyü, joviális K. báty'urunk; hanem hát a bőség szarujával Fortuna asszonyság nem igen öntözgette meg háza tájékát. Olyan körülmények között volt biz a mi jó bátyánk, mint kire azt szokták mondani, hogy: derék ember, okos ember, becsületes ember stb. de hát »*nincs asztala.*«

Ezt pedig arra mondták, a ki nem igen traktálhatott, mert nem volt mibül.

Szönyegre került ez a nemes választók között is egy borozó társaságban.

- Jah nincs asztala!

Nossza neki rugaszkodik jóakarólag ezen hiány hallatára Sz. polgártárs.

- Van nekem otthon vagy négy asztalom, szivesen adok egyet K... urnak.

Hanem azért K... bátyurunk még sem lett alispán.

*

P. megyében tisztujítás volt.

Meg is választották sorban az alispánt, főjegyzőt, főszolgabirákat stb. s végre a pénztárnok választására került a sor.

- Kérem, uraim, - jegyzé meg figyelmeztetőleg a főispán, most jól vigyázzanak, mert ezen állásra - *becsületes ember* kívántatik.

*

Nagy ebéd volt a főispánnál, volt vagy hatvan vendég, legeslegalól épen egy kortesvezér ült, kit ez alkalommal szintén a főispáni asztalhoz méltattak, ha mindjárt a végére szorult is.

Egyetlenegy ananász volt az asztalnál, s igen természetes, hogy hatvan ember bajosan osztozkodhatott volna meg rajta; azért csupa formalitásért körül hordozták ugyan, de senki sem evett belőle.

Látja a kortesvezér, hogy az ananász most mindjárt hozzája kerül egész épségben és mikor őt kinálták vele, még akkor is egész volt, levette a tányérról az ananászt és attilájának zsebébe dugta ezen szóval:

- Ha senkinek nem kell, van én nálam gyerek, megeszik azok.

*

Biharmegyében a megyei gyűlések valóságos lelke volt Beöthy Ödön. Épen az »adózunk« »nem adózunk« járta.

Olyan országban, hol tizezer ügyvéd volt Fényesnek statistikája szerint, elgondolható, hány ember lakott olyan, ki fizetni nem szeretett? Hisz tizezer ember élt meg a bírakon kívül csupán azon fogalomból, hogy nem szerettek fizetni; elgondolható tehát, minő nagy fába vágta a fejszét, ki az adózást legelőször indítványba hozta.

Jól tudták az illetők, hogy a cél messze van; de ha megindul az ember, még is csak közelebb jó hozzá, s valaha csakugyan oda ér.

A kortesek ellepték a megyetermet; Biharmegyében a nem adózók becsődítettek pár ezer torkot, melynek egyéb szava nem volt: nem adózunk.

Ezért a két szóért három huszast is elfizettek, tehát könnyű elgondolni, mily szívesen eljöttek az atyafiak *nem adózni*, mikor még fizették is őket.

Beöthy Ödön volt az ellenzék feje, - hatalmas szónoklatot tartván, minden okot előhordott igazságának bizonyítására; de csak minduntalan megriadt a hatalmas »Nem adózunk«, - s a türelmét vesztett *kis káplár*, mint őt nevezék, - mindenfelé meghordá szikrázó szemét, hogy valakin kivásárolja az egyhangu: *nem adózunkot*.

Az ablakig szorulván a tömeg, egy kortes épen akkor nyomta be könyökével az ablaküveget, midőn leghatalmasabban ordított Beöthy felé, hogy:

Nem fizetiünk!

- Debzon fizetiünk! - kiált Beöthy odanézve, s az ablaktörőre mutatva: - addig innét ki nem megy kigyelmed, míg az ablakot is meg nem fizeti!

*

Hej szép összeget fizettek korteskedésre azok, kik nem akartak »fizetni«, hanem egykor csakugyan megjárták Biharban.

Nagy gyűlés volt hirdetve, s a pártoknak okuk volt valami nagy kérdésre készülni, hol aztán megpróbálhaták az erőket; csak hogy míg egyrészt szellemi erőket, addig másrészt fizetett korteseket hoztak a megye teremébe.

Észrevette Beöthy, hogy az ellenfél nem számol két napnál tovább tartó gyűlésre s a kortesek fizetésére szükséges összeget is csak ennyi időre számíták ki.

Beöthy akképp rendezte a dolgot, hogy a tárgynak megvitatását addig huzza, míg a berendelt kortesek föleszik a pénzkészletet, azaz kikoplaltassa őket.

Ugy is lett.

Nagy későn kezdődött a gyűlés, a szónoklatok első napon még csak a kezdetnek kezdetén voltak, s a harmadik napon már a kortesek észre vették, hogy a pénz kifogyott, negyednapra már egy árva lélek nem maradt közülök a városban.

Igy birták a kérdést keresztül vinni, - az ellenség éhség miatt pusztult el.

*

B. megye egykori főispánya a tisztujtást megnyitó beszédét, Bécsben tanult magyar kiejtéssel, e szavakon kezdé:

- Asszal kecsegtetem engemet. -

Beöthy Ödön, ki a főispánnal szemközt ült, e szavaknál fölkel, meghajtá magát, s »Egészségére kívánom Excellentiádnak« - szavakkal szakítá félbe a beszédet.

- Mit kíván a tekintetes ur egészségemre? - kérdé bámulva a főispán.

- Azt méltóztatott mondani Excellentiádnak, - mond Beöthy komolyan, hogy *aszalt kecsagét* evett.

A t. K. K. és R. R. homeri kaczajra fakadtak.

*

Az 1833-ik hevesmegyei tisztujtásáért többek között Bod Pál is fenytő pörbe vétetett, azzal vádoltatván, hogy Egerben a választást megelőző éjjel a megyeháza közelében lévő ugynevezett O. kávéházban, hol egyik párt kortesei tanyáztak, s kiket a másik párt megtámadván, szétvert - a verekedésnél jelen és tevékeny volt - ezt vallotta ellene M. nevü gyöngyösi biró, állítván, hogy az O. kávéházzal szemben lévő barátom klastromában lévén szállva, a verekedést látta és Bod Pált fölismerte - (holott ez ott nem volt.) Bod Pál Gyöngyösre ment, két tanácsbelit magával hívott, - ezeknek semmit sem szólván a dologról, - elvitte őket M. hoz, ki sokáig nézett Bod Pálra, várva, hogy magát befogja mutatni; ez hallgat - végre megszólal M. mondván:

- Kihez legyen szerencsém?

Erre Bod Pál a két tanácsbelihez fordulva, mondja:

- Hallják önök, hogy nem ismer M. ur, erről nekem bizonyítványt adnak.

És ezen bizonyítvány következtében fölmentetett.

Volt Biharmegyének egy időben egy igen kedvelt öreg ur a főispánja, ki rettenetesen beszélt magyarul. Midőn egy tisztujtáson elnökölt, kijelenté, hogy nem bánja, ha az egész magisztratus kedve szerint választja a vármegye, csak Cs. Lajos vaskóhi szolgabirót hagyják meg neki, mert ha ez kimarad, ki látja el őt azután jó aczél és kovakészlettel?

Ugyan ez alatt a boldog emlékü főispán alatt történt, hogy egy kissé élénk restoráció alkalomával, mig a főispán rendületlenül ült a zöld asztal fején, odajön hozzá egy kortes, s mutatja neki a fejét, hogy nézze, mekkora lyukat ütöttek rajta az ellenfél - szónokai.

A főispán nagy indignációval kérdi tőle:

- Hát ki vagyok én?

A kortes felel.

- Méltóságos gróf Z. F. Biharvármegye főispánja.

- No ha főispán vagyok, akkor borbély nem vagyok. Menjen kend a fejével a borbélyhoz s tapasztassa be.

*

A megye-kikerekítést megelőzőleg, sok gondot adott a váradiaknak, vajjon megmaradjanak-e az ős vármegyében, vagy pedig az ujonnan alakítandó megyéhez kívánják magukat csatoltatni? Gyüleseztek is e tárgyban eleget. Egy ilyen gyűlés alkalmával Szájas Márton uram a régiben megmaradás mellett korteskedvén, következőleg érvelt:

- Már én csak a mondó vagyok, hogy jobb lesz nekünk megmaradni, a mi régi megyénkben, mert hát csak *megszoktuk* mi már Váradot!

Mire a rá következő ellenpárti szónok így felelt:

- Megvallom, hogy nem vagyok képes előttem szóló állítását megczáfolni, mert hiszen a ki életének javát a váradi tömlöczben töltötte el, az minden bizonynal megszokhatta Váradot.

*

Tisztújításon egy bizottmányi tag így fordult egy baromorvos kandidátushoz, ki Szilágy-somlyón lakva Zilahra concurált:

- Nem szavazok rád Sanyi! mert ha megtalálnánk választani, elmennél Somlyóról; már pedig hogy élnék mi meg nálad nélkül!

*

1860-ban történt, mikor a szabadság beütött.

- Ni-e csak! mind be van ám verve, pedig megyeháza, ugyan mér dobálták be?

- Ha már egészen tisztítják, legyen új az ablaka is!

*

Ezt a nevezetes toasztot Vas megye újon választott titkárára 1860-ban mondta el egy híres kortes:

... »Meg vagyok arról győződve, hogy Vas megye tisztikarának jelleme oly szilárd, mint a *vas*, de azért a kisértet tüzkemenczében még sem olvadékony, mint a *vas*; - a hazafiui érzelmük oly állandó, mint a *vas*, de azért a rozsdának nincs úgy alávetve, mint a *vas*; - politikai hitök oly erős, mint a *vas*, de azért még sem minden alakra kovácsolható, mint a *vas*; s ezért remélem, hogy a jeles tisztikarnak minden működésre a honszeretet legizzóbb vasával lesz *ki-vasalva*, de azt ugyan nem remélem, hogy tisztí működéseinek az idők mostoha fordulatának nehéz súlyával még egyszer legyenek *bevasalva*; sőt azt hiszem, ha a magyar alkotmány épülete mindenütt ilyen tisztikarral lesz *körülvasalva*, akkor maholnap a magyar alkotmány nem lesz »*fából vas karika!*« - Szivemből óhajtom tehát, hogy *Vas* megye lelkes tisztikara a közügy javára folytonosan hivataloskodhassék s e hivatalból semmi német, legkevésbé pedig *vasas* német ki ne szorítsa! - Éljenek!

*

Megyegyülési jelenet 1861-ből.

Gyanusfi ur. Tisztelt polgártársak! Én kívánom kijelenteni, hogy én a 48-iki törvényekhez *minden következményeikkel együtt*, ragaszkodom.

Több hang. Jól van, jól! Nem az a kérdés. Térjünk a tárgyra.

Gyanusfi ur. (mégnagyobb pathosszal.) Én óhajtom jegyzőkönyvbe vétetni, hogy én a 48-iki törvényeket *minden következményeikkel együtt* visszakivánom.

Egy hang az asztalvégéről. Ugy-e bár nagyságos ur: azok alatt a *minden következmények* alatt - a *muszkákat* értette?!

*

Sz... megye tisztújításán a két jelöltet egymás mellett emelték vállaikra korteseik, s ott tartották fél óra hosszat; azok az alatt, hogy egymást ne lássák, kénytelenek voltak fejeiket elfordítani, úgy hogy kétféjü sást produkáltak a jámborok.

*

Z. városban tisztújítás alkalmával egy volt tisztviselő, ki minden áron hivatalba akart jutni, de kimaradt, megszólítja egyik ismerősét méltó nehézteléssel:

- János gazda, csak kifelejtettek engem?

- Eszünkbe csak vót, hanem voksot nem adtunk az urra.

*

- A 60-as évek elején N. N. megyében egy volt zsandár mezei komiszáriussá szerette volna magát megválasztatni; csak magasztalá önmagát s kipróbált tehetségét.

- Nem kell! szól az egyik választó - zsandár volt.

- Kérem, - felelt a választatni óhajtó, - én ott is csak imigy-amugy szolgáltam, nem ártottam senkinek. -

*

Máki Bandi legóriásibb sastollat - vulgó konyhakés - s csizmáján olyan sarkantyukat hordott, hogy taréjai beillettek volna valamelyik szegény szinpad prófétai napjának.

Népcsoportosulásoknál ő volt a falu szája, s titokban eldicsekedett az üvegeseknek, hogy az ablakbeverések terén mennyit köszönhetnek neki.

Végre eljött a városi tisztujítás is; Máki Bandi itt is vezér volt. Ő tűzte föl a zászlót s ő kiáltotta, ki először Sz. ujon választott jeles polgármester nevét.

Aztán teljes joggal hitte követelhetni, hogy a tisztviselőségben őt is alkalmazzák. Be is állított a komoly választmányi elnökhöz, kérvén, hogy a mire legalkalmasabbnak látja, - és itt hetykén verte össze sarkantyuját, - arra tűzze ki a választandók közé. Ez megígérte.

Mikor aztán a nagy nap eljött, dobogó szívvvel hallgatá végig a kandidáltak névsorát. Már türelmetlenkedett, midőn egyszerre nevét hallja. Ki volt tűzve város - dobosának.

*

Egy híres vármegyei szónoklat 1861-ből illetéknépen szól:

»Uraim, ha semmit sem akarunk tenni, azt könnyen kivihetjük; de ha valamit ki akarunk vinni, ahhoz nincsen hatalmunk.« - Fifát!

*

- Kisasszonyok! Nagysámék!- kiabál a tisztujítás eredményével lelkendezve haza szaladó inas, - *alispánok lettünk!*

Azaz, hogy az inas ura, és a kisasszonyok apja.

*

Restauráció előtti nap összeszedi a kortesfőnök embereit, látja, hogy Szájasdi még nincs jelen.

- Menj érte Pista! volt a parancs egy szolgának.

Kevés idő múlva jelenti átossan a szolga:

- Szívesen eljönne ő kigyelme, de nem teheti, mert most »nyujtóztatják«, különben igen tiszteli az egész »ferekvencziát.«

*

A p-i városiak az új szabadságot - nehogy az valami véletlen eset miatt hirtelen elrepüljön - igyekeztek korán fölhasználni; városukban tisztválasztást rendeztek. A választásnál a választók nagy része, egy szerszavassága miatt nagyon népszerű csizmadia mestert kívánt a birói hivatalra emelni. A bíróságra jelölt, az őt környező s fölkaroló választókhoz következő beszédet intézett.

»Tisztelt tömeg! A szózatok és szavazatok hangsúlyának csavarodásai czélszerűtlenségben tüneményeznek föl, ha azok velem a birópálczát bemarkosittatnák. Felcseperedésem tanulmányainak lépcsőzetein ismerem én városunkat és polgárait. Emlékezem rá, mikor a város egyik tornyában órát művészeltettünk; annak hallására, mintha steklivel fellebezték volna,

minden polgár dereka magasabb egyenességre örvendeztetett. Örömről tartama szük rámára szabványoztaték, mert rövid idő múlva az óra és fertály járványai nem úgy érvényesíték mutatványaikat, hogy azok az óra ütemények hangzásába egyezményesek lehettek volna. Több művész fáradt kiigazításán hiábavalósággal; sőt még a V. ur ezermesternek nevezett juhásza hüvelykeinek ügyességét is kifogás képesíté. Ha már városunkban egy műszer rendellenes állománya annyi értelmes embert csütörtök-mondománya kényszerít: annyi mindenféle itt tősült jövevénybeli nép, ur, szegény, birtokos, se prücski se hajtski osztályu, kereskedő, mesterember, pénzes és kapás rendbefoglalozása az én tehetségeim tekintélyességét bizonyosan túlrepedesné. A nép romlandóságának igen nagy a sietsége, mióta a szokás ősisége: a szivet borral vidámitani, elfajzásba tántorog. A gatyás ember megszokta a masina pálinka szaglását, a feketebéliek pedig a sör sárgaságába árnyékolják be az eszély világosságát. Ezen körülmények zavarainak fellebbenése közt, vagy az én hajszálaim felett vetne a hab buborékot, vagy ha pedig ezeken felül emelvényezhetném, olyanná válhatnék mint a zsombékba vetett pajod, mely a hangyacsoportot felemészti. Igen kérem a tisztelt tömeget, hogy a birói süveggel mást méltányosítsanak.« -

*

Csavaró Péter és Uponyi Tamás, szomszéd megyebeliek, de jó barátok, a sajjóvölgyön fölfelé menet az uton találkoztak; a barátságos kézszerítés s üdvözlés után egymás mellé a kocsira ültek. Menet közben elkezdtek beszélgetni a napi eseményekről, a két szomszéd megyét megelevenítő mozgalmakról.

- Nálunk mégis zajosabb a mozgalom - jegyzé meg U. T., - mert mi már minden bizottmányi tagot kitudakoztunk, melyik pártra fogja adni szavazatát; így a nyertes többséget is előre kiszámíthatjuk; e mellett még egyik alispáni jelölt a választókhoz fölszólítást intézett.

- Mi lehet abban a fölszólításban? kérdé Péter ur.

- Van nálam néhány nyomtatott példány - válaszolt a kérdett - szándékom azokat a ti megyétekben, elosztani; egy példánnyal neked is szolgálhatok, abból annak tartalmát szóról-szóra megismerheted.

Ezen beszélgetés közben a Zuhogó-patakhöz értek, mely a két szomszédmegyét elválasztja. Itt Csavaró Péter megparancsolá kocsisának, hogy álljon meg, a szántóföldről szedjen tarlót és gerjessen tüzet. Ez megtörténvén, barátját a proklamáció átadására szólította föl.

- De minek? - tudakolá a fölszólított.

- Hát azért, - magyarázá a dolgot tovább Cs. P., - itt már a mi megyénk határára léptünk. Megyénk pedig ember és marhavész alkalmával minden gyanus tárgyat, mely a ragályt tovább terjeszthetné, itt szokott elégettetni; meg nem engedhetem, hogy a te proklamációd ragályos vészt hozzon nyakunkra. -

Egy kis vonakodás után a proklamáció példányai a határszélen megégettettek; és Cs. P. még kocsisának sem engedé meg, hogy annak tüzénél pipára gyujtson.

*

Egy reményvesztett esküdt elkeseredve így kiáltott föl a választók előtt:

- Dejszen, mig X. Y. Z. családok nem csak fiágon, hanem leányágon is ki nem hálnak, addig a magamféle emberből nem lesz itt szolgabiró soha! -

Ez hatott, és Gr. urat kikiáltották szolgabirónak.

*

Megyei tisztujítás volt. Valami Keő, valami hivatalt akart nyerni; ennél fogva csapraütetett valami négy hordót. Ittak az atyafiak, s kiabálták erősen: - »ilyen kő, ilyen kő!« - szegény Keő azt gondolta, hogy őt illetik; pedig hát a gonosz naciók a kezeikben levő palaczkokra mutogatva mondák »ilyen kő« (kell)... Mikor aztán látta, hogy megbukott, szólt keservesen:

- Megütötte biz azt a menykő! -

*

1848-ban a barkóságon megyei küldöttség hirdette az új törvényeket.

- Értik-e kendtek? - tudakolá a figyelmesen hallgatókat egy megyei küldött.

- Hát hogy ne értenénk - válaszolá egyik előljáró.

- Mondja meg hát mi az alkotmány? - kérdezé tovább a küldött.

- Hát olyan furcsa szerszám lehet, a mi akkor is, mikor áll, kotyog - válaszol az értelmes előljáró.

*

- No barátim - beszélt a többihez egy bizottmányi tag, - egész erővel azon legyünk, hogy járásunk főbirájává Keszegföldi urat választhassuk meg.

- Én nem szavazhatok rá - felelt egy tőkepénzes.

- Miért? Talán jelleme, képessége ellen van kifogása?

- Egyik ellen sincs, de nem pontos a kamatfizetésben.

*

X. X. megyében a főispán Y. nyugalmazott huszárkapitányt tisztujítószék alkalmával táblabírónak kinevezvén, minthogy a szokásos hiteltétel másnap a hitelesítési ülésben szokott történni, tehát este az ujonnan megisztelt veterán hadfi is többekkel az előkelő táblabírák közül az alispánnál pipaszó mellett a lefolyt nap eseményeiről beszélgetni megjelent és fogadta a vendégek gratulációját. De csakhamar kinyilatkoztatta azon való aggodalmát, hogy ő katona lévén, a deáknyelvből semmit sem ért, akkor pedig a megyei gyűléseken még a deáknyelv főszerepet vitt, s a főnótárius is az eskü formáját deákul szokta olvasni. Nagyon aggodott tehát kálvinista létére, nehogy a boldogságos szüire és istennek minden szentjére is elmondja az isten igéit.

- Sohase aggódj azon pajtás! - szól a játszi eszü E... a ki juratus korában az öreg Wekeliussal is annyi csint tett s mint kortes ritkitotta párját, - majd segítünk azon. Én melléd fogok ülni, s mikor a boldogságos szüire kerül a sor, megrántom mentéd ujját s ekkor hallgass el, mikor aztán ismét mondhatod a többit, akkor megint megrántalak.

- E bizony jó lesz pajtás, köszönöm.

Másnap a gyűlésben e szerint helyet foglaltak. A főnótárius előveszi az eskü formáját s olvasza. Y. kapitány mondja utána, de csak úgy izzadt bele, majd kitört a nyelve abba az átkozott deák szóba. Már a boldogságos szüire és Istennek minden szentjein és túl jártak. Elmondta fideliter a kapitány, mert nem rántották meg a mentéje ujját. Azonban mikor ezek a szavak következtek:

- Omnibus coram me litigantibus jus et justitiam adminístrabo.¹ E. megrántja a mente ujját, Y. kapitány elhallgat. - A főnótárius ismétli, az eskü szavait. A kapitány mélyen hallgat. Ekkor a főispán megszólal:

¹ Minden előttem törvénykezőnek jogot, igazságot szolgáltatandók.

- Táblabíró ur, tessék mondani az eskü szavait.

- Nem mondhatom kegyelmes uram, - szól a kapitány, - *mert az hitem és vallásom ellen van.*

Lehet képzelni a kitörő kaczajt, mit magának, csak az új hűledező táblabíró nem tudott megmagyarázni. Keresi szemével szomszédját, de már ez akkor ungon berken túl volt. - Mikor aztán megmagyarázták a kapitánynak az egész dolgot, annyira dühbe jött, hogy az egész városon kivont karddal kereste E-t, de ez már akkor a másik megye határán tuljárt.

*

Busan gyalogolt hazafelé a csak szomszéd faluban lakó X. szolgabíró a hunyadmegyei tisztújítási gyűlésről.

- Mi bajod domnule? - kérdi az utána köpenyét czipelő esküdtje.

- Kitétek a szolgabíróságból - sóhajt az ur.

- No hát vidd a köpenyedet, mond Gligor a respectust vesztett cidevant principalisnak.

*

Nagyban folyt a korteskedés Patakon, a jelenvoltak között ott ivott, vagy inkább ihatott volna a főiskola jámbor bajulosa M. Ferencz is, de búsan félrehuzta magát. Oda megy P. ki borával szavazatokat igyekezett gyűjteni magának és kérdi:

- Hát miért nem iszik M... uram?

- Kérem alássan - feleli vissza amaz - én csak olyan dubitatus nemes ember vagyok.

ORSZÁGOS NEVEZETESSÉGEK.

Pénz tisztesség de kivált a képviselő választások idején. A személyekre mitsem adok, hanem csak arra a mit adnak.

Egy kortesvezér.

Tallérossy Zebulon a választásokról.

I.

Tekintedezs barátom uram!

Megaljunk egy kicsit. Silentium. Szót kirek! Minek előtte tökiletesen össze veszekénink egymasba, hagy tegyem egy inditvanyt, ki ha fogatatik el, lesz vele minden viszalkotság oldozva meg; inditvanyom pedig nemcsak, hogy elfogom terjesztenyi, de magam is al-fogom-kalmaznyi.

No hat.

Van most minden valasztó kerületben képviselő jelölt kettő, kik egymasal huzakonak. De hat minek huzakogyak? Nem job volna, inditványozom, hogy

minden valasztokerület külgyön el egyik képviselöt ordinariusnak, masik kipviselöt fottagnak. Hiszen van delegatioban is fottag.

Különbség azér nem lenne országgyűlésen semi, mert szik marad csak anyi, menyi most van: diurnum kifizetetik csak anyi, menyi most,

hanem; ki hamarabb kipviselői szikre leül, akar ordinarius, akar fottag aban ülisben neki dukal votum; melyik kisöbben gyün, az visszamehet.

ülivégeztivel haznagy minden tagnak kit talal helyen ülve, által szolgaltat praesenzczidulat; ki menyi praesenzczidulat honap vigin kaszanal elő mutatnyi tugya, kapja anyi diurnumot; mint ez van consortiumoknal.

Ebül tamadna olyan jó, hogy majd iparkonna magat mindenik kipviselő jelenkeznyi orszaghaz megnyitaskor, is helit elfoglalnyi, - ha pedig eczer ott ül, ugyan föl nem kelhet, mig elnök azt nem mond: ite missa est, mert masik azonnal helyibe ül és kiböjtől praesenzczidulát, is akor nem lene soha se nem egy absentia izs országgyűlisen; haz lene mindig complet.

Korteskedizsnek pedig örök időkre vige szakadna.

Ez volna az en inditvanyom.

Ne mongyon asztat elene tekintetezs barátom uram, hogy ilyen methoduzs melete az izs megeshetne magat, hogy tigrisek leninek töbsigben; mert est modus in rebus. Haznagy mienk, lesz kezibe kulcs; fertalyal hamarab hatulsó ajtón beeresztünk magunk baratainkat, s csak azutan, kinyitunk töbi ajtot.

Hat nem jó lene ez?

Igazan mondok, nem beszilem magam irdekemben; mer nekem akadta mostand olyant valasztó keruletem, honnan engemet megvalasztjak *egiszen ingyen*, egy garast se nem kel elvesztegetnyi.

Csupan csak nigy ezer tolbukrita »ilyen Zebulon« felkialtasal aranyban, per 10 krajczar: az nigyszaz forint: harmincz szazlo per öt forint, tizenöt per tiz forint, az haromszaz forint. Azutan nigyezer program totul, nimetu, magyaru, rusznyaku, per ötven forint, az kitszaz forint. Azutan nigyszaz faklya per egy forint, az nigyszaz forint; azutan nigyezer fotografia kipem magamtul per husz krajczar, az nyolczszaz forint. Azutand fehir ruhaba öltözködött szüzek huszak, darabja öt forint, az szaz forint; azutan ezer forspont per két forint, az kitezer forint. Azutan gyanta cziganynak hegedühöz kitszaz forint; azutan patkoltatas banderium lovainak haromszaz forint: plakatok kitszaz forint; feuerwerk illuminacio szaz forint; (mig akor senki

se mondhat, hogy csak egy pohar bort izz kaptam tőlem.) Summa summarum: ötezer forint. Különben egész megválasztásom nekem csak egy ital borba se kerül.

Nem adhatna nekem barátom uram *hat* ezer forintot kölcsön.

Tallérossy Zebulon.

II.

Tekintetezs barátom uram.

Van-i már vis-a-vis-d? ez most jelszó.

Igy nevezünk országszerte szanaszít elcandidatust.

Nekem már van vis-a-vis kétő. Mind a 'kétő igen kedvezs jó barátom, is atyámfia - maskor; hanem most gyilkosom; különben derik, becsületes, okozs emberek, hanem most akasztófara való örült, veszekedett tolvaj gazember mind a kétő.

Ez most rendes titulatura. »Spitzli« ha nem más. Ha jobboldali akkor osztrak spitzli, ha baloldali, akkor muszka spitzli.

Egyik elcandidatusom jobboldali, másik baloldali. Már most az elsővel atalelenben vagyok magam baloldali, a másodikal szemközt jobboldali.

Első stadium a programtól a faklyas muzsikaig.

A míg csak transit; szólnokot nem hagyunk magat kibeszilnyi, faklyakat nem engedünk muzsikalnyi.

Második stadium varmegyeegyülistül bankettig. Már az kicsit furcsab. Előbb nem hagyunk egymásnak anyit se mondanyi, hogy »Tekintetezs emberek!« utób megugratunk főispányt; vigezetre banket toasztozokat kidobalunk ablakon; és azok nekünk mindent viceversa. Már e nélkül nem megy.

Harmadik stadium: első itatastul második itatasig. Tudnyilik beiratastul verificatioig. Fő-problem elcandidatusokat úgy lepiszkolnyi publikum előtt, ahogy kel. El kel rula mondanyi, hogy Bach-husár volt, hogy fogva volt criminalitasirt, hogy pankrott, hogy a felesige rossz szemil, hogy itt amott mindig pofon vaktak, hogy spiller, hogy hivatal kel neki, hogy muszka, hogy eretnek, hogy nyavalyatörős, hogy vissza akar alitanyi robotot, dizsmat, jus primaej noctist, hogy Babaj, Juhasz, Haynau, Caraffa egy szemilben: vigezetül, hogy már masut úgy izz meg van választva; kit helyrül izz nem lehet.

De ezt nem elég egy embernek mondanyi, nem elég egyszer mondanyi, ezt sok embernek, sok ember előtt, is sok helyen el kel mondanyi, sok embernek pedig sok helyen kiszakadt a torka, s azt öntöznyi kel, míg tart beiratas s így megy keresztül seregünk a vitizsig borkeresztelőjén.

Következik negyedik stadium, második itatastul harmadik itatasig. Ez a reclamaciok epochája. Már itenes nem egy embernek, de minden egyes választónak külön ki kel keresnyi illetibül valami gyalazatot, mi miatta ki lehesen ütöt törölnyi lajstrombul. Mije van, van-e mije? Lopott i fat az urasági erdőről? dolgozik-i, vagy csak faczir?

Ez azután a sárkeresztelő.

Ötödik stadium a választás előtti nap. Most már gyűn sor igazi kapacitaczióra. Utolsó argumentum furkos bot is dorong.

Ez a botkeresztelő.

Végezetre, ha semmi nem használ választás alatt katonákkal magunkat szilyelveretünk, s az nekünk nagyon jól esik.

Ez a tüzkeresztelő.

De mi fog történni, ha háború találya magát kiütöni, is hadügyminiszter elvisz katonákat háborúba? Hiszen akkor; mink nem választhatjuk képviselőket. Ha nincs cserepár, nincs alkotmány.

Tallérossy Zebulon.

III.

Tekintedezs barátom uram!

Soha illetemben annyi templomba nem jártam, mind most. Ha esik utamba római papista templom, a misemondást végig varakozok, is ott maradok, míg papot le nem vetkőztetnek, is oda tirtetyülök többiekkel sorba, is szorongatok olvasót kebelemhez. - Ha pedig kerülök kalmista helyre, beülök katedrálval szembe, is a hogy torkom engedi, inekelem velük: »pürülj uram pürülímmel; harcolj ellenjelültemmel!« ineket hosszabbra kinyújtok, mint maga kantor, is míg tiszteletes hosszú predikációt elmongya, magam izs engedek többi presbyterekkel egy sorban buzgoság által magamat elnyomatni. - Mikor aztan ráz pappal tanalkozok, nincs rá eset, hogy kezét ne csokolják neki, is ha kirdeztülöm Februarius 10-ikén, mikor gyüvök megint vissza? felelem neki, holnapután Január 30-ikén; inen megtud, hogy o-kalendarium szerint gondolkozom. - De már a hun lutyeranus helysigbe tivelyedem, ott realis bizonyítványokhoz kel folyamodni: meglátogatok iskolákat; lutyeranus mint szereti rajzolni; azok között kiosztok sok plajbaszt, meg gumilasztikumot; azotan menyek templomjába. - Azonkivül valahány zsidolakadalom, temetis vagyom, aha mindegyikbe elmegyek; is vigyázok; hogy kalapot le ne talyajam venyi fejemről templomba.

S ez így megy, míg csak választásoknak vige nem lesz.

Hjá, kedves barátom uram! Könyű Spanyolországba, Franciaországba jezsuitának lenni. De a hun ötfile uralkodó valasz van, aztan egyfile képviselőjelültnek mind az öt filenek buzgo proselytának lenni. A nem bolondság.

Csak eczer ateshesem ezeken a »keresztjáró heteken« fogadást teszek hogy három esztendeig penitenciabul leszem - nazarinus.

Tallérossy Zebulon.

IV.

Tekintetezs barátom uram!

Egisz országban hangzik most csak egy kirdis:

»Quis? quid? ubi? quibus auxiliis? cur? quomodo? quando?«

»Quis?« Ki lesz képviselő?

»Quid?« Mit ad irte?

»Ubi?« Hol bukunk meg? hol leszünk meg?

»Quibus auxiliis?« Meghagyatik grof, pap plebanos, kocsmaros, Pesti Naplo, muszkafilelem, kenderföld, haziur felmondas, temetkezisi egylet, miniszterpuszi, baares Geld, vagy olmos bot segitsigivel-i?

»Cur?« De hat ugyan miirt?

»Quomodo?« Az mar nehezeb. Bal, balab, legbalab; vagy jobb, jobbab, legjobbab, part-programm szerint.

»Quando?« Mit mond Kando? Mikor lesz valasztas?

A menyi bort edig mar valasztasokra elcsurgatunk; abu csinyalhatuk volna magyar tenger; a menyi pinzt kidoboltuk abul ipitethetük volna raja magyar flottat; a menyi zivatart felkavartuk, az ipen elig lett volna Zichi Toni admiralisnak, hogy tengeri betegsigit kapja tüle, s a menyi vires fejbe' fog kerülnyi eldöntő actus, az ipen elig volna egy tengeri ütközet harczi aldozatainak..

De okos ember ez a francia kormány, hogy atyailag megtiltotta francia polgaroknak, hogy nem szabad nekik Magyarorszagra gyüinyi kipviselőnek, megvalasztanyi magukat.

Hogy nekem nincs ilyen francia atyam!

Tallérossy Zebulon.

Mokány Berczi a dombszögi kaszinóban.

- Programm. -

Csihaj Kardszag!

Én is tartottam pártértekezletet. Elszalajtottam a Tyutyu vállogvetőmet Bugaczi Laczi, Duhaj Pista, meg a Lupi bácsi házához, hogy szedelőzködjenek, gyüvést gyüjjenek, nálam össze-gyüjjenek, hogy fő ne süjjenek.

Mer van állapot!

Választunk megest.

Lupi bácsi eenökölt és főszólitott, hogy fejtsem ki a prográmot.

»Urajim!« mondok ékessen,- »es még egy választói küszöb határának korszakán állunk, a midőn a haza ránk teként, hogy mögmöntsük! (Helyes.) Mer, urajim, csak az igazánda független állásu honpolgárok kebelén nyughatik bizonyosságban az éldes haza! (Éljen!) Antul is inkább, mert az hú szittyá magyarnak széles elejü, dús keblezetü szügye vagyon, akin ehen el nem vesz össejink szent földgye, mer akar az vérünkkel is tápláljuk, mint pelikány az ides anyját. (Elérzékenyedés.) Ha pedig az ehességtül el talál aludni rajta, ne vonjuk meg tülle a gyermeki szeretet emlöjit. Bár megeshetik, hogy nemsokára vér se lészen mán kebelünkbe, mivel hogy azt onnat mind kiszopta jaz kaurrmány! (Viharos tetszés.) Fő feladásunk tehát az én közvélekedésem szerént az, hogy minden honfi enenmagát táplálja, hogy az honnak legyen a mibül egyen. (Élénk helyeslés.) Mán most urajim, mi származik ebbül? Azon természetes és politikai szüksig, hogy ezen főfogásnak mentül több hiveket szerevén, országos pártta zömétömörögömbörödjünk. (Öljön!) Mentül inkább gondoskodik minden leginy magáru, antul bővebben gondoskodik az honyházárul. Mig a többi pártok megeszik az országot, meg az ország főfalja az pártokat' akit ük ugy hilnak, hogy »bekeblezés« - eddég mink éltetve magunkat, éltetjük a hazát; mink öszünk iszunk, a haza meg jóllakik. (Helyeslés és taps.)

Köll-e ennél különb program? (Igaz!) De, hogy ezen nömös czéltáblánkat elirhessük, gondoskodnunk köll az eszközökrül. Mint az érzés szivejinkbe, oan drága legyen mindegyikünk voksa! Aki áldozni tud a hazájér, az tunni fogja, hun szerezheti meg a támogatást. Az igazi honyszerelem fölötté jáll az pártoknak! Ha p. aszongya neköm Tisza Kálmány: ez a Mokán Bertalany, ez a Gönczöly Farkas, ez a Duhaj Istvány, ez a Bugaczi László ér az ügynek fejenkint ezer flórest, akkor nem vagyok tán sehonnaji jordán nimet, hogy igazat ne adjak nekije. De ha tanálkozik melegebb kezü férfinu, a ki még egy ezerrel rádufláz: nem vagyok tán putribéli more, a kinek az a hite, a ki tormot lát maga jelött: hogy főre ádozzam magamat! Mer mér köttene többet, ha forróbban nem imádná a hazát? Igaz-e? (Igaz!) Az ien magosabb szempontbúl tekintve az ország sorát: nem nízem én, dufla okulát hord-é, vagy csak az öveg félszeme előtt tartja-é a haza boldogságát. Csak fölfegyverezett pislontása legyen és jól tudjon imádkozni. Vagy ha ugy esnék, hogy a béllt szöme ellenire se látna tisztán környülállások mivoltába és hanná kopni a mijénket: ott száradjon bennük a hazafiságuk csüvestül. Ha nem köll támogatott támogató, van ingadozó párt az hazában hálá a magyarok istenének, ahol szegődünk. (Helyeslés.) Szükségesnek tartottam urajim, ezen vállságos választási események és bukományok föntvázolt küszöbéről szóllanom önökhöl azon tántorithatatlan hajlandóság-gal, a kivel az honért áldozó férfinak eránt viseltetünk. Élünk!«

(Viharos éljen! A szónokot fölkapják és vállon az asztal körül hordozzák. A független nyilatkozat nyomattatását és a különféle táborokba elküldését elnök elrendelvén, mindegyikünk széjjel oszlott.)

Nem akarok dicsekennyi, de a beszídnek nagy volt a hatása. A szellöm is, mintha érzette volna a gazdája diadalját, oan magasra emelte a farokját, mint a zászló nyele. Teszek is rá dögöm, mondok, hogy haza érve, ott találom a pesti spileráj-csinyállónak az öreg levelit, akibé lobogó-mustra, tollumustra, meg ekkis piz-mustra is vót.

Hogy egymagába rám ne savanyodjon, pajtást köll kerittenem melléje. El is menek oda, a hun szaporodik. Csóri Muki az utamba jakadt. Azt kérdezte ja füstös, kinek muzsikáljon? Nyomod a száraz fádót! mondok vidámon, mit tudok én bele? Jaj ki ne tunná, ha nem a nasságos ur, vigyorgott a fárahó. Pedig jó hejön kereskedett az a juhbélnyomorítottó. Hanem megböcsüld a fajtádót, mondok, el ne tányérozd magad, mint a pesti vírsiged, hanem a mikor cselekszöl, rám nizz, oszt' allesz az igazság, akit én diktállok. Már most akaszd a zápfogad alá azt a zengő sulykot és riszáljad ezt az új kortesnotát, hogy:

Az az igaz magyar honfi,
A ki nem csak piros vért
Hanem a drága honért
Apró pizt is tud kiontni,
Igaz a!

Kényössen lipködtem a kaszinó fele s hogy betettem a lábam, eerikkantottam magam.

Ha' szölljék hát az a csöndes!

II.

Aszongyah!

Csapra verjük mán a cselédbort! Oan ital az, akivel az uri bögy ellakott. Köpibe termett, ujjal sutulták, szalvétán szürték - iszod! Vállasztónak nagyon jó. Érti is módját az a jordány einslóg-professor. Hogy az izit parfémmal elvegye belejereszti a két napos esőt.

Aszongya a felesége, az a libaszalonnán hízott Czili:

- Jaj nagyságos ifijur, rossz északája vót az uramnak.

- No no, mondok - tán a kezire ütött az ifiasszony?

- Nem én! Jaj dehogy! már mér ütnék a kezire? Hanem mindétig csak forgolódt - nem birt elaludni. Hát mit gondol az ifiúr, mi bántotta azt a gyönyörű okos embert?

- Mégis csak kutyabaja vót annak, mondok s a tenyeremet odaajtettem a tilalmasba.

- Nem tetszett kitalálni. Más bántotta a Dávidlebens. Mikor javába elaltatnám a Lottikámat, aszongya nekem, hogy: Czili te: No mi köll? felelek vissza. Nem köll semmi, feleli ő, de egy gondolatól nem tudok aludni! Már mér ne tudnál, Dávidkám? mondom én. Mi bánt? - Az bánt, mondja az uram, hogy abba a borba, akit duflán fölirtam, nem önthettem bele vizet! Hát nem arany ember?

- Az a, olvasztanék ólmot a fülibe, mondom én enyelegve, mer jó barátságba vagyok vélek, hogy a parádés szobájukba bejeresztenek nimelykor, ha jakad ekkís kompánia.

Most azon tünődik: lépjek-e föl, ne lépjek-e?

Bugaczi Laczi aszongya, nem jó blatt jár az igaz magyar politikára. Lupi bácsi meg biztat: ijjen hazafi, mint én csak kivel nem szorulhat!

Hasze csak kijereszteném az én ékesszóllásom karikássát, nem egy pördületre vónék meg?

Az egyik jobboldali csahos nállam járt s öntötte belém a szót. Hátha annak a rézfeszületet sikálló egész pártodnak a szent dikcijonárijomát hullajtod belém, meghallom-é? Tülem mellett gyalogut. Abrincs!

Osztán a lelkem idvességiül került, a házat emlegette.

- Mán ki légyön az én hazám, mondok neki, azt tudom; de hogy az ur micsoda fösső vármegyeiből pottyant ide, abban tudatlan vagyok, mondok neki és úgy kidülyesztettem a mellyemet, hogy azt hitte, megindult a hegy.

Aszonta jerre, hogy ne szeleskedjek?

- Micsa? - Ne szeleskedjek? Esse kutya! Hát ha ez az esztergomi bazsilikába beledagadt, szent fán simorgó primásod vallatja a vedlett bibliáját: komollabb-é? Elugorj innéd, te görhébe ójtott parupnyi-szár, mer úgy nálad legyintek, hogy a pöttyöndi zsidó kilorgós 20 flóresért még csak meg se níz!

Nömös méltatlankodással mondtam ezt oda neki, amire meg is ihászodott, mer mintha csak a papyának gyuvont vóna, úgy beszélte bele a markomba, a hiszekegyet. Én meg megadtam neki az abszolutórijumot.

Válasszanak el török pápának vagy zsidó püspöknek. Mit én bánom?

Kiki a maga szája ize szerént szógálja a hazáját.

Olyik beszél, olyik tesz.

Én teszek.

Ha szóllják hát az a csöndes!

Suttyomberki Dárus számadó beszéde.

- 1875-ben. -

Tisztelt választók!

Midőn a jelen országgyűlés befejeztével önök elé lépek, hogy számot adhassak ugy magamtartásáról, mind a hongyülés eseményeiről, - a teljesített kötelesség érzetével jelenek meg színök előtt.

Különböző vádak és gyanúsításokat emeltek ellenem roszakaróim önök körében, melyekre férfiasságom tiltotta eddig válaszolnom.

Legelső és legélesebb gyanúsítás az, mintha én az országgyűlési tárgyalásokban igen kevés részt és nagyobb részt távol maradtam volna.

E vádat vissza kell utasítanom.

A lefolyt országgyűlés a legzavargósabbak közé tartozott, s ha én kellő objectivitásomat megőrizendő, koronkint elhagytam a fővárost, hogy mint szemlélő kísérjem az eseményeket: érdelemek-é kárhozzatást?

Többet mondok.

Aki részt vett a politikai küzdelmekben, kevés kivétellel sok ellenmondásba keveredett. A helyzet folyton változott, a pártok változtak a helyzettel, s egyének magatartása a pártokéval. Csupa következetlenség. Ez ma megszavazta azt, a mit tegnap ellenezett; amaz ellenezte azt, amire tegnap szavazatát adta.

Csak én voltam következetes.

Igenis uraim!

Távol maradtam sokszor, hogy ne kelljen szavaznom, s megőrizhessem politikai jellemem correctségét.

T. választók! Oly tisztán jelenek meg színök előtt, mint a hogy eltávoztam s ha nevem gyakran fordul elő a »nemszavazók« vagy »távollevők« közt, önök méltányolni fogják indokaimat.

Ami a lefolyt országgyűlést illeti, az - kereken és őszintén kijelentve - megelőzi a következőt. Nem használok szépítgetést, hanem annyit mondhatok, hogy előkészítette azon eseményeket, melyeknek küszöbén állunk. Meddő volt-e, vagy eredménydús? - azt önök belátására bízom.

Szóljon a történelem!

Clio el fogja dönteni.

Én nem akarok elítélni senkit és semmit, mert az események ily közvetlen közelében a legélesebb szem is csalódhatik.

Fontos eseményei közül legfontosabb a létrejött fusio, a nagy pártok egyesülése, melyet osztatlan örömmel fogadott az egész ország. E fusio alapján állok én is, függetlenül bár, de utógondolat nélkül támogatva a mindenkori kormányt, s csupán annyit tartva fenn magamnak, hogy tettei eszméimmel találkozzanak.

A magyar státus-idea nagy problémájának megoldása peremptorice követelte a dilateráló erőknek az intransigáló factorok elleni consolidatióját, miből a fusio statusquója mint signequanon szinte természeti correctivum képen difinálható.

Reményilem t. választók, hogy e szavakból világosan megértette mindegyikük azt, hogy mi a fusió s valamint azt is: miért kellett a fusió s végül, hogy mi lesz a fusiónak eredménye.

Röviden abba foglalható össze a remélhető eredmény, hogy könnyebben és simábban fogjuk a függőben levő kérdéseket megoldani. E kérdések feladatok. Mondhatnám tehát e feladatokat, azaz a jövőben ránk várakozó függőben levő feladatokat. Valamennyi függő feladat közt legfüggőbbek függő adósságainak, mert rajtuk függünk, jobban mondva, tőlünk függ jövőnk sokáig - függeni nem akarunk.

Kapcsolatosan jár ezzel a vámszövetség bankkérdés vasuti terhek könnyebbitése és egyéb finansziális kérdések, s mikénti megfejtésük miképiségében található megboldogulhatásunk előfeltételeinek összege.

Legyenek tehát t. választók meggyőződve, hogy a mily tárgyilagossággal és melegséggel képviseltem érdekeiket a multban, ép oly buzgalommal fognám képviselni ezentúl is. A megváltozott helyzetek és pártállások semminemű befolyással nem volnának rám.

Lépjenek tehát a szavazó urna elé s adja be kiki szavazatát legjobb hite és meggyőződése szerint.

Jéan d'Asbóth választó beszéde a bácsalmásiakhoz.

I.

Messieurs et Mesdames! Az az tisztelt választók, és t. választók választottjai! Az országos árviz, mely jelenleg mindent elönt, tulajdonképen nem az esőkből, hanem inkább azon országos választóvízből származik, melyet Tisza Kálmán a magyar ember nyakába öntött. E választóvízből, mint szerény infusorium tűnik föl most kegyetek előtt. Szerény vagyok de büszke, (Coriolani attitüde-del és hanggal.) Csekélységemet a sors nagy actióra szólítja a kormány ellen. Jeanne d'Arc Jean d'Asbóth! (Orleansi szüz ihlettel.) Hivatást, missiót érzek, mint dicső elődöm az angolok, úgy én a szabadelvűek ellen harcolni. Higyjék el t. választók, naponként három szabadelvű sem elégitené ki gondviseléses étvágyamat. Valami titkos szózat azt korogja bennem, hogy ha a t. kerület engem küldene az országgyűlésbe, én volnék a szabadelvűek Lützowja. (Kibontja vörös zászlaját, melyen egy szabadelvű halálfő, két szabadelvű csonton pihen.) Sans quartier! Jogalmam nem ad nekik szabad lakást! Hogy azonban t. választóim elveimet is ösmerhessék, bátor leszek előttük lerajzolni a szabadelvű embernek typusát. A szabadelvű ember először is uzsorás. Nézzenek körül hol vannak kitüzve a szabadelvű zászlók? Az uzsorások lakásain, mert a szabadelvű párt fenn akarja tartani az uzsorát²) mi meg azt akarjuk, hogy az uzsorások kénytelenek legyenek minden pénzüket egy garas kamat nélkül a konzervatív pártnak kölcsön adni. (Viharos éljen!) Milyen ember az uzsorás? Vöröshaju, pupos, sánta, alamuszi, bénakezü teremtsnek festik a képeken. Ilyen az uzsorás s ilyen tehát a szabadelvű ember is, mivel a szabadelvű párt, mint mondám csupa uzsorásokból áll. Ki kíván tehát a szabadelvű párthoz tartozni, ki kíván vöröshaju, pupos, sánta, alamuszi és bénakezü lenni? Remélem senki s remélem, hogy önök közül mindenki borzadva utasítja vissza az eszmét oly párthoz állani, melynek első kelléke, hogy az ember Quasimodóvá legyen. Menynyivel szebb a konzervatív ember! Daliás, feketebajszu, elegans monoklit viselő, barkós - olyan mint én - és bőkezü, gavallér ember. A konzervatív ember palotában lakik és loyaltását azzal bizonyítja, hogy császarmadarat eszik. Felesége szép,

² Szórul szóra.

gyermekei detto. S ha ebben az életben kimulatta magát, a túlvilágra külön ajánló levelet kap. Kinek ne volna kedve ily párthoz tartozni? Kinek ne volna kedve Sennyey báró lobogója alá szegődni? Ki nem akar daliás lenni, palotában lakni és jól lakni császár-madárral, kinek nem kell szép feleség, szép gyerek? Azt hiszem mindenkinek. (Viharos éljen.) Induljanak utánam és mind ezt elfogják érni. Almás lesz az én almás materem, mely ország gyűlési képviselővé promoteal. (Éljen!)

KORTES DALOK.

Fölkérünk követünk, hogy adass sok bort ide nékünk;
Mert ha mi nem inogunk, meglehet ingadozunk.
Halld mit mond a sorites - ah a sarokba szorit ez -
Hogy ha *mi* ingadozunk: bukni *te* fogsz csak urunk!

Diaetalis versek.

1826-ból.

Eljött a régen várt idő valahára,
Hogy megindulván az Ország panaszára.
Fejedelmünk, Ország Gyűlését hirdetett,
Hová eljött minden, a ki tsak jöhetett.

Csupa pompa volt a Diaeta Kezdeté,
De bezeg Oremusz lesz a végezete,
Mert adozó népnek esik nagy kárára,
S hogy ha sokat esznek s isznak rovására.
Elvész Ókre, Lova, Tehene, Birkája
Nem leszen Szekere, hanem Taligája.

Sok Mágánás Ki Czifra Aranyos mentében,
Fénylet, Obligatiokat hordot a zsebében
Diaeta előtt is, - most búsul magában,
Hogy majd Úr nem leszen Ősi Vagyonában.
Sok Követ tsak azért válalt Követséget
Magára, mert abból várt jó nyerességet.
Sok követ magáról Ősi ruhát lehányt
S varratott magának czifra Zrinyi Dolmányt,
Most már Kaputrokban üti a parádét,
Nem makk Kávét iszik, hanem Csokoládét.

Nemes Magyar Ifjak Hazánk virágai
Ugyan mért lettetek Németek majmai?
Soh'se himmezétek a ti ruhátokat,
És ne áruljátok kedves Hazátokat.
Beszéljetek édes Honyi nyelveteken,
Csupán így foghattok ki a németeken.
Róma még anyai nyelvét beszélhette
Ő ditsőségével addig kérkedhete.

A magyar is addig tarhattya fel nevét
Tsak, még Honyi nyelven ditséri Istenét!
Későn lesz már akkor járni Processiót,
Mikor majd bömbölönk *gut morgent s agyiót!*

Ki a vivát?

- 1860. -

»Kiviritott a tulipán!«
Ezt éneklik már ezután.
Ha éneklik, meg is mondják:
Hadd tudja meg ország világ:
Hogy ki a vivát?

A ki magát el nem hagyta
Sem kis bajba', sem a nagyba',
A ki túrt, sirt, remélt velünk
Jóban roszban édes felünk;
Az legyen vivát!

Ki lelkét nem tagadta meg.
Sem a sorsnak, sem embernek;
A ki köpenyt nem forgatott;
Mindig nyílt arcot mutatott;
Az legyen vivát!

A ki helyén meg tud állni;
Ki tud emelt fővel járni;
Kinek nyaka még nem görbe:
Nincsen szokva cifra örvbe;
Az legyen vivát!

Kinél a tanács nem drága;
S tenni is van bátorsága;
Ki eszét kölcsön nem kérte;
De szivét sem adta bérbe:
Az legyen vivát!

Ki urához, nemzetéhez
Törhetlen szerelmet érez;
Érte vagyont fáradságot,
S ha kell éltet is fölládoz:
Az legyen vivát!

A kinek alkotó jobbja
Ujra építeni fogja
Dicsőséges alkotmányunk
Koszorút mi annak hányunk;
Az legyen vivát!

1860.

Nem is tehén, ha nem fejős,
Nem kormány, ha nem felelős,
Kicsi zsömlye, kövér pék -
Éljen hát a *negyvenhét*.

Kiviritott már az öröm...
Minden megye legyen külön,
A hány zsömlye, annyi pék -
Éljen hát a *negyvenhét*.

A parlament végez hamar,
Nem szokott ehez a magyar,
Fölirat kell s semmi vég -
Éljen hát a *negyvenhét*.

Az jó, minél hosszabb az ut,
Rosz találmány az a vasut;
Már én csak szekeren mék -
Éljen hát a *negyvenhét*.

Minden menjen át tiz kezen, -
Minek tenni egyenesen?
Buda nem ért erre még -
Éljen hát a *negyvenhét*.

Jobb az a mi Bécsben készül
Hú fiaknak osztályrészül -
Metélt tészta gyermekpép -
Éljen hát a *negyvenhét*.

A szózat.

- 1869. -

Jobb pártnak rendületlenül
Légy hive gyászmagyar!
Bölcsed itt, majdan *zsirod* is,
S a »fátyol«, mely *takar*!

Te kivüled itt senkinek
Nincsen számára hely,
Alkotmány: provisorium:
Ott élned, hallnod kell.

Ez a föld, melyen annyszor
Apáid bora folyt,
Hol minden restoráczió
Egy ezrest elpakolt.

Itt küzdenek borért a hős
Kortések hadai,
Itt törtek össze poharat
Tyukodnak botjai.

Ittasság! Itten hordozák
Sáros zászlóidat,
S elhulltanak legjobbaink
Hosszu asztal alatt.

És annyi köpenyforgatás
S színváltozás után
Ha senki meg nem élhet is
Mink élünk a hazán.

S *népek hazája*, egységes
Osztrák birodalom
Husz évi hizelgés kiált
»Tányérod hadd nyalom!«

Az nem lehet, hogy annyi toll
Hiába annyit irt,
Hogy stempli, accis és trafik.
Ne légyen approbirt.

Az nem lehet, hogy ispán, pap,
Gróf, főtiszt, pressbűrő.
Hiába korteskedjenek, -
S hát a sok főbiró?

Még jöni kell, még jöni fog
A muszka, ki után
Vezetni egykor küldeténk,
Vezetjük újra tán.

Vagy menni fog, ha menni kell
A miniszterium,
S utána jön vagy Tiszapárt,
Vagy provizorium!

Már így is, úgy is penziót
Nekünk adni muszáj.
Bár kigyót, békát kiabál
Ránk sok nagy torku száj.

Légy hive rendületlenül
A jobbnak gyászmagyar!
Ez osztja most a hivatalt
S nyugdíjba ez, takar.

Rajtad kívül itt senkinek
Nincsen számára hely,
Légy nagy számár, vagy kis számár
Hivatalt kapnod kell.

A köbölkuti választás

vagy:

Hogyan maradt ki báró Bácsi a hóból.

Hires ember báró Bácsi
Esztergom megyében,
Véle esett meg az eset,
Még pedig nem régen.

Szemben áll a szabadelvű
S a szélbali tábor -
Kettő abból, egy emebből,
Mint akár csak máshol.

Nossza rajta, - szól az elnök -
Tessék hát ajánlni,
Félóráig várok rája,
Legyen az akárki.

Báró Bácsi megsokalja
Mért nem kezdik már meg?
Nyomban kérni az elnököt
Harmincz lépcsőt mász meg.

»Elnök uram, négy kerület
Választ épen engem
Illő, hogy hát seregem itt
Legyen első renden.«

»Méltóságos báró Bácsi,
Nincs is még ajánlva,
Tessék itt az ajánlatot
Beadni írásba.«

Igy felel az elnök hamar,
S lezammog a Bácsi, -
Ir gyorsan egy ajánlatot
S megint ott van már ni!

»Méltóságos báró Bácsi
Nem így kell ajánlni, -
Maga magát hogy ajánlná? -
Tudja ezt akárki.

Irja alá tiz választó
Adja aztán úgy be«, -
Szól az elnök és a báró
Nagy dühösen megy le.

Összefogja tiz emberét
És aláíratja,
Beporozzák szépen lassan -
Készen van már így la!..

Megy föl véle báró Bácsi
És oda is vágja, -
Az elnök az órára néz...
Bácsi száját tátja...

»Tiz percczel mult a fél óra
Nem lehet ajánlni« -
Szól az elnök a paragrafust
Kezd már is czitálni.

Hülve hallják a szélbalok
Hogyan járt a Bácsi -
Szídják apját, szentjét annak,
A ki tette, bár ki.

Hordóra áll a szép báró
Hogy azt elbeszélje,
Mint ki firundevanczigolták
Minek ez a vége:

»Minthogy ez a szabadelvű
Az én elvem vallja, -
Azt mondom hát fiaim, hogy
Szavazzatok arra!«

Igy maradt ki szegény báró
Itt e hóból, mint a...
Oly dühös lett, hogy a mérgét
Már csak alig bírta.

No de se baj - van még három
Tágas kerületje,
De ha majd e három is ugy
Fordul majd bukfenczre! -

Választási kép Eperjesről.

Megy lomha sorokban a bocskorosok
Bárgyu sokasága Eperjestt.
Négy barna fiu (ugyanannyi cigány)
Huz dalt nekik, de keservest.
Nyolcz óra. Te sok lobogó! na virits.
És hangzik: »Liljen a Bújanovics.«

Hátul katonák szuronyára süt a
Nap, fénylik a rettenetes szer.
Mig rája a sok lobogóju paraszt
Néz, néz kidüledte szemekkel,
Ám mondja a kortes: »One! na ta krics.«
És hangzik: »Liljen a Bújanovics.«

És ime kilenczre negyed vala már
S csak Bújanovics neve hallszik.
Dugj bár a füledbe dudát vagy izét...
Másféle nevet soh'se hallsz itt.
Mig végre kiáltja egy hang: »Ne vonits,
Iljen a Pothorányí, ne Bújanovics.« -

Nem kell Podhorányinak: éljen e szó
*Andrássy a Szent*³ fogatik meg;
Itt hozzuk ime - a kik ölbe kapák,
Mondják - tetemes követünket.«
S mond Péchy az elnök: »Ize«, ne vonits,
Egyhangulag él már Bujanovics.« -

Elkéstek egy minutával - az ám -
Már félt a kilenczre ütötte.
A tiz daliába a rosz guta tán
Mérgeben e szóra nem ütne.
Intelligentia bár az a tiz,
Az hangzik: »Liljen a Bujánovics.«

³ A jámbor anapestusi zöngésü lant *Szentandrásst* csak így tudta kiejteni.

Igy ment vala végbe, így ám Presován
A képviselői toborzás
S mert így vala ez, zokon azt ne vegyük,
Hogy versem ily iszonyu *tormás*.
Méltó dalolászni az ily esetet
Bár Sennyey rája marokba nevet.
Mert végre kisült mire Bujanovics
Ezelőtt a hitét ki nem adta
Tudniillik az a különös valami,
Hogy ő deli Sennyey fajta,
Éljen no, kikiáltom én magam is
A sárosi tót és Bújanovics!

Követválasztáskor.

I.

Választások napja is
Eljött im a héten
Veri már a hírverő,
Kié lett az »éljen!«
Mindenik nap tíz-husztot,
Eltemet meg éltet,
M megbukik nem egy, a kit,
Bizonyosnak véltek.
Lesz lótás-futás, de nagy!
Tudom a központban,
Ha egy »több, mint bizonyos«
Mameluk lepottyán.
»Hová küldjünk mostan oh!
Nagy a seb, mit ejtél;« -
Csak a szemek szavaznak:
'Z' Árva-e vagy Erdély?

II.

Ha megbukol, hol kapsz oh írt
Sebedre, sebedre;
De hát még a
Zsebedre, zsebedre!

III.

Hogyha látod előre, hogy
Megbuksz bármely területben,
Akkor, hogy hát ne szégyelhesd, -
Lépj föl híres ember ellen.

Bármint lépsz is azonban föl,
Rágalmaztasd ellenedet:
Egy kis csöndes pletyka nélkül
A választás el se lehet.

Ha nincs pénzed s igérsz csupán
Jó hivatalt vagy legelőt;
Akkor hamar a programmal
Lépj föl öcsém, minél előbb.

De ha pénzzel akarsz győzni,
Jó későn lépj fel... mivelhogy
Az eldöntő pillanatban,
Ugy lehet, hogy pénzed elfogy.

A lapokat se feledd el,
Sürgönyöztess gyakran sokat,
Hogy hát a te követséged
»Bizonyosnál bizonyosabb«,

És ha így is még elbuknál,
Habár mindent elkövettél:
Próbáld újra... tán befogad
Valami zugában - Erdély.

IV.

Panaszkodik...

Panaszkodik most a szücs
Nem megy jól a dolga.
Kinek kéne ily melegben
Immáron a bunda.

Panaszkodik a szabó:
Nincs munkáskéz, s élczel:
Tán a szabó legény is
Mind programot férczel.

S kesereg a gombkötő:
Hogy a zsinór nem kel,
Kiszoriták attilát
Frak lebernyegekkel.

Boldog csak a korcsmáros,
Rá jó napok járnak
Választási mozgalmok
Már megindulának.

Kortes dalok.

Az alispán kalapomhoz rózsát tett,
Most is ott van, most is ott van, hogy ha még el nem veszett;
Rózsa mellett, rózsá mellett szép a piros tulipán,
Piros borral, veres borral itatott az alispán.

Huzd ki cigány, huzd ki cigány azt a nótát vidoran,
Hadd táncoljak, hadd táncoljak egyet a ki lelke van!
Tisztujítás, tisztujítás lesz ma itt a vármegyén,
Öt hat kupa, öt hat kupa veres bort megittam én.

Jó bort ivott, jó bort ivott ős apám is hajdanán,
Mikor királyt, mikor királyt választottak ős Budán,
Szegény öreg, szegény öreg! Ő már több bort nem iszik,
Bort ide hát, bort ide hát, hadd iszom én reggelig!

II.

Bődi rénél van a Csó-tó,
Abban uszik tarka zászló,
Öt pecsovics halászatja,
Örül, hogy azt kifoghatja,

Száradni a falhoz teszik,
Hej de rongyos, már nem merik
Főispán elébe vinni,
A lucskossal tisztelkedni.

Hogy ezt hallja Szabó László,
Hogy oda a tarka zászló;
Bánatjában hová legyen?
Szaladgál, hogy panaszt tegyen.

De nem talál vigasztalást,
A zászló csak rongyos folyvást.
Hej zászló! Mondtam több izbe':
Szétáztat még a tó vize!

Babarczi.

Már siess hazádba vissza vert seregem,
Nékem ez a Kubinszki párt győzhetetlen;
Rettenetes e pártnak vaskemény karja,
Csekély népem összetöri, arcját marja.

Eddig nevem, beszédem volt hódoltató,
A gyűlésben szónok voltam nagyraható,
Magam valék tisztségeket osztogató,
Törvény mester, a megyében utmutató.

Már siess hazádba vissza vert seregem,
Nékem ez a Kubinszki párt győzhetetlen,
Rettenetes e pártnak vaskemény karja,
Csekély népem összetöri arczát marja.

Hú vezérim, hajcsárain mind sebesek
Megöklözték a Kubinszki erős kezek.
Bár ide se jöttem von Budáról soha,
A szerencsém nem lett volna ily mostoha.

De jaj mi fordulás történt balsorsomon,
Szégyen esett pecsovics kis táboromon,
Mi az a mit haza tudok vinni nőmnek?
Elleneim erős szívük, mindig győznek.

Mert Földváry, Csongrád megye főispánja,
Nemes szívű, nagy hazafi, nincs hiánya.
Hol Földváry a főispán: ott nincs ármány,
Nem talál helyt nagy lelkenél a koholmány.

Most már látom nincsen székem a megyében,
Csak Vidovics, Szabó László tart keblében;
Nincs személyem, becsületem már Csongrádba',
Kérlek ipam, végy magadhoz Soroksárba!

Fővárosi kortesdal.

Háromszinű zászló, nemzeti,
Nem is magyar, ki nem szereti;
Magyar zászlón szép az ezüst rojt
De hát ha még ilyen nevet hord.

Föl magasra zászlónk nyelével,
Föl magasra *Kemény* nevével,
A neve is elég, olvassák:
Alkotmány az, törvény, szabadság.

Csodálatos nálunk az égbolt,
Egyszerre van rajta nap és hold.
Deákunk van napnak teremve.
Virrasztó hold *Kemény* mellette!

Győr-Szent-Márton.

Szent Mártonban a jobb oldal,
Összegyűlt, de nem jót forral,
Már itathat széltibe:
Beláttunk a *Bélibe*.

Zemplénmegyei.

Hunczut madár a keselyü,
Ez az élet de keserü.
Mikor lesz már mennyei?
Éljen báró Sennyey.

Árok partján legel hét kos,
A jó asszony takarékos.
Háza tiszta, mennyei -
Éljen báró Sennyey.

Bácskai.

Vonatkozással arra, hogy a Szemző képviselők csak az országgyűlés megnyitásán és bezárásán szoktak jelen lenni.)

Szemző János Zomborba
Befordult az árokba;
Ha mint követ, *itt* volna
Nem fordul az árokba.

Veszprémmegyei.

Még azt kérdi Bakony népe:
Ányos legyen-e a képe?
Szája ferde, bajsza fél,
Ilyen ember itt nem kél.

Egy felső megyéből.

Előbb voltál vonó-huzó
Aztán lettél huzó-vonó.
Nem kellesz, mint huzó-vonó;
Legyél ismét vonó-huzó.

Előbb voltál jobb oldalon,
Aztán lettél jobb a balon;
Aztán bal a jobb oldalon,
Szélső jobb a szélső balon.

Jobbról balra, balról jobbra
Tánczolsz, forogsz *czigány* módra,
Nem is kellesz sem a balnak,
Sem a jobbnak, mind itt hagynak.

Bachnak voltál hős huszárja,
Schmerlingnek kedves komája;
Ne izélj hát itt hiába,
Eredj Bach után Rómába.

Megbuktál, mint vonó-huzó,
Megbuktál, mint adónyuzó,
Megbuzdulsz most, mint huzó-vonó
Hogy vitt volna el a manó. -

Debreczenben.

Zavaros a Tisza vize nem tiszta
Tisza Kálmán vékony, mint a giliszta.
Még azt mondják, hogy nagy ember a Ghyczy.
Pedig bizony yczy-pyczy-ryczyczy.

Esztergomban.

Jár a hire, az a nesze:
Követ akar lenni *Besze*.
Jobb ha bizony hallgat Besze,
Nincs már neki hozzá esze!

Kaposvári nóta.

1872-ben.

Nem tudom én, mit akarhat Kaposvár,
A jelölt szám féltuczatra megy ott már;
Jelöltjeid közül édes Kaposvár,
Azt látom én, hogy egyik se kapos már!

Uj népdalok.

I.

Szép a torony, ha fényes
Kerületem de kényes,
Beszélhetek ide kint
Rám se igen hederint.

Ez az utca sikra fagyott
Kerülem cserbe hagyott,
Mind hiába szólok, kérem
Elszerették hárman, négyen.

Hanem azért porobálok,
Ötödiknek oda állok,
Sárga répa petrezselem:
Ez aztán a veszedelem.

II.

Egyedem, begyedem
Tenger táncz.
Beöthy Ákos
Mit kívánsz?
Nem kívánok
Én egyebet
Csak egy olcsó
Kerületet!

III.

Az országban végig, végig, végig
A jelöltek jó világuk élük,
Némely város kettőt-hármat magasztal
Hej az enyém engemet se marasztal!

Fáj a szívem, fáj az egész testem
Két szék között a pad alá estem,
Már bizony csak ez a büntetése
Kinek annyi felé fog a kése.

IV.

Kerek az én kerülem
De hiába kerülgetem,
Földvetés közt keskeny az ut
Én is csak úgy kapok, ha jut.

V.

Elszakadt a gyékény kötél,
Nem léptetem föl az idén,
Összekötöm a kötelet
Föllépek még, ha csak lehet.

VI.

Hej busulok, keseredem,
Elhagyott a kerületem,
Pedig akár merre járok,
Sehol olyan kerületre nem találok.

VII.

Ugy szép a prézencz márk, ha a páros,
Szeretsz-e még engem Győr város?
Ha nem szeretsz többé igazán
Minek járatsz hát magad után?

VIII.

Bal bácsi zöld kaputjába,
Kiállott a kapujába,
Huszas, márvány a zsebébe,
Nekünk adja örömébe
Örömébe.

IX.

Ezrivel terem a fán a
Megy;
Kerületem volt nekem csak
Egy.
És oh ez az egy bizony nem
Sok.
Gyanítottam, hogy elcsapni
Fog.
Furcsa isten teremtése
Ő!
Merre kérte vasut arra
Jő.
Törvényszék is az ölébe
Tér.
S ime mégis elcsapás a
Bér.

X.

Jó kerület a budai
Kapós ott a Liptay
Ne érts félre nem a báró
Hanem a liptai turó.

VÁLASZTÁSI EPIGRAMMÁK ÉS ELEGIÁK

Nem »ki«, de »mit.« (Tudniillik bort-e
vagy pálinkát?) Ez most az igazság jelszava.

Választási Epigrammák.

Egy kortesvezérre.

Félre ma tű, olló, ma reám magasabb hivatás vár:
Kortes főnökké tettek a pártfeleim.
A kinek én varrok diszöltönyt, érdemes arra
Hogy korteskedjem *czérnaszakadtig* azért.

Egy szavazat.

Mit látnak szemeim fetrengni az utcza sarában?
Embernek tartám; s im pedig *egy szavazat*.

Egy gazdag képviselőre, kinek formahiba miatt új választás rendeltetett el.

Bébizonyították, hogy *jóltévője* a népnek: -
Monda a ház: da capo! újra tegyen vele jót.

Egy képviselőnek, ki csak azt tette, mit sokan mások, de nem - titokban.

Égi parancs van tiz: tizenegyedik ámde *ezentúl*:
»Bármit tégy: de magad rajta kaptatni ne hagyj.«

Pater ante filium.

Honatya lett X. ur, bár még csak gyermeki korban,
Kétséges lessz-é *honfi*? ha aggkora jó.

X. képviselő albumába.

Büszke önérzettel megyen ő fel a szép Budapestre,
»Pater patriae sum!« Most a hon atyja vagyok!
Igy szóló ő, de tulajdonkép csak munkakerülő,
S ugy szereti a hazát, mint Sanyikánk a vizet.
Főleg az országház nyugalomba lehet - no de pardon!
Mert hiszen elmegy oda, hogy ha a gaget fizetik...
Bánja is »ő nagysága« hazánk sokféle csapásit,
Czime legyen csak, s pénz, néki a többi pomád. -
Mily nagy volt a tusa, a midőn e polczra emelték.

Bezzeg most követ ő, ám de leányt követő.
Véssed az elmédbe, aki így szolgál a közügynek,
Az nem képviselő, képmutató csak is az. -

Apa és fiu.

Arról atyám ki tehet, ha szivem balpártra huz engem;
- Ki' stekerem nyakadat. - Oh! apa balra tekerd!

X. képviselő epithaphiuma.

Zajt érdemelt, mert költött,
Bukást, mert itatott.

Bánó Miklós.

Mikor képviselő lettél,
Voltál csupán Bánó,
Majd pártodról elröppentél
Mert levél bünbánó.

Vala neked Nyiregyháza
Minden jót kívánó,
De hogy követnek választott
Most már *szánó bánó*.

Bars vármegye.

*Polyád*ban nyugoszol kis Bors-szem vármegye mondják
Hogy ha elhagy polyád, akkor lész igazi gyermek.
Szép hegedű szóval állatgál téged az ispány;
Szüllődnek meddő emlőjén vékony a kosztod.
Farkasfogra került az igazság, e kicsi bárány,
Hogy ha szökik ne csodáld a *bitóra* jut igyenesen az.
Rosz természet volt az idén Barsvármegye hidd el,
Konkoly lett még a tisztabuzád is - arasd.

Paczolay Jánosnak.

Ha beteg az »öreg«, akkor ragyog napod:
Átugrasz egyszerre két vagy három padot,
S betöltöd a helyét. Köszönet oh János,
Mert hát Deák helye nem lehet hiányos;
Ha pedig felüdül, visszavonulsz. Tehát
Te vagy oh János a - megfordított Deák.

Hoffmann Pálnak.

Hogyha szerét teheted tengerként áradazol, bár
Hoffmann - mismásból négy csepp is untig elég.

Kézsmárkinak.

Jól teszed, hogy hallgatsz; mert ha szólsz Kés márki
Az ember zsebében nyilik a kés már ki.

Ányos István.

A ház jóllétét zavarók gyakran az Anyósok,
Országházba ha megy, ott atya légy, ne anyós.

Beteg Kelemen.

Sok bajban sinlődvé hazánk, nyög, várva javulást,
A ki beteg maga is, orvosa hogy lehet az?

Csiky Sándor.

Csiky Sanyit te ne bánts, hogy iszik legalább a hazáért:
Hány ezer él köztünk, a ki se tesz, se iszik!

Forgács Antal.

Nógrád! szálfá helyett, mely tartós oszlopot adna,
Egy piczi forgáccsal támogatod a hazát.

Gorove István.

Pesten vesztve csatát, nemvolt hova árva fejed hajtsd
S fölkarolá ügyedet egy rokon: Árvamegye!

Ivánkák.

Imre ha balra szavaz, Zsigmond a jobbra törekszik,
Sem mire a kettő így redukálja magát.

Madarászok.

Egymaga nem fogván madarat, ketten madarásznak,
Ámde az »Oh népet« lépre keríteni nehéz.

Egy bukott jelölt siralmi.

Én is voltam jelölt... szt!
Magas hangból kezdettem,
Értem sem a gólya költött
Volt még egy kis hitelem.
Négy kézláb,
S vagyok mégis, mint sokan nem
Ép - kézláb.

Ha nem osztja Rajner Pali
Azt a sok pénzt kényeként,
Bejuthattam volna én is
Festetich és Cséryként.
De hát vitték annyifelé,
Mint a szél,
Nem - mondották - ne ajánló
Nagy levél.

És programom sem hiányzott,
»Deform« volt a jelszava,
Bennem a hú kormány pártnak
Elveszett egy votuma.
Ki tudja, ha e szavazat
El nem vész...?
Eh! feledjük, ostobaság
Az egész.

Szenvedéllyel kezdtem volna
Dictiókat tartani....
Igazgató tanácsosság,
Concessió - vasuti...
Megtöltenék gutaütött
Zsebemet,
Ez vón' aztán mulatságos
Egyszeregy.

Kurizálnék a buffetben
Szép szőkéknek délelőtt
Casinóban a Zsigával
Mi lennének zászlóvivők.
Osztanók a kártyát, tudni -
Illik a...
De a máról szólni sem po-
Litika.

»Neue-Welt«-ben a hogy szokták,
Vezetném az ügyeket,
Nem esnék oly összejövés,
Hogy ne vinnék szerepet;
Nem esnék azt minden ember
Hiheti -
Olyatén bál, sem országos,
Sem heti.

Szóval oly sokat tehetnék,
S mind e sok most füstbe ment,
Nyakamon a korcsma s kávé
Kontó egész regiment.
No de talán a »Közlöny«-ben
Legelő
Kijövök még én mint tanfel-
Ügyelő!

Egy holta után szavazott érsek-ujvári választó tisztelgése a megválasztott képviselőnél.

Nagyságos jó uram tisztölöm alássan.
Csak azért jöttem, hogy még egyszer meglássam:
Én is ott voltam a hirös választásban,
Bár nem e világban lakván, hanem másban.

Mert hogy foglalóul kapék egy forintot,
A mely nagyságodnak elzálogosított,
Harmadnap az halál fejemre koppintott,
Mondván »gyere« neked már több dolgot nincs ott!

Én hát csak megnyugvám abban, hogy meghalék,
De mint a kortes ur fülibe ez hallék,
Káromkodott szörnyen, azt mondván, hogy csalék,
Meghaltam előle, ez neki nem elég.

Lajstromába vagyok írva; hát kell mennem,
Parolás votumot uraknál letennem,
Lesz ott mindenféle ital és ételnem,
Azt nekem végig kell szintén innom, ennem.

Mit volt mit tenni? hát ha úgy parancsolták;
Holtan is elmentem, az embert csak tolták,
Hallgattam, mikor a nevem kiáltották,
Rámondtam, ki éljen? S ők beassentálták.

Azután, hogy holtan ily jól megfeleltem,
Pörköltet bográcsból többivel megettem,
Borbul is az illő portiót kivettem,
Végre napidijat is benn nem feledtem.

Az ég az ilyen jó nagy urat megáldja,
Ki a szegényt nem csak *élve* megraktálja,
De még *holta után is* hiven dajkálja,
Sohase is fogyjon ki az ő táskája!

Tallérossy Zebulon a választóihoz.

Mentét, ködmönt, lajblit, újjat
Kibe magad bele bújjad; -
Szípi nemzeti nótát újjat,
Kit, amikor busulsz, fújjad:
Trafik törölő törvint újjat,
Kihez nagy örvendve nyújjad;
Huszár honvéd-vitézt újjat,
Kitül kebled lángra gyújjad
Ujjat kapja minden újjad,
Csak képviselőt ne újjat!

EZEK IS PROGRAMM BESZÉDEK.

Föllépett követnek Budaházy Pali
Dicsőssége volt de csupán egy nappali.
Jött utánna basa Jobbahágyi Ali
S Pali elpárolgott mint holmi alkali.

Egy követjelölt-programm 1861-ből.

»Követválasztó hazafiak t. cz. uraimhoz az X. X.-i kerületben.«

Tisztelettel alulirt országgyűlési követül bátorzkodnék személyesen szeretettel ajánlkozni. Szentül tartandó program gyanánt a tettes nyitra vármegyei fölírásokat kivált a megyei utasítást, ha tán nem is lehetne minden pontjaira nézve betüértelemben, de szellemében többnyire keresztül viendni kész-, képes volnék! Mi végett: politikai hitvallásomban három a jelző: hit, remény, szeretet; igenis: lelkes hitem van a magyarok Istenéhez! szíves reménységem felséges Fejedelmünkhöz!! tüzes szeretetem átaljában ugyan édes hazánk minden hitfelekezeti s nemzetiségü magyarbarát népeihez, de kivált magyar nemzetemhez!!! Eme háromságos jelszóval bizvást felelhetnék meg szentül követi tisztetnek, mint kivált képviselő is a jövő országgyűlésen sarkalatos törvényeinknek átalában élethalál kérdéseiben, annál is inkább, hogy nemzeti színekben: *fehér* a hitnek, *zöld* a reménységnek, *veres* a szeretetnek jelképe! Veres ugyan a legfelső, de mert is szentírás: hit-reménynél nagyobb a szeretet! - Bizony mondom: Szeretem hinni s reményleni, miszerint nem lennék *pusztábakiáltó*: hogy: *Éljen* a *pragmatica sanctio* szerint felségesen uralkodó Austria Ház! de szintaszerint *Éljen* szabadon és boldogul az alkotmányos magyar Haza is! *Éljen* a magyar királyi nép a magyar nemzet: de *éljen* királyi fejedelme is! *Éljen* a magyar nemzet törvényes követeléseinek teljes kielégítésére magát diplomájában kötelezendő FERENCZ JÓZSEF kegyelmes Urunk, de *éljenek* ő Császári s Apostolkirályi Felségét megkoronázandó Magyarországnak Alsó és Felső Táblájának KK. RR. *Éljen* az 1848-ik törvények értelmében az osztrák császári Ministeriumtól *független*, és egyenest Magyarországnak s koronás Királyjának *felelős Ministerium!* vagy ha inkább megtetszenék szentültartani az ősi törvényes s kegyeletes czimneveket: *Éljen* a császári birodalmi Állam-tanáctól, sőt az osztrák Ministeriumtól is az 1790-i. évi X. törvényczikk értelmében *független* Magyarország királyi kormányja! és egyedül királyi Fejedelmének sőt magyar népünk s nemzetünknek is *felelős* magyar udvari Cancellárja s királyi helytartó Tanács! *Éljen egy független s felelős* Ország Nádora, Ország Birája! Ország Primás Papja: *Éljen* Ő Felsége által az országgyűlésen kinevezendő egy Ország Kapitányja, Ország Pénztárnoka; ország Gazdája: *Éljen* a magyar *megyei* rendszer! a vármegye Municipium s Autonomia *Éljen* a cs. kir. katonaságtól *független* s a vármegyei közönségnek *felelős* Tisztikar! de *élhessen* hát a magyar nép törvényes szabadságáért s honalkotmányáért átaljába: de kivált Magyarország örökös boldogságaért s honalkotmányért átaljában: de kivált Magyarország örökös boldogságáért s közjaváért testestül lelkestül *élni*, - de ha lelkiismeretes becsülettel nem lehetne - meg is *halni* kész.

Köteles követjelölt
N. N.

Válogatott követjelölti szózatok, 1865-ből. S. I. követjelölt kitünő beszéde választóihoz.

»Azt hiszitek, hogy én a hajdani vagyok, - hogy én hópehely, hogy én bikanyál vagyok, melyet phi... el lehet fűjni egy lehelettel magunk elől? - Én egy ezer éves kőszikla vagyok! ki barlangom viharával, mint a polyvát, el fogom söpörni D-t a föld színéről, mind azokkal, akik vele tartanak. Hát mindég vakandtúrások álljanak ellent óriási halhatatlan lépéseimnek?! Mindenkit, a ki utamban áll, eltiprok, mint egy féreg cserebogarat a mezőn. Megmondom nyíltan, töletek (t. i. a választóktól) nem függ semmi, de semmi sem, tőlem függ minden és a

mindenható Istentől. Azért én, bárki lépjen még föl Nagylakon, a nagylaki járásban követjelöltül, legyen versenytársam bár Deák Ferencz, és még tiszszerte nagyobb, én föllépek, mint követséget igénylő, s kivetem ellenemet a nyeregből. Magamnál hatalmasabb és érdemesebb lelket nem ismerek, azért én a követséget senkinek sem engedem át. Magyarországnak, s a világnak újra teremtője akarok lenni! Ki meri velem szemközt merészelní ezt? Azért hát nem egy kis articsóka, - hanem 100.000 bomba és gránát sem ijeszt vissza föltett szándékomtól, a követségi állomás elnyerésétől.«

Földesuri beszéd.

»Kedves barátim, érdemes polgártársam. Eljöttem benneteket fölvilágositani, ha még föl nem világosodtatok volna. Tudjátok meg, hogy ügyeteknek igaz jó akarójával van közetek. Íme itt van X. barátom, a ki az Ü... i bárók jószágát megvette, van neki tíz ezer hold földje. Ez itt barátom nagyságos N. N. ur, van neki két ezer hold földje. Ez itt Q. ur ő nagysága, jó barátom, hat ezer hold föld a birtoka. Velünk tart még Y. gróf ő méltósága is, a kinek két ezer hold földje van. Kik is mindnyájan régi igaz magyarok vagyunk; és láthatjátok, hogy ilyen emberek, a kiknek ennyi a birtokuk, nem lehetnek valami haszontalan bolond emberek, és gazdagságuk már magában elég kezesség arra, hogy a haza érdekét képviseljék; és elég biztosíték arra, hogy minket meg ne lehessen vesztegetni!

Jönnek ide hozzátok csaló, ámitó emberek, a kik tévutra akarnak benneteket vezetni, de ne higgyetek nekik, azok mind haszontalan, vagyontalan emberek, még a jelöltjük is koldus, - majd megfognak kísértetni benneteket pénzzel, de ne adjátok el lelketeket egy pár rongyos forintért.

Azok is meg fognak traktálni benneteket, itatni fognak, (mert koldusok) ide jönnek, kulacs borral kínálgatnak benneteket, de valahogy el ne hagyjátok magatokat tántorítottatni, mi nem fogunk ilyen aljas eszközökhöz nyulni.

Kedves barátaim! csoportosuljatok körünkbe, ragyogó vidám arcotok tanuskodik bizalmatokról és a mai nap öröme az azon hat akó bort, melyet számatokra kirendeltem, költsétek az én s a hazának egészségére!«

W. Gy. követjelölt programja.

Isten segélyével a nép képviselői pályára óhajtók lépni azért, miszerint ott amennyire csak szorgalmas törekvésű tehetségemben álland, édes hazánk boldogításának előmozdítására Deák Ferencz urral és hason elvűekkel egyetértve és erősen együtt tartva közreműködni szerencsém lehessen.

A jogi tanulmányokat 1848-ik évben végeztem. Országos köz- és váltó ügyvéd is vagyok. Az öszves osztrák birodalmi törvényekből a szigorú birói vizsgálatokat szintén letettem és jelenleg szolgabíró vagyok. Oskoláim bevégezése után 16 év alatt többféle hivatalos alkalmazásban annyi gyakorlatot és tapasztalást szerzek magamnak, hogy a most óhajtva választott követi pályán előfordulható nehéz föladatokat megoldására nézve haladható képességemmel járulni szeretnék, minek alapján a teljes című honpolgártársaim bizalmába bátorokodom ajánlkozni, oly őszinte kijelentésem mellett, miszerint én azzal visszaélni nem fogok, hanem becses várákozásuknak minden tekintetben megfelelni iparkodandom, úgy: hogy a jövő majd tanusi-

tandja, mikép én csakugyan t. cz. kedves választóim bizalmára érdemes voltam. Ha kevés ígéretnek tetszik venni jelen szavaimat, e szerint biztosíthatom bizalmukat, hogy ígéretemet és fogadásomat fölülmulandják a hon javára irányozandó cselekvényeim.

Erkölcsei elveim következők:

Szeretem felebarátomat, mint magamat.

Jót tenni embertársamnak, az főfeladatam és szívemnek legnagyobb nyugalma.

Én a valódi boldoglétet csak embertársaim boldogításában találom föl, azért legboldogabban érzem magamat akkor, midőn másokat szerencsésekké tenni képes vagyok.

(Ne tessék azt szerénytelen öndicséretnek venni, a mit személyemre vonatkozólag előhozni szükségesnek tartottam azoknak, a kik közelebből eddig nem ösmernek.)

Ezen elveim alapján állíthatom, miszerint minden császár, király és bármely uralkodó fejedelem csak is igazán boldogoknak akkor tarthatók, ha alattvalóikat boldogítják, hogy azok szintén mint boldogítóikat szeretettel, bizalommal, engedelmességgel, őszinte hódolattal, föl-áldozással és valódi tökéletes hűséggel viszont boldogíthassák.

Császár király fejedelem!
Nálatok van főkegyelem.
Boldogítani siessetek,
Hogy boldogok lehessetek.
Vidám úgy lesz szívetek
Ha boldog lesz népetek.

A jó nép fog éltetni,
És titeket szeretni.
Az fog nektek jót tenni;
Ha a hont kell védeni!
Csak legyen jó alkotmánya! -
Alapjoga azt kívánja!

Politikai érzelmem *Deák Ferencz* ur tanodájából való, azért őt követni és a hont boldogító elveinek szilárd megvitatására főtörekvésem leend.

Üdvöt hozzon Magyarhonnak,
A bölcs Deák tudománya,
Én őt szintén követendem,
Mint hazafi s tanítványa.
Ha kedves nagy *Deákunkkal* -
Minden jóban kezet fogunk.
Akkor nem fog hibázhatni -
A béke és alapjogunk.

Édes honban, az jó lenne,
Minden követ, ha jót tenne!
Első jó, az: tudja kiki,
Fogjunk kezet, s béküljünk ki.
Éljen király, s koronája!
Boldog legyen hazánk s népe.
Éljen Deák, de ám legyen
Vidám szíve és a képe.

Végül kívánom őszinte szivemből, miszerint a jövő országgyűlés édes honunknak tökéletes fölépülésére, fölvirágzására és valódi tartós boldogítására lehessen.

Hogy pedig az mind megtörténjék, a mit sziveink oly buzgón óhajtának, vezéreljen minket arra a legészszerűbb egyetértés és szilárd összetartás különbség nélkül minden honpolgárra nézve, békülékeny jó tapintatu indulat és az *Isten!*

Kelt I... án.

*

X. város szélén, hol a várost szőlőskertek környezik, s hol - ez a fő - a bíró minden alkalommal föllép követjelöltnek s tekintetes czimmél alábbvalót el nem fogad, - ily fölírás olvasható:

»Az kert közt való járás 5 pengő forint büntetés alatt hajtatik végre.«

*

Tisztolt polgártársaim! Én becsületös embör vagyok, kigyemetök is mind böcsületös embörök; azt tudják kigyemetök, hogy én tiszta 48-gondolkozás módu embör vagyok, ennél fogva mögkivánom, hogy mink imádott hazámnak fiai és leányai, már t. i. a kik leányok, - mind végig hívek lögyünk az alkotmányhó. - Részemrű kijelöntöm, hogy ha mindönki ehagy is és ha magam maradok is, - én a pártomtú é nem állok! - azután mög azt is mögmondom, hogy én az én tisztolt jobboldali barátommal S. P. urral mindönbe tökéletesen egyet értök.

*

Meg ne ijedjenek önök! Én se vagyok pinczér, programmon se lesz speiszetli, tele cifra nevü étkekkel, melyeknek legalább fele élvezhetetlen, minthogy nem kapható. Rövid leszek, mint a telegramm, melynek minden szava három uj krajcárba kerül.

Sürgetni fogom a zsidók emancipatióját, hogy jövő követválasztáskor már ők is együtt verekedhessenek velünk. A nemzetiségi kérdésben jelszavam teljes autonomia, hazánk politikai integritásának határain belül. Csinálja ki minden jelölt a maga választóival: sört, bort vagy borovicskát akarnak-e inni de »ilyent« mindenki magyarul kiabáljon.

A legujabb magyarországi kérdésben azon leszek, hogy a nő- és férfinem közti dualismus tökéletes paritás alapjára fektetessék, úgy, hogy például egyik héten a követ az országházban és neje honn a konyhán legyen hetes - másik héten megfordítva. E czélből indítványozni fogom azon kodex revisióját, melynek, 3-ik törvényczikke így hangzik: mulier taccat in ecclesia.

Végül a mi személyemet illeti: Bach alatt semmi hivatólt sem viseltem, mint azt 1850-1860. évi oskolai bizonyítványaim elengedőképen igazolják.

Szabadjon tehát, tisztelt polgártársak, szabadjon magamat, mint a népszerűség omnibuszára méltót pártfogástokba a legmelegebben ajánlani.

*

H...ky I-s jelölti beszédéből.

Képmet kissé megverte a ragya, bajszomat kissé megrágtá a moly, de azért personatus ember vagyok még mindig. Én vagyok az híres H-y I-s szabad királyi Pozsony város képviselője. Lehettem volna már többször is több helyen képviselő, de az ember csak egy kerületet képviselhet. A népszerűséget sohasem kerestem és mégis popularis ember voltam egész életemben, már diák koromban elnökké választottak iskolatársaim. A fiatal képviselők mind rajongnak értem, ha én beszélek, mindjárt intenek egymásnak, hogy János bácsi jól csinálja ám! Este

aztán sorba kezet szorítanak velem a maffersdorfbán. Hej! ti nem is tudjátok azt, hogy milyen jeles ember vagyok én és milyen excellens orator lakik bennem. Majd meglátjátok!

Beszélek magyarul, németül, tótul, olaszul, diákul és francziául. Parlé vu franczé moszió?

*

S. József programja.

Szeretett néptársaim! Dücső nemzetbarátaim! Imádott hazahiveim! Kegyelt világ komáim! Te szegény elpusztult fajom, a kinek nincs egy betevő falat nadrággó, a kiról foszladozik a kenyér, - mert sok e szent föld adosságó! Az új kormány a szabadelvű párt nevezetének köpönyegét szórja szemeid közé. Honom polgársága, oh nép! Elevenen emlékszem rá: sokan nevetéssel akartak mintegy megszegyeníteni, de én megköszöntem. Most mártérja vagyok az ő derültségüknek. Mert a kormány kaczagása a nemzet zokogása. Ha tehát azt akarjátok, hogy nevéssen a haza és riljon a hon kormányja, mindenitekhez fordulván tudatásommal, tudatjátok kivivandani azt, hogy néptársatokra essen kerületetek megválasztása!

MIS-MÁS.

Hej huj! a ki angyala van!
A bankónak nagy döge van.

Országos nóta.

Az universalis toaszt.

(Mondatott egy képviselőjelölt által valahol.)

»Uraim! Éljen a felséges uralkodóház, éljenek az európai nagyhatalmasságok, valamint éljen a derék külföldön lévő emigratio; éljen őszentsége a római pápa, de nemkülönben éljen a jeles Cavour miniszter! éljen az 1848-iki alkotmány, és éljen az október 20-diki diploma; hasonlóul a február 25-ki patenssel egyetemben! Éljen a magyar felelős független ministerium, és éljen az udvari kancellária és helytartó tanács: éljen az európai béke és azon közben éljen az elmés Garibaldi! Tudassuk ő felségével, hogy mi hazánkért vérünket is ki tudjuk ontani, de egyuttal kérjük meg, hogy azt tőlünk ne kívánja. Mert éljen a békével párosult vitézség, éljenek a kik elég bátorsággal birnak bátorságukat nem mutatni. Éljenek azon dicső ősök, a kik már meghaltak és azon késő unokák, akik még nem születtek; éljen a szabad trafika és az alkotmányos bélyeg, éljen a censurával szelidített sajtószabadság; éljen végtére az összes osztrák államba beolvadt, de azért mégis önálló, megháromkirályságtalanított megerdélytelenített, de azért mégis épségben maradt, meg is hóditott, ki is békitett, dicső Magyarország. Még egyszer mondom, hogy éljen!« -

*

Kitételek, melyek választáskor minden nyomdában kiszedve állanak.

Megválasztatása bizonyos, - a sikeren kételkedni sem lehet, az ellenpárt garázdálkodása, - menydörgő éljen - aljas kortes fogás - száz lovasból álló bandérium a haza érdemdús fia, - rettentő nyomás, - lobogó zászlók, - foly a bor, mint a Kanaán országában hajdanta a tej és méz; - vérlázító, reklamatiói eljárás, - általános lelkesülés, - az ellenjelöltnek kerületünkben semmi kilátása sincsen, igazi pandurenwirtschaft, majd az urna előtt meglátjuk, - mienk a győzelem. (Folytathatja akárki.)

*

Egy rakás azokból a manőverekből, mikkel követválasztás alkalmával a jelöltek élnek.

- 1-ső eset: Ketten társaságba állnak egymást dicsérni kölcsönösen; te engem itt, én téged amott.
- 2-ik eset: Megigéri a jelölt, hogy ezentúl mindenki szabadon halászhat és vadászhat - a saját birtokán.
- 3-ik eset: A jelölt kötelezi magát, hogy országos költségen kikövezteti a várost.
- 4-ik eset: Kihiresztelik, hogy az ellenpárt jelöltje - zsidó. (Ez 1861-ben Jókaival történt Baranyában.)
- 5-ik eset: Kihiresztelik, hogy az ellenjelöltet már másutt megválasztották.
- 6-ik eset: Igértetik irtvány föld és erdő kiosztás és semmi adózás a jövőre.
- 7-ik eset: Elhitetik az ellenfél választóival (svábok voltak) hogyha beiratják magukat, mindjárt nemzetőrseregnek kell menni.
- 8-ik eset: Kiadatik, hogy a jelöltet maga Kossuth kívánja megválasztatni.
- 9-ik eset: A követjelölt igéri, hogy ha őt megválasztják, ingyen is elvállalja a költséget, nem terheli vele a város kassáját.

*

Béküljünk ki a választások után.

- Bohozat egy felvonásban. -

Személyek:

Duzzoghy, bukott képviselő jelölt.

Csákány, az ő kortese.

Fránya, az ellenfél kortesvezére.

Ábrahám, korcsmáros.

Ábrahám: Tekintetes urak. Maguk mind a hárman jó emberek, derék emberek. Ezelőtt félesztendővel jó barátok voltak; ide jártak együtt tarokkozni, a követválasztás alatt összeveszelkedtek. Most már mindennek vége van. Az ujságírók azt írják, hogy már ki kell békülni minden embernek, el kell felejteni minden keserőséget. Lássák a tekintetes urak, itt gyön a tél, a csunya fürgeteges tél, jó volna *együtt tarokkozni* megint, mint eddig, egy pohár diószegi mellett. (Nagyon jó diószegi borom érkezett!) Én azt tanácsolom, hogy béküljenek ki a tekintetes urak.

Fránya: No nem bánom, minthogy mink vagyunk győztes felek, hát nekem illik legelőször a kezemet nyujtanom. Megbocsáss Csákány pajtás, hogy *ablakodat bevertem*. Bizony isten a legjobb akaratból történt, azt gondoltam, egészségtelen levegő van a szobádban, hát hogy meg ne fulladj odabenn. Ugy-e bár nem haragszol érette.

Csákány: Dehogy haragszom. Tréfaság az egész. Te is megbocsáss kedves barátom, hogy a választás előestéjén ekkora *lyukat ütöttem a tarkódon* azzal a nagy kövel. Ucssegélyen nem ismertelek meg, különben kissébb követ választottam volna. De ugy-e, már nem fáj!

Fránya: Soha se is fájt. Még inkább, igen kedvesen fogok reá emlékezni. (Duzzoghyhoz.) Ugy-e bár kedves urambátyám is elegendi azt a tréfát, hogy azt a famosus *pasquillust* bocsátottam ki ellene, a miben *spiónnak* meg *Rajxratnak* van titulálva.

Duzzoghy: Hát te irtad azt? Te nagy kópé! Dehogy haragszom érte: még magam is jót nevettem rajta, reméllem, te is jó néven veszed tőlem, hogy az első választáskor *szétvertem* a választóidat az utfélen.

Fránya: Ugyan ki apprehendálna az ilyesmiért? Csak négy ezer forintunkkal került többbe, hogy másodszor is be kellett hozni a választókat. Hanem hiszen urambátyám sem haragszik ugy-e azért, hogy olyan ügyesen *megbuktattuk*?

Duzzoghy: Au contraire: Higyje el kedves uram öcsém; nem adom egy millióért, hogy nem nekem kell abba az egészségtelen országházba leülnöm. Sokkal jobb itthon, tessék elhinni.

Fránya: És így: »felejtjük a multakat.«

(Hármas kézsorítás.)

Ábrahám: Hát - tekintetes urak - azt a kis tizenöt akó borocskát, a mit utolsó este nem tudom melyik párt választói ittak meg nálam? Mert egy éjszaka háromszor, négyszer is elfoglalta őket, hol az egyik, hol a másik, valjon ki fogja fizetni?

Csákány: Ábrahám barátom. Ne feszegessünk most ilyen *kedélyt izgató* dolgokat: maga is tegye kezét a szívére és - felejtse el a multakat.

Ábrahám: Wie hajszt? Ezt nevezik *universal quittnek*?

(Átalános összecsókolozás.)

*

Alkotmányos ferblizés.

X. jelölt: Mi a *vizi*?

Y. » Tiz akó bor.

X. » Husz akó »*besser.*«

Y. » Husz akó »*rebesser.*«

X. » Mi fekszik kinn?

Y. » Hét »*filkó.*«

X. » Nálam két »*disznó.*«

Y. » Nem ijedek meg. »*Blind*« husz akó.

X. » Hozom, viszem káfoltatok! »*vissza*« husz akó.

Y. » Áll a husz akó.

X. » Megjöttek-e a *filkók*?

Y. » Mind a négy itt van, magam vagyok az ötödik.

X. » Nix nutz, nekem meg a *disznók* jöttek meg, magam vagyok az ötödik.

(Ekkor egy harmadik közbeszól: »*Én pedig vagyok 48-as*« s levágja mind a kettőt.)

*

Két különböző tudósítás.

a csákányvári választó-kerület 1865-ik eseményeiről.

I.

Tisztelt szerkesztő ur!

A mai nap, és különösen annak éjszakája, fényesen virradt föl reánk.

Dicső követjelöltünk párthivei mai nap beláthatatlan szekereken vonultak be városunkba.

És onnan egyenesen a közös tanácskozási terembe vonultak, az ellenpártbeliekkel barátságosan értekezendők.

A kik megérkeztek - *legtestvériesebb* fogadtatásban részesültek.

Fájdalom, hogy a szűk helyiség nem volt képes mind a két pártot befogadni.

Az udvaron ezután élénk *eszmecsere* fejlődött ki mind két párt hivei között, mely sokakat igen gyorsan kapacitált.

Mig végre megérkezett dicső jelöltünk, s vállainkra emelve, tartott egy szellemdús beszédet a néphez, melyben még a *jövendő nemzedék* sorsát is biztosította.

Ezután alkalom nyújtott az ellenjelölt kortesvezérének, hogy saját jelöltje mellett fölszóljon, melyet meg is tett; s előadásának megczáfolása némi kis *fejtörésre* adott alkalmat.

Mire az ellenfél jelöltje, sok oldalú szives kérelmeinknek ellent nem állhatva, egy *talpra esett* ötlettel kijelenté visszavonulását; *lelépése* nagyszerű volt.

Dicsérettel kell följegyeznünk, hogy mind ez érintkezés alatt, semmi vallásbeli szinezet nem volt észrevehető a két párt között.

Nyilatkozataiban a nép költői és eredeti kedélyének adta jeleit.

Este a város nagyszerűen *kivilágított*, melyben még a helybeli katonaság is részt vett.

Még az ellenfél is, átlátva a jobb ügyet, rögtön transparentekkel látta el ablakait, a mik még most is szemlélhetők; megmutathatjuk, ha nem tetszik hinni.

Ezután diszes lakoma fejezte be az egészet, mely alkalommal Deák Ferenczre is emeltünk poharat.

Végre elhatároztuk, hogy pénzüreink rendezését dicső követjelöltnkre bizzuk, kinek e szaktudomány kiváló studiuma, ma reggelfelé bevégezők a tegnapi napot; - számtalanul közölünk békés megnyugvással tanusitva hazánk földéhez való hű ragaszkodásunkat.

Igazánmondom János.

II.

Tisztelt szerkesztő ur!

Ma olyan napunk volt, melynek mind a huszonnégy órája az éjféli rémek órája volt.

Az ellenjelölt emberei az éjjel kimentek a város határába, hogy azután bevonulást tarthassanak.

S azzal siettek a zöldfa vendéglő termét rögtön elfoglalni, hogy a mi pártunk emberei, be ne férjenek.

A minthogy legelső megérkezésünkkor, mingyárt azzal fogadtak bennünket, hogy: »hát *ecsém*, mi kell?«

És onnan, nem minden fájdalmas emlékek nélkül kitaszigáltak az udvarra.

Az udvaron két rakás *burgundi* répa levén, azt, a mig benne tartott, egymáshoz kezdték hajigálni.

Az ellenfél jelöltje aztán tartott egy beszédet, a miben ilyen dolgok voltak; »ne féljete leányok, ha én követ leszek kicsinálom, *hogy hamar férjhez mehettek*, nem kell a legényeknek katonának állni.«

Erre a mi pártunk szónoka beszélt volna valamit, de egy darab békasóval úgy hajították tarkón mingyárt az első szónál, hogy *betört a feje*.

Mire a mi jelöltünk a garázda ellenféltől fölszorítottván a hiuba, csak a padlás-ablakon való kiugrással menekülhetett meg; szerencsére *talpra esett*.

Erre aztán lett is olyan káromkodás mindkét részről, mintha pogányok országában volnánk.

Azonkívül csufondáros nótákat énekeltek, a miket le sem lehet írni.

Este valamelyik részeg ember fölgyújtott egy széna-boglyát. Szerencsére svalizsérok vannak itten, azok eloltották.

Éjjel minden ablakunkat beverték, úgy hogy kénytelenek voltunk mind papirossal be- ragasztani. Tessék ide jönni, szerkesztő ur; még most is megláthatja.

Egész éjjel tartott a dorbézolás, mely alkalommal egy Ferencz nevü deáknak úgy vágta a fejéhez egy poharat, hogy most is sántít.

Végre a megivott bor áráért senki sem akarván fizetni, a költségek megtérítését a követjelölt maga vállalta el a zsidónál, a kivel sok váltó processusa volt már; - még ma is számtalanon hevernek a szérüs kertekben, a kik azt sem tudják magukról, hogy fiuk-e, vagy leányok.

Nehigyneky Tamás.

*

Recipe képviselőjelöltek számára.

1. Legyen egy barátod, a ki dicsér.
2. Ha nincs, dicsérd magad magadat.
3. Ha van is, csak dicsérd magad is magadat.
4. Hiteled legyen a korcsmárosnál elegendő.
5. Igérv a népnek, ha hegyen lépsz föl: csillagvizsgáló tornyot; ha sikon lépsz: szökőkutat, vasutat; ha városban lépsz föl: kövezetet.
6. A bordézmát, remanentiákat ki ne felejtsd.
7. Tiz vég fehér, tiz vég vörös és tiz vég zöld vásznat lobogónak szabass föl.
8. Toll, berzsennyel föstve, szükséges.
9. Uszits vallásfelekezeteket vallásfelekezetekre; nemzetiséget nemzetiségre.
10. Irj álnév alatt magad mellett a hirlapokba.
11. A kit nem kapacitálhatsz, veresd be a fejét, hadd menjen el a kedve az alkotmányos joggyakorlattól.
12. A dikciókat jól betanuld, hogy mikor előkérlik, bele ne sülj.
13. Az ellenfeledről híreszteld el, hogy: »zsidó.«
14. Födözd föl valami rég időből való turpisságát, s add tovább.
15. Kezdj verekedést, és fogd az ellenfeledre, hogy ő kezdte.
16. Nyomtatott programot adj, s az olyan hosszú legyen, hogy a paraszt megijedjen tőle.
17. A programod elején beszélj minden jót, a közepét senki sem olvassa, ott mondd el a rosszat.

*

Egy politikai lap szerkesztőjének egy napi mulatsága a választások alatt.

Negyven levél az asztalon a reggeli postáról! Olló és vörös plajbász segíts! Ez mind harc, háboru és olyan dolog, a miből harc, háboru lesz.

1-ső levél. »Nagy tudatlanságot árul el a szerkesztőség, midőn még azt sem tudja, hogy a fehér kakas toll, mely P. megyében a liberális párt jelvénye, N. megyében a pecsovics párt symboluma; qui bene distinguit, bene docet. Azért, midőn a szerkesztő olyan levelet ad ki, melyben ilyen passus foglaltatik: óhajtjuk a fehér kakastoll győzedelmét - asteriscusban alá kellene tenni, de nem N. vármegyében! Mert már most azzal a szóval a fehér tollasok ellenünk fordultak.«

2-ik levél. Ugyan kedves barátom! Ne lőjjetek már annyi bakot egymás után. Most ismét föl-vettetek egy levelet az ellenpárttól, és kiadtatok ilyen passust: - remélhető, hogy kerületünk elvégre, annyi küzdelem után még is *zöld ágra* fog jutni. - Itt már csak világos a célzás; mert hisz azt tudod, hogy a zöld ág az ellenfél jelvénye. Ti magatok segítetek bennünket megbukni.« -

3-ik levél. Uram! Ön elég malitiosus volt programomat megcsonkítva, elferdítve bemutatni a közönségnek: »ugyanis kihagyta belőle a megszólítást: »tisztelt polgártársak!« - Pedig ez volt benne a fődolog. Engem itt azzal vádolnak, hogy a polgári osztályt lenézem; ama kihagyott sor tanuskodott volna mellettem, hogy én a polgári osztályt tisztetem; már most ennek köszönhetem, ha megbukok, s így önök is egy szavazatot vesztenek bennem, mert én is mindég oda szavaztam volna, a hova Deák Ferencz, Tisza Kálmán és Apponyi Albert urak fognak szavazni; a kiknek nézeteit van szerencsém osztani. Már most adja ki ön a programomat még egyszer.

4-ik levél. Na Seé, Seé san á a schéner Zeitungschreiber! I kennt Inen scheéne Ksichten von Ina Candidaten derzélen. Aber see san Zeitungschreiber, und Der is á a Zeitungschreiber, und ein Rabe hakkt dem anderen das Auge nicht aus. Agyio!«

5-ik levél. Kedves barátom; tudom, hogy X. Y. neked igen jó barátod; de én is jó barátod vagyok. Mi most ellenjelöltek vagyunk; kérlek szépen vesszél össze helyettem X. Y. barátoddal; piszkold meg jól az én kedvemért. Ha duellum talál belőle lenni, én szivesen fogok ajánlkozni secundansnak.

6-ik levél. ...mert ez mind a papok dolga! Kissé erős kifejezéseket használtam! de csak hadd maradjanak. Kérem a nevemet mély titokban tartani; mert tetszik tudni; nem szeretném a papokat magamra haragítani. Kegyednek azonban ez igen jó multság lesz, csak adja ki: de a nevemet ne adja ki.

7-ik levél. Tisztelt hazafi. Ön jó barátságban van Deák Ferenczczel, a kinek a szavára nagyon sokat ad Sennyei, a ki viszont nagy befolyással van a primásra, a ki végre mindent tehet az én választásomra nézve; azért kérem önt, beszéljen Deák Ferenczczel, s kérje meg, hogy szóljon Sennyeivel s capacitálja őt arra, hogy irjon a primásnak, hogy segítse elő az ügyemet. -

8-ik levél. Kedves barátom. Az alább következő közlemény annyira sürgős, hogy ha lehet, még a tegnapi lapodban add ki. -

9-ik levél. Elismerjük, hogy nagyon erős dolgok, a miket az illető ellenjelöltről irtunk, de ismerve önnek azt jó szokását, hogy felét ki szokta vörös plajbászozni a közleménynek, tehát teljes szabadságot engedünk e tekintetben; csupán csak arra kérjük, hogy azt az egyet ki ne törölje a tudósításból, hogy az illető ezüst kanalat lopott, és hogy az apjának két évi távolléte alatt született; ha már az *erősebb* kifejezéseket kihagyja is. -

Most kopogtatnak az ajtón: »szabad! - Mi tetszik?« Belép egy szörnyen vörös képű egyéniség.

- Köszönteti az urat ő nagysága, báró Stiribuczky ur, tessék megmondani, ki volt az a vakmerő, a ki ő róla azt írja az ujságban, hogy ő nem liberalis. Akarja tudni a nevét! Azt mondta, hogy addig el ne menjek innen. -

- Szivesen. - Itt egy papiros, írja föl, hogy el ne felejtse, »Leonidas Kolokotranis« Lakása: »Missolunghi.« Utolsó posta: »Edrene.«

Ez ki van elégitve. Lássuk tovább.

10-ik levél. Add ki kérlek ezt a cikket. Fölvidéki kerületben léptem föl; ott ennek nagy hatása lesz. Aztán a mi méltányos, az igaz. Vannak főiskoláink magyarok számára, vannak tanyai iskoláink mezőn lakók számára; csak a szegény drótos tótok nem részesülnek semmi okta-

tásban. Cikkemben az ambulans iskolák fölállítását indítványozom. Reményem, hogy te is helyesled.

11-ik levél. Szégyen gyalázat az országra nézve, hogy alig van választókerület, mely benszülött fiai közül küldene képviselőt. Maga Pest is Zalából, Temesből, Fehérből, sőt még Erdélyből is requirálja követeit. Ez ellen akarok írni önnek becses lapjában. Nálunk is egy más districtusból való híres férfit akarnak megválasztani. Minek az? Mikor itt is van elég ember, a kinek van esze és nem dadog. Skandalum ez! -

12-ik levél. Ha ezt a levelemet nem szándékozik ön kiadni, kérem küldje vissza fölbontatlanul. -

Azután következik még hat darab czáfolat, négy ellenczáfolat, és három recontra czáfolat; két párbajra kihívás, öt sajtó pörrel fenyegetés, és három barátságfölmondás; négy terjedelmes program, - »egy« előfizetés.

Mikor a legutolsó vigasztaló levél fölbontásán átesett, beesik hozzá a fentisztelt vörös képű egyéniség nagy lélekszakadva.

- Hallja az ur, tiszteli a nagyságos ur. Nem jó név az, amit fölirt neki; mert egy az, hogy már harmincz esztendő előtt meghalt, de meg pokolban Görögországban lakik; az utolsó posta meg Törökországban van. Azért azt mondja a nagyságos ur, hogy mondjon neki az ur olyan nevet, a mi igazi név; élő embernek a neve, itt lakó és lovag embernek a neve. -

- Jól van fiam, hát mondok neked igazi, élő és lovag embernek a nevet: »Gergely lovag«, - lakik az Idők Tanuja szerkesztő hivatalában. Servus.

Azzal aztán késő estére elvégezvén a levél feltördelést, siet haza a napját jó eltöltött szerkesztő s otthon jól meghagyja a házmesternek, hogy ha éjféle egy és három óra között jönnének látogatói, azoknak csak mondja azt, hogy épen most ment ki ebédelni a vendégfogadóba; keressék ott.

*

Az a kérdés merült föl egy szakértő uri társaságban, hogy mely esetben kerül többbe valakinek képviselővé megválasztása, akkor-e, ha van ellenjelöltje, vagy ha nincs? Mindenki azt véleményezte, hogy akkor kerül többbe, ha van versenytárs, a ki szintén itat.

- Nem áll, - monda a legtapasztaltabb; - mert ha ketten vagyunk, akkor ketten visszük a költséget; s ha háromezer választóból ezernégyszázat az ellenfelem traktál, rám csak ezerhatszázak a gondja marad; míg ha egyedül vagyok, mind a háromezeret nekem kell ellátnom!

A szabad választás

N. vármegye egyik választókerületének termében.

X. párti. Jó reggelt édes Mukim! tudod micsoda nagy nap van ma? -

Y. párti. Hogyne tudnám; hát »mindenszentek.«

X. p. Kérlek hát kedves barátom ezen összes szentekre: könyörülj rajtam; csak egyedül benned van bizalmam, melyre régi őszinte barátságod jogosít föl.

Y. p. Az isten szent szerelmére, ne ijessz így meg, szólj mit akarsz?

X. p. Pajtás, végem van, gyalázat éri fejemet, családomat s rokonimat.

Y. p. Kérlek édes jó barátom, hát légy bizalmas s beszélj.

X. p. Nem régen egy 400 forintról szóló váltót irtam alá, mint elfogadó; a váltó lejár holnap s nekem nincs egy krajczárom se; de az még semmi, halld a többit: a váltóbirtokos egy dühös fenevad, ki személyes ellenségem lévén, becsukással fenyeget nem fizetés esetére.

Y. p. Hm, hm, ez nagy baj kedves barátom, mert hát tudod, hiszen magad is láthatod, hogy én is zavarban vagyok... de tudod mit, egy gondolat villant meg agyamban. Teneked 400 forintod nincs, melylyel adósságod kifizessed, de van e mellett kerületünkben szép befolyásod, nekem pedig - mi tagadás - befolyásom nem igen van, de a 400 forintot valahogy talán csak kiszorít-nánk; megértettél? én is adok, te is adsz, és így egalité et fraternité. -

X. p. De barátom, hogy gondolhatsz ilyet? pénzért eladni magamat s kapacitáltjaimat? - Nem, azt nem teszem, azt nem tehetem. »Si fractus illabatur orbis.«

Y. p. Akkor sajnállak édes jó testvérem, de nem segíthetek! nekem is nagy szükségem volna egy kölcsönre; elfogyott a rozsom, a búzám egy magot adott, a repczét meglepte a féreg. Szóval: édes örömet, de magad is beláthatod, hogy mily kutyául állok. (Háttérbe vonulva heves vitatkozás támadt köztük.)

A lapokban aztán ily sürgöny jelenik meg:

»N. megye egyik választókerületben Y. gróf, megyénk egyik legkitünőbb tagja, *egyhangulag* képviselővé választott.« -

Rosz hely a pincze.

Mivel Pinczehely választókerület választói, miután azt, a ki nekik bebizonyítani akarta, hogy azon állapot, melyet a mult országgyűlésen, annak többsége az országgyűlésen megalkotott, nagyon üdvös és hasznos a haza azon polgáraitra nézve, a kik belátják, hogy nem lehet azt követelni, hogy az ország minden követelése, melyek mind a mellett, hogy jogosak is voltak mégis mindég csak a papiroson teljesítették, de valóban soha életbe és foganatba nem léptek, - most rögtön hübelebalázs teljesíthetessenek, és hogy ezen az országot minden tekintetben boldogság és örömbé árasztó állapot, mely annak, a ki a józan gondolkozást, melyet fájdalom sok ember nélkülöz, - nem nélkülözi okvetlenül, jobban fog tetszeni, mint a bizonytalan ígéret az azon halmaza, melyről igen kétséges, hogy teljesíthetők-e vagy sem, - csak azok által kárhóztathatik, a kik azt, a mit a mult országgyűlés azon tagjai, a kik önfeláldozó önzetlen és hivatalt el nem vállaló munkával és fáradozással kivívtak, saját kicsinyes érdekekből oly rágalmakkal illetik, melyeket még azok sem hisznek el, a kik magok mondják - szép csöndesen végig hallgatták volna, azután pedig azon párthoz csatlakoztak, mely ily, a mondatszerkesztés előrehaladottságát fényesen bizonyító gyönyörű körmondatokat ugyan nem tud készíteni, hanem egyenesen megmondja a mit kíván és óhajt: azon tragikus eredmény regisztrálásának szüksége forog fenn, hogy Bartal Györgynek, a kinek keze nyoma azon epistoláikon, melyet fentebb olvashatni is észlelhető, tegnapelőtt tényleg megesett megbukása csaknem bizonyos kilátásba van helyezve.

Kortés számla.

Jöttünk mentünk..... száz forint.

Ettünk ittunk..... száz forint.

Összesen: elveink győztek!

*

A Gorove pártnak a főhadi szállása: *a patika*.

Tanácskozási helye: *a vakok intézete*.

Főzászlóvivője: a temetkezési egyesület volt.

- Ez már csak *maródi* tábor!

Kérdés.

Melyik tisztességesebb kortesfogás; az-e, ha az ember a választókat *karmonádlival* traktálja, vagy az, ha az ellenpártból csinál *karbonárit*, s azt tálalja föl nekik?

Székelyföldi követjelölt panasza.

Tekintetes szerkesztő ur!

Az »Kolosv. Közlöny« 1866. február hava 24-dikén köt számában tetszett olvasni, mijjen szépen kiirtak Cs... székben lett tótokbani föllépésemért és programomért; pedig hát az mondatik, hogy az választó egyszersmind vállalozható es; nekem tehát mind választónak jogom vala porogramot kiadni és megvállaszthatásomat kicsinyálni. De héjába! Mindeneknek meg van az ő iridgye s ugy nekem es. Rejám rohant az egész szék - kivéve falusijaimat, kik csak azért szitottak mellém, mert azt ígértem »az ki rejám votyizál, egy szál cserefát kap az kösség erdejéből« - csináltak egy goromba nyilatkozatot, a miben azt mongyák, hogy én Backk és Eesmerling ő ekszelencziájokat végig szógátam, s így csak az nemzet kárára éltem és hogy jelenben es ojjan hivatalt viselek, az mejtől »saját szavaim szerént« megakarunk szabadulni aztán azt es szememre hánnyák, hogy én csak az K. V. i. katonaintézetben szereztem tudományt és mind katona es esterázsamester vótam. No tessék. Hát az szóga mindig csak egy urat tartozik szógáni; még ha meghót a gazdája azután es? azért, hogy én kettőt kiszógátam, ne szegődhessek egy harmadikhó?! Hát abba mi van, hogy én csak katona s ott es csak esterázsamester vótam? Hiszen Türr gyenelláris es 48-ban csak a vót 's méges mi lett belőle? Asztán tisztán megmondva, hány ojjan képviselő van az ország házában, ki még gemajner se vót 's méges oda juthattak?! Kérem Tekintetes ur! nem igazam van? De tessék csak tovább hallgatni. Az választás napján írt vallaki egy káddencziás verset, azvel a czimvel: »A választók magyarkája.« Ha hosszú nem vóna ideirnám, hogy kaczagna rajta a tekintetes ur es; de így csak egy pár sort cittálok bellőle, a mejj így szoll:

»Egész a magyarka, zsebe sincsen annak
Hová hamarjában valamint bedugnak.
És kend Náczi bácsi, mit csinálna aztán,
Ha ugy néha-néha - hanem az még hagyján!«

Látot valaki ijjen szomár kötöt! Tán azt hiszi a ló, hogy egy álom ügyésznek nincsen puggyellárisa a bángó, pajtája a majorság és hámbárja a gabona számára; vagy csak a zsebbe lehet valami bedugni?! Valami falusi paraszt gondolhat csak ijent. Asztán mind csak per Náczi szöll rollam, hollott becsületes embör mind Metóságos iurnak cmezz, a mint eszt meg monttamaz »Magyarkára« irtt vállaszomban, a mind következik:

Ingem ne szollits per Náci,
Aszt a szót a versből hád ki,
Ingem bárki elöll háttol:
Titullál »Metóságos úr!«

Nem jól montam?

Én a ki ojjan nehéz kórszakot szógátam, a midőn több pusztítás történt, mind a török és tatárjárás alkalmával, ne érdemelhetnék meg ijjen címet pusztán ugy, mind megérdemelték hajdanában sokan címök mellé még a birtokot es? Kérem én nem rangolok, de az a természetem, hogy az mit adnak aszt elveszem, de vissza nehezen adom.

Ne tessék rossz neven venni, hogy szívem fájdalmat kiöntöttem.

Alácsszolgája:

Náci bácsi.

Ki tud nagyobbat mondani?

- Barátom! az én megválasztásom alkalmával annyi volt a szavazóm, hogy másnap a kalapjaik mellé dugott tollat megfosztva egy egész parnát megtöltöttek vele. Most azon hálok.

- Az semmi. De mikor nekem a megválasztatásom után fáklyászenét adtak, annyi volt a fáklya, hogy a kerítésemben levő bodzafa mind kilevelesedett; azt gondolta: tavasz van.

- No de igazán mondom, mikor beszédet tartottam hozzájuk, hogy egyesüljünk egy elválthatlan tömeggé, beszédem ugy összeolvasztotta őket, hogy később nekem kellett a tömeget késsel szétfejtegetnem, hogy kiki mehessen haza.

- Az is igaz! De ez is igaz, a mit én mondok. Az én választási szónoklatom ugy öntötte a lelket az emberekbe, hogy egy asszony, a ki hallgatni oda állt egy korsó vizzel a fején, mikor elvégeztem a beszédemet, csak elbámult, hogy a viznek 14 foku spiritus tartalma lett.

KORSZERÜ HIRDETÉSEK.

Pénzzel járják a vásárt.
Már t. i. a választások alatt.

Korszerű hirdetések.

Házam tűzfalát

olcsó haszonbérért (egy négyszögláb egy forint) plakátumok fölragasztására ajánlom a t. cz. választási bizottmányoknak. A pártok fölött állva, semminemü követjelölt elől nem zárom el tűzfalbeli reklámot. Nb. Az illető fal a város egyik főutcájára néz.

Kappan András,
lud-tér 103-dik sz.

Egy kitűnő publicista,

ki már minden árnyalatu politikai lapnál dolgozott, a t. cz. követjelölteknek minden fajú programok készítésére ajánlkozik Megrendelés szerint írta és dicsőíti az urakat, a zsidókat - kivánat szerint - foghagymás jakhecceknek és tisztelt honfitársaknak nevezheti, az 1867-diki kiegyezési törvény XII. cikkelyét a haza megmentőjének s Magyarország gyilkosának mondhatja; a papoknak tedeumot nagy circumdedeumot-ot zenghet és mind a jobb, mind a bal, nemkülönben a jobb-jobb-bal, bal-szélsőbal és jobb-bal-bal-szélsőbal hangot egyaránt hiven találja el. Minta programok bérmentesen küldetnek szét. A több száz ár-változást tartalmazó jegyzék tiz krajczárért kapható.

X. Y. Z.
poste restante.

Él fokos, áll Buda még!

Közelebbi tudósítás kapható

Farkas Endre
játék kereskedésében.

Egy hatalmas gégéjü egyén,

ki az éljen-t fölviszi a legmagasabb Cis-ig, illő alkalmazást keres. Található a *német*-utczai jobbsarki pálinkás bódében.

Diachylon flastrom.

leszállított áron kapható

Magyar Mihály
gyógyszerésznél.

Pályázat.

Alólirottak az X...i választókerületben országgyűlési követség rendkívüli pályázatot következő szokatlan föltételek alatt hirdetnek:

Először, hogy Fortuna istennő kegyét főkép anyagiakban élvező s nagy vállalatra képesség nélkül is képesíthető egyén, ki a nevezett föltűnő állomásra pályázni akar, ne merészkedjék üres tárczával lépni a versenytérre, mivel ilyféle tévedésnek csak lehetősége is - daczára elszánt egyetértésünknek - népünknel fenyegető heveskedésre, rettenetes indulatra lenne kétségtelen okforrás, - sőt az első föllépés győzelmi babérait is igen könnyen méltóbb homlokra varázsolhatná.

Tovább, hogy pályázó, ki magasabb szempontból a föllépés dicsfényébe kielégítést nem találva minden áron törekednék követté választatni, lábaihoz teendő bizalmunk emlékjelélül biztosítani köteles a kerületbeli választóképéseknek fejenként 4 hold kukoriczaföldet, miről hiteles alakon kiállított szerződvények - kölcsönös biztosítékul - még választási határidő előtt szétoztandók; amaz életveszélyeztető választási napon pedig az elvbarátink fölott mindenkor legnagyobb hatalommal uralkodó Bél István oltárán 300 veder borszesztől párologó tulok áldozatokkal leend köteles szenvedésinkért elégtételt eszközölni, melynek malasztjaiból szavazat képtelen párthiveink sem fognak kizárathatni.

Mely előnyös föltételek alatt a leginkább képesíthető pályázónak ígérünk országos kitüntetések, u. m. rajongó lelkesedéssel párosult villámgyors légbeemelést, ablak rendítő s kitörő éljeneket és a mi legfőbb: soha el nem veszíthető közbizalmat. Fölhatalmazzuk választottunkat, hogy a leendő országgyűlésen nevünk s érdekünkben - a minő nyelven ő kedvességének tetszeni fog - menyörgő dictiókat rögtönözhet a vén corpus juris ellen óvást tehet, ama kellemetlen felelősség és megalázó visszahivatás félelme nélkül.

Végre, hogy választottunk iránt az önfeláldozás - készségét - ellenpárt hiányában is - tanúsíthassuk: bajtársaink józanabb többsége, mely az önmérséklet határain telt kulacccsal állhat, komoly megfontolással fogja tulajdon fejét mások rettentő példájára - falba verni, hogy a választás teljes érvényü legyen.

Pályázhat a négy világrész bármelyikén települt anyagi kapacitás, kinek emberi alakja van; de ázsiai származásuak örökre kizáratnak, - versenyző természetük ellenkezővén béke szerető hajlamainkkal. Pályázhatni nemzetiség és valláskülönbség nélkül, kiválóan keresettek a népszerűtlen egyének. Elöttünk fényes anyagi tehetség háttérbe szoritand bárminő szellemi képességet.

A magyarok istenére esküszünk
Bor s buzáért bárkit követté teszünk.

Bélelt tudósításokat olvashatlan betűkkel is compromissio nélkül elfogad főhadi szállásán Nádhidán.

*Fokosi és Baltási
kortes vezér.*

Végeladás.

- A közelgő kortes választásokra. -

Küszöbön állván a választások, itt az ideje, hogy alant irt üzlet párttekintetek nélkül elfogadjon minden néven nevezendő megrendelést s azt gyorsan és pontosan eszközölje előfizetéssel vagy utánvétellel.

Gazdag fölszereléssel állanak raktárunkban:

Kortesdalok, versek, toasztok, s felköszöntő dicsrigmusok;

verses zászló-fölratok rőf számra, a zászlóvaszon hosszúságához mérve;

himrimes vagy nőrímes kortesdikciók;

kadenciás bucsuztatók fejbeverések alkalmából;

mértékes vagy mértéktelen káromkodások, bukások esetére; végre

pasquilok, epigrammok, persiflasok, gunyversek és a többiek, penta, hexa, hepta vagy centimeterben...

Ajánlkozunk továbbá minden fajta poemák, szakmánk ágaiba vágó minden megrendelés teljesítésére, garantiául üzletünk ismert firmája szolgálván.

S mert minden szép beszédnél nagyobb hatású a szép példa, ime szolgálunk rím-szótár készletünkben egy kis mutatvánnyal.

Itt van ime e néhány igénytelen szó: - kokárda, - tepertő, - kortes, - Bódi. -

Laicus számára csak holt betűk, de a mi kezeink közt hatalmas pártfegyverré válnak, melynek befolyása fölötté nyomós leend a választásokra.

Kokárda, - tepertő, - kortes, - Bódi!

Mily pártnövelő, mily szavazatfogdosó, s mily korteskedő vers növi ki magát kezeink közt! - pro vagy contra, jobb vagy baloldali jelölt hasznára vagy kárára, a szerint a mely oldalról a megrendelés történik!

Mert vegyük csak azon concret esetet, hogy a jobboldalnak is van egy Bódija: a Horváth, s a baloldalnak is van egy Bódija: a Halász. Ha már most jobboldalról kapjuk a kortesdal megrendelését, akkor természetesen az ő javukra fogjuk kiállítani, ha balról, úgy a balpárt javára. Tessék csak egy próbát tenni! Itt a párhuzamos két vers:

Jobboldali vers:

Madridban ül spanyol cortes -
Horváthért vagyok én kortes!
Csizma, nektár, bor, tepertő -
Hej balpártot letepert ő!

Köcsögömön jobb kokárda -
Torkom csak érte - kiálta,
Fecske fark a magyar módi -
Éljen tehát Horváth Bódi!

Baloldali vers:

Madridban ül spanyol cortes -
Halászáért vagyok én kortes!
Csizma, nektár, bor, tepertő -
Hej jobb pártot letepert ő!

Kalpagomon bal kokárda,
Torkom csak érte kiálta,
Attila a magyar módi
Éljen tehát Halász Bódi!

Imé a mutatóvány! s bár exempla trahunt, még sem adunk izelitőül többet. Tessék csak megrendelést tenni en gros et en détail, s akkor szolgálunk a P. T. választó és tandó uraknak. NB. Kormánypárti megbízások 10 perccent árleengedés kedvezményében részesülnek.

Péter Pál rim-kovács,
Kántor Márton versfaragó